

**KAJAANIN
KAUPUNKI**

TILINPÄÄTÖS 2007

Kajaani KV 17.6.2008
Keskushallinto

SISÄLTÖ

1 Toimintakertomus

Kaupunginjohtajan katsaus	1
Kaupungin hallinto	2
Yleinen taloudellinen kehitys	7
Oman talousalueen kehitys	8
Kaupungin toiminnan ja talouden kehitys	9
Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	14
Keskusvaalilautakunta	14
Kaupunginvaltuusto	14
Tarkastustoimi	15
Kaupunginhallituksen toimiala	16
Työllisyyden hoito	22
Keskushallinto	25
Pysäköinninvalvonta	28
Maahanmuuttajapalvelut	29
Sivistystoimiala	32
Sivistyspalvelukeskus	35
Varhaiskasvatus	36
Perusopetus	38
Kajaanin Mamselli	40
Kaupunginkirjasto	42
Kainuun Museo	43
Kajaanin taidemuseo	44
Kaupunginteatteri	45
Kaukametsä	46
Kaukametsän opisto	48
Kainuun musiikkiopisto	50
Yleinen kulttuuritoimi	51
Kaukametsän kongressikeskus	52
Ympäristötekkninen toimiala	54
Ympäristötekkninen lautakunta	61
Ympäristö ja maankäyttö	63
Kunnallistekniikka	66
Tilapalvelu	70
Kainuun aluepelastuslaitos	72
Aluepelastuslaitos	73
Sairaankuljetus	74
Kunnan talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu	76
Investointiosan toteutumisvertailu	77
Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisvertailusta	79

2 Kunnan ja liikelaitoksen tilinpäätös

Kunnan tuloslaskelma	80
Kunnan rahoituslaskelma	81
Kunnan tase	82
Kunnan ja liikelaitoksen tuloslaskelma	84
Kunnan ja liikelaitoksen rahoituslaskelma	85
Kunnan ja liikelaitoksen tase	86

3	Tilikauden tuloksen käsittely	88
4	Konsernitilinpäätös	89
5	Tilinpäätöksen liitetiedot	93
	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	93
	Tuloslaskelman liitetiedot	95
	Tasetta koskevat liitetiedot	97
	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	103
	Henkilöstöä koskevat liitetiedot	105
	Omistukset muissa yhteisöissä	107
6	Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	108
7	Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä	109
8	Tilintarkastuskertomus	110
	Liitteet	112
	Liikelaitokset	112
	Kajaanin ammattikorkeakoulu	112
	Kajaanin Vesi	119
	Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitos	126
	Tytäryhtiöt	131
	Kajaanin Elokuva keskus Oy	131
	Kajaanin Teknologia keskus Oy	134
	Kiinteistö Oy Kajaanin Pietari	141

1 TOIMINTAKERTOMUS

Kaupunginjohtajan katsaus

Suomen taloudella on nyt takanaan neljä vahvaa kasvun vuotta. Työllisyys on edelleen kehittynyt erittäin hyvin ja teollisuuden tilauskanta on ollut keskimääräistä korkeammalla tasolla. Suomen talous rikkoi vuonna 2007 monia ennätyksiä. Tilastokeskuksen lukujen perusteella yritykset tekivät ennätysvoittoja ja myös investointiaste kohosi. Toisaalta kotitalouksien velkaantumisaste nousi ja säästämisaste vajosi alimmilleen sitten 1990 –luvun laman. Ennätys sekin. Sovitut palkankorotukset ja hyvä työllisyys pitävät jatkossa kotimaista kysyntää yllä. Suomen ja siten koko maakuntamme talous on entistä riippuvaisempi maailmantaloudesta. Vientiteollisuuden kilpailukykyä ovat heikentäneet kohonneet kustannukset ja tapahtunut kehitys jouduttiin paikallisesti kohtaamaan kajaanilaista paperiteollisuutta koskeneissa ratkaisuissa. Kainuu maakuntana on kuitenkin ollut hyvin optimistinen tulevaisuutensa suhteen.

Työpaikkojen luominen, saati säilyttäminen eivät onnistu ilman tuottavuuden ja yritystoiminnan kilpailukyvyyn edellytysten jatkuvaa parantamista. Tuottavuus takaa talouskasvun jatkumisen. Palveluissa hyvä tuottavuus on usein riippuvainen toiminnan organisoinnista. Julkisen sektorin tuottavuuden parantamiseksi on edelleenkin olennaista pohtia, mitä palveluja tarjotaan julkisina palveluina, kuka palvelut tilaa ja keneltä ne tilataan. Hyvä organisointi merkitsee usein myös hyvää laatua.

Tämä aika on vaatinut ja vaatii edelleenkin koko henkilöstöltä oikeaa asennetta eli henkilökohtaisen vastuunoton lisäämistä ja sopeutumiskykyä uusiin tilanteisiin ja yhä vain jatkuviin muutoksiin. Kysymys kuuluukin: voiko Kajaanin kaupungin toimintakulttuuri jatkuvasti uusiutua ja uusiutua onnistuneesti niin, että hyviä asioita toteutuu enemmän ja huonoja vähemmän.

Vuosi 2007 oli Kajaanin ja Vuolijoen kuntaliitoksen henkisen ja toiminnallisen yhteensovituksen vuosi. Pääsääntöisesti kaikki tärkeimmät asiat toteutuivat mallikkaasti, liitos sopimuksen keskeisiä periaatteita noudattaen, ja myös suurvaltuuston päätöksenteko oli ongelmaton. Prosessi on ollut esimerkkinä onnistuneesta kuntaliitoksesta ja siten se on mukana Suomen Kuntaliiton erilaisia toimintatapoja sekä kunta- ja palvelurakenteen uudistamista käsittelevässä Arttu – selvityksessä.

Toimintavuoden aikana tehtiin perusteelliset selvitykset Kajaanin Kaupunginteatterin ja Kajaanin Mamselin liikelaitostamisista. Liikelaitokset aloittivat toimintansa vuoden 2008 alusta. Teatterin liikelaitostamisen, kuten teatterin taiteellinen toimintakin, herätti valtakunnallista mielenkiintoa.

Yksi vuoden tärkeimmistä prosesseista oli Kajaanin korkeakoulurakenteen kehittäminen. Opetusministeriö osoitti kevään 2007 tulosneuvottelussa määrärahan Kajaanin yliopistokeskuksen ja Kajaanin ammattikorkeakoulun rakenteellista kehittämistä koskevaan yhteistyöhön. Tavoitteena oli rakentaa uudenlainen toimintamalli, jossa toimintojen vaikuttavuus ja tuottavuus vahvistuvat ja korkeakouluyksiköiden koulutusprofiilit ja rakenteet tukevat toisiaan ja edistävät alueellista kehittymistä. Hankkeen selvitysmieheksi asetettiin professori Jorma Rantanen. Hankkeen lähtökohtana oli duaalimallia kunnioittava sopimus pohjainen konsortio.

Ei ole lainkaan aiheutonta kiittää kaikkia mukanaolijoita ja myötäeläjiä kajaanilaisen luovuuden, osaamisen ja vaivattoman arjen rakentamisessa toimintavuoden 2007 aikana. Toimintavuosi osoitti jälleen kerran, kuinka hyvä kehitys tapahtuu hitaasti ja huonot uutiset ovat kertarysäyksiä.

Kaupunginjohtaja Erkki Vähämaa

Kaupungin hallinto

Yhdistetty kaupunginvaltuusto (51+21 jäsentä) aloitti toimintansa ministeriön yhdistämispäätöksen jälkeen 10.10.2006 ja yhdistetty valtuusto toimii vuoden 2008 loppuun saakka. Syksyn 2008 kunnallisvaaleissa valitaan 51 valtuutettua. Kaupunginhallituksen jäsenmäärä Kajaanissa 10.10.2006 alkaen oli 12.

Kaupunginvaltuuston ja –hallituksen poliittiset voimasuhteet vuoden 2007 lopussa:

	Valtuusto	Hallitus
Suomen Keskusta	29	5
Suomen Sosialidemokraattinen puolue	14	2
Vasemmistoliitto	14	3
Kansallinen Kokoomus	10	2
Vihreä liitto	2	
Yhdessä Kajaani Sitoutumattomat	2	
Suomen Kristillisdemokraatit	1	
Yhteensä	72	12

Kaupunginvaltuusto 2007

Jäsenet		Jäsenet		Jäsenet	
Piirainen Raimo, pj	(sdp)	Järvelä Martti	(vas)	Määttä Anneli	(kesk)
Nissinen Matti, I vpj	(kesk)	Jääskeläinen Raino	(vas)	Niemelä Paavo	(kesk)
Sistonen Toivo, II vpj	(kok)	Kaikkonen Vesa	(vas)	Nyman Lauri	(kesk)
Ajeti Pirjo	(kesk)	Karjalainen Ilpo	(sdp)	Oulujärvi Marjatta	(sdp)
Alasalmi Aila	(kesk)	Karppinen Ari	(kesk)	Parviainen Heikki	(kesk)
Eerola Matti	(sdp)	Karppinen Veli-Matti	(yks)	Rajasalo Aimo	(kesk)
Enroth Paavo	(kok)	Kauppinen Juha	(vas)	Rissanen Maija	(kesk)
Haataja Eija	(vas)	Kempainen Hannu	(kesk)	Roivainen Jari	(vas)
Haataja Minna	(vas)	Kempainen Hannu	(sdp)	Ronkainen Arvo	(sdp)
Heikkinen Jukka	(kesk)	Koistinen Pekka	(kesk)	Ronkainen Tauno	(vas)
Hekkala Heikki	(sdp)	Komulainen Eino	(kesk)	Räsänen Aki	(vas)
Hunziker Paula	(kok)	Komulainen Tuomas	(kesk)	Rönty Markku	(kok)
Huotari Tellervo	(sdp)	Kunnas Karl	(vihr)	Savolainen Martti	(sdp)
Hurskainen Erja	(kesk)	Kurkinen Esko	(kesk)	Suortti Juhani	(kesk)
Huusko Vesa	(vas)	Lappalainen Arto	(kesk)	Suutari Eero	(kok)
Härkönen Jouko	(kesk)	Lappalainen Jaana	(kok)	Tartia-Jalonen Aila	(sdp)
Immonen Kauko	(vas)	Lehtisaari Timo	(kd)	Tervonen Elina	(kesk)
Immonen Maarit	(kesk)	Leinonen Niilo	(sdp)	Tornberg Raimo	(kesk)
Jaakkola Esa	(kesk)	Leinonen Voitto	(kok)	Törrö Leena	(sdp)
Jokelainen Anja	(kok)	Leppänen Marko	(kok)	Vammaskoski Osmo	(kesk)
Jokelainen Esa	(kesk)	Matero Vuokko	(sdp)	Vatula Anneli	(yks)
Juntunen Hannu	(kok)	Mikkonen Ritva	(vas)	Väisänen Sanni	(vihr)
Juntunen Ilkka	(kesk)	Moilanen Erkki	(kesk)	Väyrynen Matti	(kesk)
Järvelin Matti	(sdp)	Myllylä Raili	(vas)	Väyrynen Pentti	(vas)

Tilivelvolliset toimielinten jäsenet

Kaupunginhallitus

Jäsenet	Varajäsenet
Kempainen Hannu, puheenjohtaja Myllylä Raili, I varapuheenjohtaja Suutari Eero, II varapuheenjohtaja Ajeti Pirjo Immonen Maarit Koistinen Pekka Tornberg Raimo Huotari Tellervo Törrö Leena Huusko Vesa Jääskeläinen Raino Lappalainen Jaana	Suortti Juhani Malinen Päivi Rönty Markku Tervonen Elina Määttä Anneli Rajasalo Aimo Lappalainen Arto Järvelin Matti Leikkainen Tarja Räisänen Aki Roivainen Jari Halonen Auli

Keskusvaalilautakunta

Jäsenet	Ei-henkilökohtaiset varajäsenet
Majava Eino, puheenjohtaja Hartikainen Leena, varapuheenjohtaja Lativakangas Osmo Haataja Olli Vatula Anneli	1. Väisänen Antero 2. Tikkanen Tyyne 3. Jaanus-Nykänen Elvi 4. Ohinmaa Onerva 5. Pesola Terho

Sivistyslautakunta

Jäsenet	Varajäsenet
Nyman Lauri, puheenjohtaja Haataja Minna, varapuheenjohtaja Hongisto Anja Immonen Marjatta Vaarakallio Jouko Huusko Henna-Mari Kortelainen Jukka Ojala Katriina Karpainen Veli-Matti Leinonen Antti (6.11.2007 saakka) Ovaska Pekka (6.11.2007 alkaen) Setkic Olivia (16.1.2007 saakka) Koskensalmi Leila (16.1.2007 alkaen) Vammaskoski Osmo (1.1.2007 alkaen)	Pokela Ilmari Väyrynen Tuula Lehto Arja Granqvist-Pellinen Annikki Schroderus Antti Kyllönen Sari Järvelä Martti Rantakurtakko Maarit Kuvaja Risto Ovaska Pekka (6.11.2007 saakka) Oikarinen Markku (6.11.2007 alkaen) Koskensalmi Leila (16.1.2007 saakka) Mäkäräinen Raisa (16.1.2007 alkaen) Komulainen Tuomas (1.1.2007 alkaen)

Kulttuurineuvosto

Jäsenet	Varajäsenet
Hongisto Anja, puheenjohtaja Kortelainen Jukka, varapuheenjohtaja Karvonen Marko Heikkinen Kirsi Piipponen Veikko Suopelto Lea Komulainen Harri Palokangas-Sirviö Minna Haukia Reijo (13.2.2007 saakka) Rautiainen Lassi (13.2.2007 alkaen) Davidow Elviira Piippo Esko Tervonen Elina (1.1.2007 alkaen)	Immonen Marjatta Huusko Henna-Mari Heikkinen Esa Oikarinen Oskari Bombin Jaana Saxholm Sara Komulainen Tapani Saastamoinen Kirsi Rautiainen Lassi (13.2.2007 saakka) Helo Pekka (13.2.2007 alkaen) Airo-Karttunen Eija-Riitta Syvävirta Eine Jokelainen Esa (1.1.2007 alkaen)

Ympäristötekkinen lautakunta

Jäsenet	Varajäsenet
Kyllönen Antero, puheenjohtaja Niemelä Paavo, varapuheenjohtaja Lindgren Seppo Määttä Hannele Mulari Eeva-Liisa Kurkinen Esko Törrö Tarja Seppänen Laila Leinonen Voitto Tartia-Jalonen Aila Alanko Hannu Karjalainen Ilpo (1.1.2007 alkaen)	Fonselius Karl Heikkinen Jukka Kiviluoto Pentti Kivisilta Arja Kemppainen Aune Kyllönen Anssi Moilanen Riitta Reinikoski Heini Rönty Markku Heikkinen Raija Kepanen Pekka Järvelin Matti (1.1.2007 alkaen)

Ympäristötekkinen lautakunnan lupajaosto

Jäsenet	Varajäsenet
Härkönen Jouko, puheenjohtaja Kemppainen Maarit, varapuheenjohtaja Granqvist-Pellinen Annikki Kuvaja Risto Surma-aho Timo Alasalmi Aila (1.1.2007 alkaen)	Karppinen Timo Koskensalmi Leila Haukipuro Airi Kyllönen Mika Enroth Paavo Hurskainen Erja (1.1.2007 alkaen)

Ammattikorkeakoulun johtokunta

Jäsenet	Varajäsenet
Piippo Esko, puheenjohtaja Leppänen Marko, varapuheenjohtaja Matero Vuokko Jurvanen Minna Rajasalo Aimo Romppainen Riitta Vanninen-Vaattovaara Janne Leinonen Raili Salonen Eero Väyrynen Pentti Hyvönen Marja	Hekkala Heikki Niskanen Kimmo (30.1.2007 saakka) Karjalainen Samuli (30.1.2007 alkaen) Huotari Tellervo Saukkonen-Heino Liisa Toivo Juha Ohtonen Aila Heikkinen Setti Haapamäki Marja Hartikainen Taisto Karppinen Marja Auvinen Mirva

Ammattikorkeakoulun hallitus

Jäsenet	Varajäsenet
Heikkinen Helena Soikkeli Maija Hakala Esko Leskinen Margit Räisänen Lasse Meriläinen Niina Rajander Tuula (30.8.2007 saakka) Kemppainen Eero (24.9.2007 alkaen) Itkonen Heli Mäkinen Merja, varapuheenjohtaja Määttä Mika Karjalainen Arto, puheenjohtaja Sievänen Teija, sihteeri	Ahonen Esa Hurskainen Timo Sissala Kari Sirviö Arja Javanainen Niina Peltoniemi Hannu (29.1.2007 saakka) Pietarinen Johan (29.1.2007 alkaen) Komulainen Päivi (17.12.2007 saakka) Rajaniemi Outi (17.12.2007 alkaen) Heikkinen Eija Kähkönen Jari Yli-Houhala Rauni

Kajaanin Veden johtokunta

Jäsenet	Varajäsenet
Heikkinen Jukka, puheenjohtaja Myllylä Raili, varapuheenjohtaja Juutinen Eero Leikkainen Tarja Haataja Olli Saastamoinen Mauri Vimpari Jouni (henkilöstön edustaja)	Komulainen Eino Malinen Päivi Roivainen Jari Törrö Leena Okuogume Anthony (27.2.2007 saakka) Suutari Eero (27.2.2007 alkaen) Kuvaja Risto Halonen Jarmo

Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitoksen johtokunta

Jäsenet	Ei varajäseniä
Törrö Leena, puheenjohtaja Seppänen Laila, varapuheenjohtaja Fonselius Karl Nissinen Matti Soininen Timo Tuominen Anssi Mäkinen Merja	

Tilivelvolliset viranhaltijat

Keskushallinto	
Kaupunginjohtaja Hallintojohtaja, kaupunginlakimies Talousjohtaja Henkilöstöpäällikkö Pekka Sivonen Henkilöstösihteeri Atk-päällikkö Vastaanottokeskuksen johtaja	Erkki Vähämaa Tuija Aarnio Jorma Kovalainen Pekka Sivonen Paula Tokkonen Tuula Karresmaa Marja Lähde

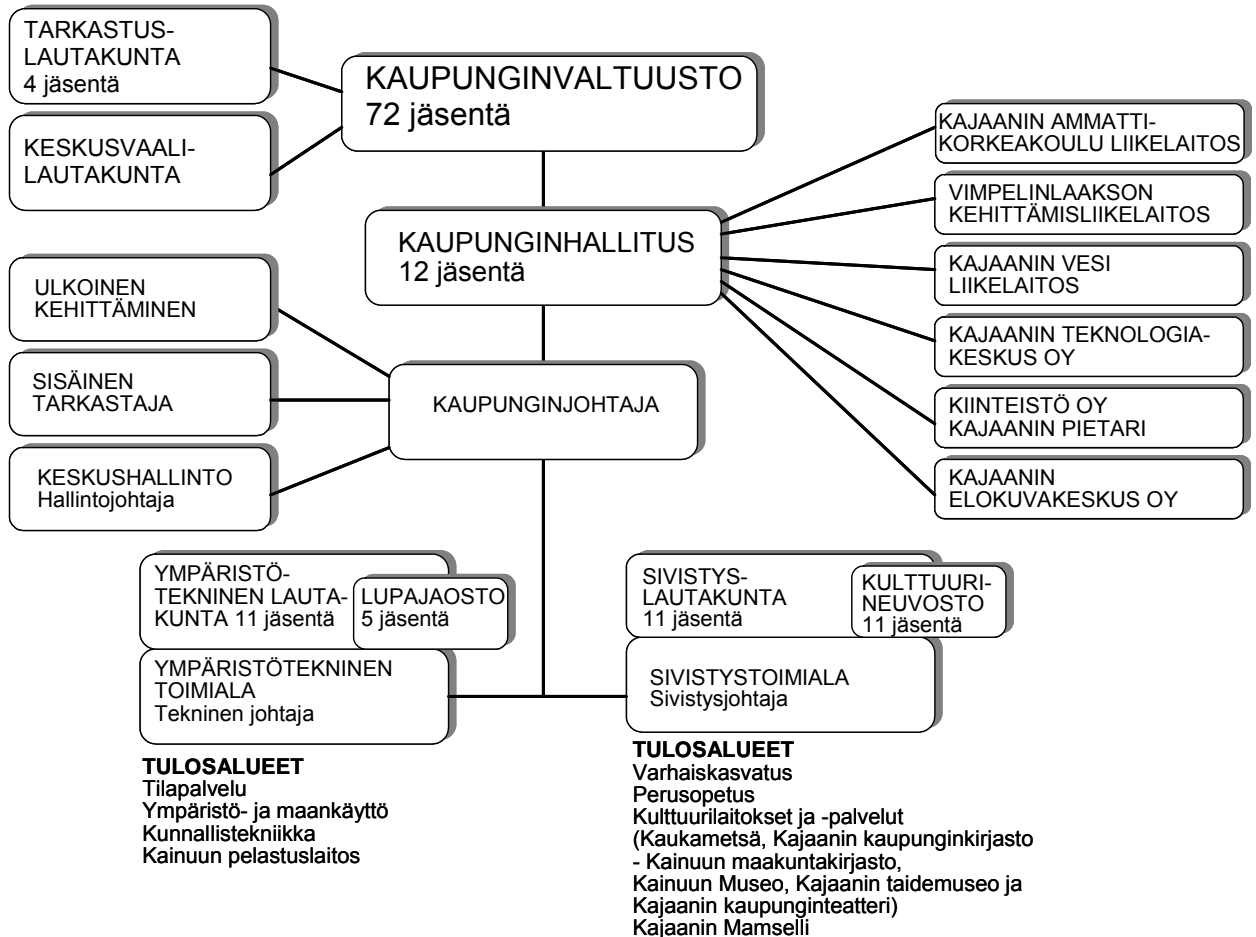
Ammattikorkeakoulu	
Ammattikorkeakoulun rehtori Ammattikorkeakoulun hallinto- ja talousjohtaja	Arto Karjalainen Merja Mäkinen

Sivistystoimiala	
Sivistysjohtaja Varhaiskasvatuksen tulosalueen johtaja Perusopetuksen tulosalueen johtaja Kajaanin Mamsellin palvelujohtaja Kaukametsän johtaja Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitoksen johtaja	Risto Brunou Sirpa Kemppainen Martti Niemi Liisa Meriläinen Tapani Lakaniemi Markku Haverinen

Ympäristötekniinen toimiala	
Tekninen johtaja Tilapalvelupäällikkö Kaupungingeodeetti Kaupungininsinööri Kainuun pelastuslaitoksen johtaja Rakennustarkastaja Kajaanin Veden johtaja	Timo Soininen Markku Haverinen Timo Soininen Leo Räsänen Anssi Parviainen Hannu Leskinen Juha Nurminen

Vuoden 2007 lopussa Kajaanin kaupungin palveluksessa oli 1 319 henkilöä henkilötyövuosina, joista liikelaitoksissa työskenteli 202,5 henkilöä. Tarkemmat henkilöstömäärät käyvät ilmi henkilöstöä koskevista liitetiedoista. Henkilöstöstä on laadittu myös erillinen henkilöstöraportti 2007.

Luottamushenkilö- ja viranhaltijaorganisaatio

Yleinen taloudellinen kehitys

Suomessa korkeasuhdanne jatkui viime vuoden ajan. Pari vuotta 5 prosentin tuntumassa ollut BKT:n kasvuvauhti hidastui syksyllä niin, että koko vuoden kasvuksi jäi 4,4 %. Useilla toimialoilla aktiviteetti pysyi kuitenkin korkeana. Asuntorakentamisen vaimeenemisen korvaa muun rakentamisen vilkkaus, mutta metsäteollisuuden vaikeudet hidastavat jo teollisuustuotannon kasvua.

Työllisten määrä lisääntyi v. 2007 noin 50 000 henkilöllä. Edellisvuoteen verrattuna kasvu oli noin 2 %. Työllisyysaste nousi 70 %:iin. Kehitys oli hyvää erityisesti yksityisissä palveluissa ja rakentamisessa. Työttömyysasteen aleneminen pysähtyi 6,8 %:iin, joka on hieman ennustettua korkeampi. Avoimena olevien työpaikkojen määrä on jatkanut lisääntymistään ja samanaikaisesti työvoiman saatavuusongelmat ovat pahentuneet.

Kotitalouksien käytettävissä olevat reaalitytulot lisääntyivät edellisvuosia nopeammin. Palkansaajien ostovoiman kasvu perustui parantuneen työllisyyden lisäksi valtion tuloverotuksen kevenemiseen. Yksityinen kulutus lisääntyi 4 %. Tulot eivät lisääntyneet merkittävästi kulutusta nopeammin, joten säästämisaste pysyi edelleen negatiivisena. Korokojen noususta huolimatta velkaantuminen on jatkunut nopeana, joskin pankkien antolainaukset kotitalouksille on tasaisesti hidastunut.

Vuonna 2007 valtiontalous oli ylijäämäinen. Suomen valtio lyhensi viime vuonna velkaansa tuntuvasti suunniteltua enemmän eli 2,9 miljardilla eurolla. Syynä olivat odotettua suuremmat tulot. Vuoden lopussa valtion velka oli 56,1 miljardia euroa. Valtion velka laski viime vuonna 32 prosenttiin bruttokansantuotteesta eli kokonaistuotannon arvosta. Vastaava luku oli edellisenä vuonna 34,8 %.

Myös kuntatalous vahvistui viime vuonna, vaikka kuntien väliset erot ovatkin suuria. Kuntien taloustilannetta on parantanut kuntien verotulojen kasvu, joka oli viime vuonna 7,6 %. Kasvu johtui hyvästä työllisyys- ja ansiokehityksestä. Myös yhteisöverotulot kasvoivat huomattavasti edellisvuoteen verrattuna. Kuntien taloudellista tilannetta uhkaavat kuitenkin kansainvälisen taloustilanteen epävarmuustekijät ja kuntien taloustilanne saattaa muuttua nopeasti.

Kuntien toimintamenot kasvoivat noin 5,3 %. Menojen kasvu selittyy palkkakustannusten nousulla ja palvelujen kysynnän lisääntymisellä. Kuntien vuosikate nousi edellisvuodesta 13 % ja oli asukasta kohden 368 euroa. Edellisenä vuonna luku oli 327 euroa. Negatiivisen vuosikatteen kuntia oli aikaisempaa vähemmän. Vuonna 2007 kaikkiaan 49 kunnan vuosikate jäi miinukselle. Vuotta aikaisemmin vastaavia kuntia oli 69. Kuntien yhteenlaskettu vuosikate kattoi poistoista 131 prosenttia, joka on selvästi edellisvuotta enemmän. Huolimatta myönteisestä kehityksestä 119 kuntaa nosti tälle vuodelle veroprosenttiaan. Alueellisesti korotukset kohdistuivat pääosin sinne, missä veroprosentit ovat jo ennestään korkeat.

Kuntien velkaantuminen jatkui edelleen vuonna 2007. Lainakanta kohosi jo 8,2 miljardiin euroon. Lainakannan kasvu oli kuitenkin edellisvuosia hitaampaa. Asukasta kohden lainaa oli 559 euroa. Edellisenä vuonna kunnilla oli lainaa keskimäärin 1 481 euroa/asukas. Lainakanta on kaksinkertaistunut vuodesta 2000, jolloin keskimääräinen lanamäärä oli 746 euroa/asukas.

Lähteet:

Tilastokeskus

Suomen Kuntaliitto

Valtiovarainministeriön suhdannekatsaus 4/2007

Oman talousalueen kehitys

Kainuun väestön määrä vuoden 2007 lopussa oli 83 779 (vuonna 2006 84 350). Väkiluku väheni edellisestä vuodesta 571 hengellä eli - 0,7 %. Ennakkotiedon mukaan muuttotappio oli 411 henkeä ja kuolleiden määrä oli 175 suurempi kuin syntyneiden.

Väestö kasvoi vuonna 2007 Kajaanissa 52 hengellä (vuonna 2006 -123). Ennakkotiedon mukaan Kajaanissa syntyi 57,7 % koko Kainuun syntyneiden määrästä (vuonna 2006 54,5 %). Kajaanin kaupungin väkiluku 31.12.2007 oli 38 089. Kokonaispinta-ala oli 2 264,11 km² ja maapinta-ala oli 1 836,35 km². Asukastiheys oli 21 asukasta/maakm².

Määrällisesti eniten muuttotappiona väestöään menettivät Etelä-Savon, Lapin ja Satakunnan maakunnat. Etelä-Savon muuttotappio oli vuoden lopussa 1 250 henkeä, Lapin 900 ja Satakunnan 850 henkeä.

Kainuun väkiluku on vähentynyt vuoden 1995 lopusta vuoden 2007 loppuun 11 422 henkeä eli 951 henkeä/vuosi. Huolestuttavaa väestökehityksessä on se, että ainoastaan Kajaanissa syntyvyys on kuolleisuutta suurempaa. Tilastokeskuksen trendiennusteen mukaan Kainuussa on vuonna 2020 77 756 henkeä.

Alueen kehitystä mittaavalla tuotannon, työllisyyden ja väestökehityksen indikaattorilla (BTV 2000 - 2005) mitattuna heikointa kehitys on ollut viime vuosina Etelä-Karjalan (-1,06), Kainuun (-1,05) ja Lapin (-1,03) maakunnissa. Seutukunnittain tarkasteltuna BTV-luku oli ko. ajanjaksolla Kehys-Kainuussa -1,16 ja Kajaanissa -0,97 sekä esimerkiksi Oulussa + 1,71.

Työttömien työnhakijoiden määrä oli Kainuussa vuonna 2007 keskimäärin 5 464 (vuonna 2006 6 305) ja Kajaanissa 2 431 (2 560). Työttömyysprosentti oli Kajaanissa vuonna 2007 13,5 % (vuonna 2006 15,0 %), Kainuussa 14,1 % (vuonna 2006 16,4 %). Koko maan työttömyysprosentti oli vuonna 2007 8,4 % (vuonna 2006 9,5 %).

Samanaikaisesti kun Kainuun työttömyys vähenee vuosi vuodelta yhä ripeämmin, on myös työllisyys kasvussa. Vuotta 2007 korkeammalla työllisyys oli Kainuussa viimeksi vuonna 1991.

Lähteet: Tilastokeskus ja Työministeriö

Kaupungin toiminnan ja talouden kehitys

Olennaiset tapahtumat

Kajaanin kaupungin ja Vuolijoen kunnan kuntaliitos toteutettiin 1.1.2007 alkaen. Ylimpänä päätöksentekuelimenä uudessa Kajaanin kaupungissa toimii 2008 vuoden loppuun saakka laaja, yhdistynyt valtuusto, yhteensä 72 jäsentä (entisen Kajaanin kaupunginvaltuuston 51 jäsentä ja Vuolijoen kunnanvaltuuston 21 jäsentä). Kaupunginhallituksessa, lautakunnissa ja muissa päättävissä elimissä jäsenten lukumäärää lisättiin johtosäännöistä poiketen väliaikaisesti vuosille 2007 ja 2008 yhdellä jäsenellä ja tämä jäsen nimettiin entisen Vuolijoen kunnan alueen edustajista, jotka toivat tarpeellista aluetuntemusta päätöksentekoon.

Kuntaliitos on toteutettu kaikilla toimialoilla hallitusti noudattaen kuntaliitospäätöksen yhteydessä hyväksytyt kuntaliitosselvityksen linjauksia. Toimialoilla on linjattu palveluiden järjestäminen yhdenmukaisin perustein kantakaupungin kanssa, yhtenäistetty työkäytännöt ja sijoitettu henkilöstö onnistuneesti.

Kuntaliitoksen yhteydessä aiemman Vuolijoen kunnan omistama asuntokanta siirrettiin KOY Kajaanin Pietarin hallintaan myymällä Vuolijoen Vuokratalo Oy Pietarin tytäryhtiöksi.

Otanmäen Lämpö Oy:n kannattavuuden ja asiantuntevan hoidon turvaamiseksi yhtiön osakekanta laitettiin myyntiin syksyllä. Joulukuussa 2007 kaupunginhallitus päätti myydä yhtiön osakekannan kaupungin konserniyhteisölle Kajaanin Lämpö Oy:lle.

Kaupungin strategian toteutuminen

Osaamisperusteista elinkeinopolitiikkaa toteutettiin tiiviillä korkea-asteen koulutusyhteistyöllä, kehittämisohjelmanostuksilla ja tukipalveluiden verkostoitumisella. Alueen yritys-kanta lisääntyi huomattavasti, elinkeinoelämän rakentaminen oli erittäin vilkasta ja työllisyys kehittyi hyvin.

Alueiden käytön suunnittelu ohjaa kaavoitusta ja maapolitiikkaa. Kuntaliitoksen yhteydessä kaupunkirakenne muuttui laajojen ranta-, maa- ja metsäalueiden kasvattaessa huomattavasti kaupungin pinta-alaa. Vuolijoen ja Otanmäen taajamien jatkokehittäminen vaati linjauksia. Myös kantakaupungin alueiden käyttö tarvitsi strategisen pitkän aikavälin ohjausvälineen. Alueiden käytön suunnittelutyö vuosille 2007 – 2017 on edennyt suunnitellusti ja linjaukset hyväksytään keväällä 2008. Tavoitetta kaupunkirakenteen tiivistämisestä on toteutettu onnistuneella kaavoituksella.

Kuntayhteistyötä toteutettiin vuoden aikana laajalla seudun kuntien tapaamiskierroksella. Prosessi tuotti muutaman onnistuneen yhteistyötuloksen ja jatkokehittelyssä olevia aihioita. Myös yhteistyö valtakunnantason edunvalvonnassa tiivistyi.

Palvelustrategia ohjasi kaupungin toimintoja onnistuneesti. Palvelujen tuottamistapoja tarkasteltiin kriittisesti ja tehtiin päätökset mm. Mamsellin ja kaupunginteatterin liikelaistamisesta. Henkilöstö on työryhmän toimivuustutkimusten mukaan strategian mukaisesti osaavaa ja motivoitunutta ja arvostaa kaupunkia työnantajana.

Omistajapolitiikka-asiakirjaan sisällytettiin linjaukset kaupungin omistajuudesta. Poliittikan mukaisesti kaupunki on realisoinut kiinteää ja irtainta omaisuuttaan sekä pyrkinyt optimoimaan omistustensa tuottoja .

Arvio tulevasta kehityksestä

Alueen elinkeinoelämällä on hyvät odotukset tulevaisuuden suhteen, taloudellinen kehitys ja investointien kasvu jatkuvat edelleen. Kaupungin työllisyystilanne kohenee vielä jatkossa jonkin verran; joillakin aloilla edessä häämöttää työvoimapula. Talvivaaran kaivos tuo alueelle pitkäaikaisen, vahvan kasvupohjan. Uhkakuvana muutoin hyvälle kehitykselle on UPM-Kymmene Oy:n paperitehtaan ja sahan ympärillä oleva epävarmuus.

Korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen suuntaviivat sekä yliopistolain uudistuminen ovat lähivuosien koulutuspoliittinen haaste. Opetusministeriön tavoite ammattikorkeakouluja yhdistymisestä suuremmiksi kokonaisuuksiksi voi toteutuessaan heikentää Kajaanin ammattikorkeakoulun alueellista vaikuttavuutta. Uudessa yliopistolaissa tulee ottaa huomioon yliopistojen alueellinen toiminta ja yliopistokeskukset sen toteuttajina myös rahoitusta ohjaavana tekijänä.

Valtion aluehallinnon uudistaminen voi pahimmillaan uhata Kainuun maakunnallista asemaa, mutta joka tapauksessa ALKU-hanke tuo valtionhallintoon muutoksia, joihin kaupungin on reagoitava omassa toiminnassaan.

Mikäli Kainuun hallintokokeilu ei jatku nykyisen kokeilulain mukaisena, tulee Kainuun kuntien varautua hyvässä ajoin palvelujen tuottamisen jatkamiseen PARAS-lainsäädännön puitteissa.

Keskittymällä yhä vahvasti strategisesti valittuihin painopistealueisiin ja huolehtimalla niiden resurssoinnista kaupunki pystyy parhaiten varmistamaan kykynsä huolehtia kuntalaisten arjesta. Oman toiminnan talouden hallinta ja varautuminen hallintokokeilun rahoitukseen on haastava tehtävä edelleenkin. Taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää jatkuvaa kriittistä toimintojen arviointia ja päätöksentekoa.

Alijäämän kattamisvelvollisuus ja talouden tasapainottaminen

Kuntalain taloutta ja tarkastusta koskevia säännöksiä on muutettu 1.8.2006 voimaan tulleessa kuntalain muutoksessa. Kuntalaissa 65 §:ssä on säädetty tasapainottavan taloussuunnitelman laatimisesta alijäämäisessä kunnassa ja mahdollisuudesta joertyneen alijäämän kattamiseen erityisellä toimenpideohjelmalla. Hyväksyessään vuosien 2007-2009 taloussuunnitelman kaupunginvaltuusto teki linjauksen, että vuodesta 2007 alkaen tilinpäätökset ovat ylijäämäisiä keskimäärin kaksi miljoonaa euroa vuodessa ja vuodesta 2010 alkaen ylijäämät ovat noin 2,5 miljoonaa euroa vuodessa. Tällä ohjelmalla alijäämät on suunnitelman mukaan katettu vuonna 2015. Vuoden 2007 osalta tavoitteeseen päästiin ja tavoitteena ollut 2 miljoonan euron ylijäämä ylittyi hieman.

Keskeisimmät toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi ovat säästöt henkilöstömenoissa, omaisuuden realisointi silloin, kun se ei tue kaupungin perustehtävää, rakenteelliset muutokset, tiukka harkinta hankinnoissa sekä maksujen ja taksojen tarkistaminen vuosittain.

Toiminnalliset tavoitteet

Osaamisperusteinen elinkeinopolitiikka	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
<p>Innovaatioympäristöä parannetaan siten, että siitä luodaan liiketoimintaa tukeva kokonaisuus, joka houkuttelee yrityksiä ja johon yritykset sitoutuvat. Keskeistä siinä on kasvu- ja mahdollisuusalojen yritystoimintaa tukeva koulutusketju sekä korkeakoulutasoinen tutkimus ja T&K-toiminta. Kasvu- ja mahdollisuusalat ovat ICT-, elektroniikka- ja metalliala, matkailu, ympäristö- ja hyvinvointiteknologia.</p>	<p>Selvitysmies Jorma Rantasen ehdotuksella Kajaanin korkeakoulukonsortioista tavoitellaan Kajaanin seudun korkeakoulutasoisen koulutuksen ja tutkimuksen voimavarojen kokoamista ja synergiaetujen hyödyntämistä sekä alueellisen vaikuttavuuden parantamista.</p> <p>Mittaustekniikan Measurepolis-osaamiskeskusohjelman rinnalla aloitettiin uusi ajoneuvotietojärjestelmien kehittämissuunnitelma. ATJ-ohjelma tukee Kajaanin hyvässä kasvussa olevaa ajoneuvotietojärjestelmien yritystoimintaa. Ammattikorkeakoulu suuntaa insinöörikoulutustaan ajoneuvotietojärjestelmiin. Ajoneuvojen testausympäristöjen kehittäminen aloitettiin.</p> <p>Innovaatiojärjestelmän rakenteita vahvistaa VTT:n Kajaanin toimipisteen käynnistyminen kevään 2008 aikana. Kaupunki on tukenut Oulun yliopiston mittaustekniikan ja tietojenkäsittelyn koulutusta ja tutkimusta yliopiston kanssa tehdyn yhteistyösopimuksen mukaisesti. Ammattikorkeakoulun matkailun T&K-toiminta on laajentunut.</p>
<p>Toimivien yritysten kehittämisedellytykset turvataan ja yritystoiminnan tuki- ja välittäjäorganisaatioiden asiakaslähtöistä yhteistoimintaa lisätään. Uusien yritysten hankinnassa hyödynnetään Kajaanin seudun vahvuuksia ja vetovoimatekijöitä, joista yksi keskeinen on kulttuuri.</p>	<p>Elinkeino- ja palveluja tuoteistetaan Kajaanin Teknologikeskus Oy:n, Kainuun Etu Oy:n ja Kajaanin ammattikorkeakoulun kautta Yritys-Suomi -mallia hyödyntäen.</p> <p>Uuden yritystoiminnan syntymistä ja sijoittumista alueelle edistetään alueen vetovoimatekijöitä ja liiketoimintamahdollisuuksia korostamalla. Alueen yritykset ja yhteistyötahot valjastetaan yrityshankinnan kärjiksi.</p> <p>Intotalosta kehitetään nuorten yrittäjien ja uuden yritystoiminnan näyteikkuna.</p>
<p>Kaupunki tukee osaavan työvoiman saatavuutta seudulle, ja työllisyydenhoidossa painopisteenä on työllisyysasteen nostaminen. Kaupunki kehittää yhteistyökumppaneiden kanssa aktiivitoimia työmarkkinatukea saaville.</p>	<p>Osaavan työvoiman houkuttelemiseksi Kajaanin ja Kainuun yhteismarkkinointia tuetaan.</p>

Alueiden käyttö	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Tehdään alueiden käytön suunnitelma vuosille 2007 - 2017. Suunnitelma ohjaa kaavoitusta ja maapolitiikkaa, tukee elinkeinopolitiikkaa ja kunnallisten palvelujen ylläpitämistä ja tarjoaa vaihtoehtoisia asumisympäristöjä.	Koko Kajaanin aluerakennesuunnittelua on toteutettu työryhmässä. Suunnitelma valmistuu keväällä 2008.
Kajaanin kaupunkirakennetta kehitetään tiiviinä maakuntakeskukseksi, josta on hyvät ja nopeat yhteydet toisiin maakuntakeskuksiin.	Keskusta-alueen asemakaavoja on uudistettu ja muutonkin edistetty rakennetta tiivistävää rakentamista ja toiminnallisia käyttötarkoituksuuksia. Liikenneyhteyksien parantamista on toteutettu suoralla edunvalvonnalla sekä VT-22 – ja VT-5 – yhteistyöllä ja matkakeskusyhteistyöllä. Lentoliikenteen ongelmat ja kehityspotentiaali on selvitetty yhteistyössä yrittäjäjärjestön kanssa ja aloitettu edunvalvonta.
Kuntayhteistyö	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Kajaani on aktiivinen toimija kuntayhteistyön kehittämisessä ja tiivistämisessä, ja suhtautuu myönteisesti kuntaliitoksiin.	Kaupunki on pitänyt yllä seutuyhteistyöprosessia sekä sen yhteydessä toteutettua kuntaparaneuvottelutarjua. Neuvotteluissa löydettiin konkreettisia yhteistyömahdollisuuksia eräissä kuntapalveluissa, kuntaliitoskeskusteluille ei todettu olevan edellytyksiä.
Palvelustrategia	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Lakisääteiset peruspalvelut järjestetään tuloksellisimmalla tuottamistavalla.	Toimialoilla käytössä jatkuva toimintojen parantamisprosessi, jota terävöitetään käynnistyneellä ToLa-prosessilla.
Muita palveluita järjestetään taloudellisten voimavarojen mukaan ja ottaen huomioon palveluiden vaikuttavuus.	Mamselli ja kaupunginteatteri liikelaitostettu taloudellisen itsenäisyyden korostamiseksi.
Henkilöstöstrategian mukaan Kajaanin kaupunki on hyvä ja arvostettu työnantaja, ja kaupungin henkilöstö on osaavaa, luovaa ja työhönsä motivoitunutta.	Työyhteisön toimivuuskyselyn mukaan 84 % vastanneista pitää kaupunkia joko hyvänä tai melko hyvänä työnantajana. Suurin osa vastaajista (70 %) kokee työnantajan arvostavan häntä työntekijänä joko hyvin tai melko hyvin. Henkilöstö kokee osaamisensa riittäväksi, mutta on samalla tiedostanut tulevaisuuden osaamishaasteet. Henkilöstö on sitoutunutta ja haluaa kehittää omaa työtään (3,78).
Omistajapolitiikka	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Säilytetään strategisesti merkittävä omistus. Muun omaisuuden kannattavasta omistuksesta tai luopumisesta tehdään suunnitelma.	Omistajapolitiikka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa vasta marraskuussa, mistä johtuen suunnitelma tehdään keväällä 2008.
Päivitetään konserniohjeet.	Kuten edellä.

Talouden hallinta	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Tilikausien 2007 – 2012 tulokset ovat ylijäämäisiä, eikä veroja koroteta.	Vuoden 2007 tulos oli ylijäämäinen 2,1 milj. euroa, joka ylitti talousarvion noin 0,5 milj. euroa.			
Maksu- ja taksapolitiikan periaatteet tarkistetaan.	Maksuja ja taksoja on tarkistettu kustannusten nousua vastaavasti. Maksujen ja taksojen tarkistukset päätettiin ympäristöteknisellä toimialalla.			
Investointien tasoa nostetaan ta- saisesti hieman yli poistojen. In- vestointien taso vahvistetaan use- ammalle vuodelle.	Nettoinvestoinnit olivat 8,4 milj. euroa ja poistot 7,0 milj. euroa, joten investoinnit olivat poistoja suu- remmat.			
Kunnallistekniikan poistojen vä- hentymisestä osa käytetään kun- nossapitoon ja peruskorjauksiin.	Kunnallistekniikan poistojen vähenemisestä käytettiin 300 000 euroa pääasiassa liikenneväylien kunnossapitoon. Ympäristöteknisellä toimialalla ja kunnallistekniikka –tulosalueella on käyttötalouspuolella siirretty sisäisesti resursseja katujen ja yleisten teiden alueiden kunnossapitoon. Tämä näkyi selvänä parannuksena teknisten palvelujen asiakastyytyväisyyskyselyssä. Investointimäärärahaa kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin korotettiin vuodesta 2006 noin 600 000 euroa, jolla käynnistettiin yhdessä Kajainin Veden kanssa katujen ja vesihuoltoverkoston peruskorjaushankkeita.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12. (ilman liikelaitoksia)	1 249 ¹	1 298 ²	1 325 ¹	
Asiakastyytyväisyys (1–4) ³	> 3,1	3,31	..	
Työyhteisön toimivuus (1–4) ^{4 5}	≥ 3,1	..	≥ 3,2	3,22
Kehityskeskustelut käyty, % henkilöstöstä ⁵	100	..	4	3,36
Toimitilojen määrä m ²	234 600 m ²	236 122 m ²	227 600 m ²	väh. 1,3 %

¹Sis. vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt ja projektihenkilöstön. Ei sis. harjoittelijoita, oppisopimuksella olevia eikä sivutoimisia.

²Sis. vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt, projektihenkilöstön ja palkattomilla virkavapailla/työlomilla olevat. Ei sis. harjoittelijoita, oppisopimuksella olevia eikä sivutoimisia.

³v. 2006 tehtyjen asiakastyytyväisyystutkimusten painotettu keskiarvo (painotukset: varhaiskasvatus, kunnallistekniikka, palo- ja pelastustoimi ja vesihuolto 3, Mamselli ja tilapalvelu 2, museo, taidemuseo, kansalaisopisto, musiikkiopisto ja kongressikeskus 1)

⁴Asteikko 1–4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

⁵Työyhteisön toimivuustutkimus, jossa mitataan myös kehityskeskustelujen käyntiä, on tehty vuonna 2005, ja seuraava tehdään vuonna 2007

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Keskusvaalilautakunta

Toimielimen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	60	55	-5
Toimintakulut	60	44	16
Toimintakate	0	10	10
Suunnitelmapoistot	2	2	0
Tilikauden tulos	-2	9	10

Kaupunginvaltuusto

Toimielimen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0
Toimintakulut	100	121	-21
Toimintakate	-100	-121	-21
Suunnitelmapoistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-100	-121	-21

Tarkastustoimi

Olennaiset tapahtumat

Tarkastuslautakunnan keskeisinä painopistealueina ovat olleet mm. varhaiskasvatus, peruskoulut ja työllisyyden hoito, pelastuslaitos, liikelaitokset ja tytäryhtiöt sekä alijäämän kattamissuunnitelman arviointi. Painotusten mukaisesti tutustumiskäyntejä on tehty Kainuun jätehuollon kuntayhtymään, Kätönlahden kouluun ja Kainuun pelastuslaitokseen. Lautakunta on järjestänyt yhdessä maakunta-kuntayhtymän kanssa tarkastuslautakuntien seminaarin Kainuun kuntien tarkastuslautakunnille.

Vaikuttavuus

Vuosien 2005 – 2008 hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten valittu lautakunta on toiminut kuntalain mukaisesti kaupunginvaltuuston tukena. Kertomusvuonna tarkastuslautakunta on pitänyt 10 kokousta. Tarkastuslautakunta antoi vuoden 2006 arviointikertomuksen 1.6.2007 ja kaupunginvaltuusto käsitteli 19.6.2007 vuoden 2006 arviointi- ja tarkastuskertomuksen ja tilinpäätöksen.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Lisäksi tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman perusteita, realistisuutta ja riittävyttä.	Tilinpäätöksen mukaan katettavia alijäämiä on yhdessä liikelaitosten kanssa yhteensä 21,41 milj. euroa 31.12.2006 ja kattamissuunnitelman mukaan alijäämät saataisiin katettua vuoteen 2015 mennessä. Vuoden 2007 osalta alijäämien kattaminen toteutuu suunnitelman mukaisesti, mutta seuraavat vuodet ovat todella haasteellisia. Tarkempi arviointi tehdään arviointikertomuksen yhteydessä.
Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Vuosittain nimetään arviointikohteet ja arviointiaineistot sekä määritellään tarkemmat arviointimenetelmät.	Lautakunta on nimennyt vuoden 2007 arviointikohteet. Lautakunnan arviointi on perustunut kaupunginhallituksen tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa esittämiin ja lautakunnan arviointikokousten yhteydessä saatuihin tietoihin, havaintoihin ja tutustumiskäynteihin. Lisäksi toimialat ja tulosyksiköt ovat toimittaneet toiminnastaan erilaisia arviointiaineistoja.

Tarkastustoimi

Toimielimen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	25	20	-5
Toimintakulut	40	34	6
Toimintakate	-15	-14	1
Suunnitelmapoistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-15	-14	1

Kaupunginhallituksen toimiala yhteensä

Olennaiset tapahtumat

Kaupunginhallitus perehtyi kaupunkikonsernin omistuksiin ja palvelutuotannon eri tuotamistapoihin sekä linjasi omistamisen periaatteet valmistellessaan omistajapolitiikka-asiakirjan valtuuston hyväksyttäväksi.

Korkea-asteen koulutuksen laajamittaiseksi turvaamiseksi paikkakunnalla aloitettiin yhteistyö Oulun yliopiston, Kajaanin ammattikorkeakoulun ja kaupungin välillä Kajaanin korkeakoulukonsertion luomiseksi.

Kuntaparineuvottelut yhteistyömahdollisuuksista käytiin seudun kuntien Paltamon, Ristijärven ja Vaalan kanssa. Sotkamon kanssa sovittiin yhteisestä edunvalvonnasta yksittäisten hankkeiden osalta. Edellytyksiä kuntaliitosten toteuttamiseen ei todettu, mutta eriasteisia yhteistyömuotoja syntyi.

Kaupunginhallitus perusti Talvivaara-työryhmän pitämään yhteyttä kaivoshankkeen toteuttajiin tavoitteena kaupungin asumisvaihtoehtojen ja palveluiden markkinointi kaivosalueen työntekijöille ja johdolle. Pienimuotoista esittelytoimintaa toteutettiin.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Kajaanin kaupunkiseudun innovaatioympäristöä parannetaan. Osana maakunnan valmistelemaa Kainuun kasvu- ja kehityssopimusta kaupunki varautuu erityisesti innovaatioympäristön kehittämisen rahoitukseen.	Selvitysmies Jorma Rantasen raportti Kajaanin korkeakoulurakenteen kehittämisestä valmistui. Oulun yliopisto, Kajaanin ammattikorkeakoulu ja kaupunki ovat hyväksyneet selvitysmiehen ehdotukset Kajaanin korkeakoulukonsortion luomisesta ja aloittaneet sen valmistelun. Konsortio on esitetty OPM:lle korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen ohjelmaan. Kaupunki on käynnistänyt Uudistuva Kainuu 2012 –sopimukseen sisältyvän uuden ajoneuvotietojärjestelmien kehittämisohjelman tavoitteena kehittää siitä mittaustekniikan rinnalle uusi osaamiskeskusohjelma. Mittaustekniikan Measurepolis-ohjelma jatkuu. Aluekeskusohjelma on suunnattu hyvinvointialan, matkailualan ja luovien alojen innovaatio toiminnan kehittämiseen. Seudun innovaatiojärjestelmän rakenteita vahvistaa VTT:n Kajaanin toimipisteen konkreettinen käynnistyminen kevään 2008 aikana.
Panostuksia suunnataan ammattikorkeakoulun T&K-toimintaan ja yliopistokeskuksen kehitettäviin aloihin niiden vaikuttavuuden parantamiseksi.	Kaupunki on tukenut Oulun yliopiston mittaustekniikan ja tietojenkäsittelyn koulutusta ja tutkimusta yliopiston kanssa tehdyn yhteistyösopimuksen mukaisesti. Yliopiston tietojenkäsittelytieteiden tutkimus on profiloitunut ja kasvamassa. Kajaanin mittalaitelaboratorion strategia on uusittu. Ammattikorkeakoulun matkailun T&K-toiminta on laajentunut ja sitä on tuettu aluekeskusohjelmalla.

<p>EU-rahoituksella luotuja osaamisen rakenteita pyritään saamaan pysyvän kansallisen rahoituksen piiriin.</p>	<p>Uudessa kansallisessa innovaatiostrategiassa on myös alueellinen innovaatiotoiminta mukana, mikä parantaa tulevaisuuden rahoitusmahdollisuuksia. Opetusministeriön hallinnonalalla alueellinen toiminta ei nouse kovin vahvasti esille. Ammattikorkeakoulujen T&K-toiminnan pysyvä kansallinen rahoitus on kuitenkin periaatteessa hyväksytty. Yhteistyössä Oulun yliopiston ja Suomen yliopistokeskuskaupunkien kanssa tavoitellaan pysyvää rahoitusta alueiden uusille yliopistollisille osaamisrakenteille.</p>
<p>Olemassa olevaa yritystoimintaa kehitetään ja uutta yritystoimintaa luodaan.</p>	<p>Olemassa olevan yritystoiminnan tukeminen ja kehittäminen tapahtuu verkostossa, jonka päätoimijat ovat TE-keskus, Kainuun Etu Oy, Kajaanin Teknologikeskus Oy ja yrittäjäjärjestöt. Uuden yritystoiminnan syntymistä ja sijoittumista alueelle edistetään alueen vetovoimatekijöitä ja liiketoimintamahdollisuuksia korostamalla. Alueen yritykset ja yhteistyötahot valjastetaan yrityshankinnan kärjiksi. Intotalosta kehitetään nuorten yrittäjien ja uuden yritystoiminnan näyteikkuna. Luovuuden laakso on kokonaisuus, missä korkea-asteen opetus ja tutkimus kohtaavat uudet ja vanhat yrittäjät.</p>
<p>Osaavan työvoiman saatavuus turvataan.</p>	<p>Elinkeinopalvelut tukevat ja hyödyntävät kaupunkiorganisaatiota alueen markkinoinnissa. Osaavan työvoiman houkuttelemiseksi Kajaanin ja Kainuun yhteismarkkinointia tuetaan.</p>
<p>Tehokkaita elinkeinopalveluja toteutetaan suunnitelmakaudella sekä Kajaanin Teknologikeskus Oy:n että Kainuun Etu Oy:n kautta.</p>	<p>Elinkeinopalveluja tuotteistetaan Kajaanin Teknologikeskus Oy:n, Kainuun Etu Oy:n ja Kajaanin ammattikorkeakoulun kautta Yritys-Suomi –mallia hyödyntäen.</p>
<p>Yritystoiminnan tuki- ja välittäjäorganisaatioiden asiakaslähtöistä yhteistoimintaa lisätään.</p>	<p>Kts. edellä</p>
<p>Aluekeskus- ja osaamiskeskusohjelmia jatketaan uuden ohjelma-kauden linjausten mukaisesti.</p>	<p>Ohjelmat ovat saaneet rahoituksen ja ohjelmien toteutus on alkanut. Pitkäjänteistä rahoitusta tukevat Uudistuva Kainuu –sopimuksen linjaukset. Aluekeskusohjelma tulee muuttumaan viimeistään vuodesta 2010 alkaen uusimuotoiseksi kilpailukykyohjelmaksi, johon tulee kuulumaan myös alueellinen maaseutuohjelmatoiminta.</p>

<p>Kaupungin vetovoimaisuutta kehitetään mm. jatkamalla Generaattori-toimintaa nuorten G-voima osuuskunnan kautta sekä tukemalla tanssin aluekeskustoimintaa suunnitelmakaudella.</p>	<p>Kulttuuriosuuskunta G-voima aloitti toimintansa vuoden alussa ja otti hallintaansa Generaattorin toimitilat, joissa jatkuu Generaattorissa alkanut toiminta. Kaupunki on tehnyt osuuskunnan kanssa toiminnasta ja toiminta-avustuksesta yhteistyösopimuksen. Läänin taidetoimikunnan ja kaupungin yhdessä rahoittama maakunnallinen kulttuurituotaja on aloittanut työnsä. Routa-ryhmää ja tanssin aluekeskustoimintaa on tuettu suunnitelmien mukaan. Routa-ryhmä saavutti merkittävän tavoitteen päästessään valtionaputoiminnan piiriin. Tässä kaupungin tuki oli tärkeä taustatekijä.</p>
<p>Kuntaliitoksen takia päivitettyä maaseutuohjelmaa toteutetaan erityisesti kylien kärkihankkeiden kautta vuoteen 2008 tähdäten.</p>	<p>Kajaanin ja Vuolijoen kylien kärkihankemenettely 2007 toteutettiin toukokuussa ja sovittiin jatkotoimenpiteistä kärkihankkeiden käynnistämiseksi.</p>
<p>Yhteistyötä puolustushallinnon kanssa jatketaan suunnitelmakaudella.</p>	<p>Yhteistyöhanketta on jatkettu hyvin tuloksin.</p>
<p>ePohjois-Suomen sähköisen palvelutuotannon hankkeita varaudutaan tukemaan.</p>	<p>Kainuun maakunta vetäytyttyä ePS –yhteistyöstä Kainuun kunnat ovat jatkaneet sitä. ePS –verkoston kautta ei ole kuitenkaan saatu kuntien sähköisen asioinnin parantamiseen testattuja toimintamalleja ja palveluja, koska toiminnalla ei ole ollut paikallisia resursseja. eKainuu-hanke on aloittanut kuntien sähköisen asioinnin palvelujen ja palvelutarpeiden kartoituksen, jonka perusteella voidaan tehdä päätöksiä jatkotoimenpiteistä keväällä 2008.</p>
<p>OuKa-vyöhykehanketta toteutetaan suunnitelmakaudella.</p>	<p>Kaikki keskeiset toimijat osallistuvat OuKa-vyöhykehankkeeseen myös uudella ohjelmakaudella. Hankkeen yhteistyösopimus allekirjoitettiin Oulussa syyskuun alussa. Hanke sai Kainuun maakuntahallinnolta rahoituksen vain vuodeksi. Kaupungin kannalta hanke on kehittynyt aiempaa parempaan suuntaan, kun siihen on sisällytetty myös Oulujärven maisematietä ja matkailua tukevia konkreettisia osia. OuKa-yhteistyönä on vaikuttettu uuden liikennepoliittisen selonteon valmisteluun VT 22 Oulu-Kajaani yhteysvälin kokonaisuudistamisen saamiseksi mukaan selonteon väyläinvestointeihin.</p>

<p>Valtion toimintojen alueellistamistyötä jatketaan erityiskohteinaan paikkariippumattomat tehtävät ja seudun osaamisprofiilia tukevat tehtävät.</p>	<p>SM:n Kajaanin yhteispalveluyksikön vahvistamiseksi on yhteistyössä SM:n kanssa käynnistetty elokuussa hanke sekä sisäasiainhallinnon että muiden valtionhallinnonalojen lisäarvopalvelujen selvittämiseksi ja niiden keskittämiseksi Kajaaniin. Vuoden loppuun mennessä hankkeen kautta on käynnistynyt konkreettisia jatkovalmisteluhankkeita SM:n hallinnonalan eräiden palvelujen kehittämiseksi Kajaanissa. Hanke on käynnistänyt yhteistyöneuvottelut muiden valtion hallinnonalojen kanssa.</p>
<p>Prosessit ja rakenteet</p>	<p>Toteutuma ja poikkeamien perustelut</p>
<p>Palvelustrategiaan liittyvät palvelutuotannon uudelleenjärjestelyselvitykset ja päätökset tehdään.</p>	<p>Mamsellin ja kaupunginteatterin liikelaitostamispäätökset tehty maaliskuussa ja johtosäännöt hyväksytyt marraskuussa valtuustossa. Tilapalvelujen liikelaitostamisselvitys valmistunut, päätöksenteko vuonna 2008. Kunnallistekniikan oman työn kehittämisselvityksen pohjalta päätetty ylläpitää omaa palvelutuotantoa, jota kehitetään palvelutarve ja kilpailutilanne huomioiden.</p>
<p>Toteutetaan tarvittavat palvelujen tuotantotapojen muutokset ja realisoidaan kaupunkistrategian tavoitteen mukaisesti kaupungin omaisuutta.</p>	<p>Mamsellin ja kaupunginteatterin muutos liikelaitokseksi tapahtunut hallitusti vuoden vaihteessa. Omaisuutta realisoidaan jatkuvasti.</p>
<p>Omistajapolitiikka ja konserniohjeistus valmistellaan valtuuston hyväksyttäväksi 30.4.2007 mennessä.</p>	<p>Omistajapolitiikka hyväksytty valtuustossa marraskuussa. Konserniohje valmistellaan keväällä 2008.</p>
<p>Omistajapolitiikan mukaiset toimenpiteet valmistellaan toteutettavaksi (suunnitelma kannattavasta omistuksesta / myytävästä omistuksesta).</p>	<p>Suunnitelma kannattavasta / myytävästä omistuksesta valmistellaan keväällä 2008.</p>
<p>Kuntaliitos Vuolijoen kanssa toteutetaan.</p>	<p>Kuntaliitosta toteutettu suunnitelmallisesti yhdistymissopimuksen mukaisesti. Henkilöstöjärjestelyt toteutettu, toimintatavat yhtenäistetty.</p>
<p>Seudun kuntien yhteistyötä kehitetään ja tiivistetään. Kaupunki suhtautuu myönteisesti mahdollisiin uusiin kuntaliitoksiin suunnitelma-kaudella.</p>	<p>Seutuyhteistyöryhmän käynnistämä seutuyhteistyöprosessia on toteutettu kuntaparineuvotteluilla. Laajimmat konkreettiset yhteistyömahdollisuudet ovat rakennusvalvonnan ja opetustoimen hallinnon palveluissa, joiden osalta loppuvuodesta käynnistettiin erilliset selvitykset. Pienempiä yhteistyöratkaisuja mm. puhelunvälityksessä on toteutettu. Kajaanin, Sotkamon ja Vaalan yhteistyö VT 22 kehittämisessä on ollut toimivaa.</p>

Taloudelliset resurssit				
Kaupunginhallitus suunnittelee ja toteuttaa kaupungin talouden tasapainottamisen suunnitelmakaudella.	<p>Vuosien 2007 – 09 taloussuunnitelmaan on kirjattu, että suunnitelmakaudella tilinpäätökset ovat ylijäämäisiä ja alijäämät pienenevät vuodessa noin 2 milj. euroa. Alijäämät on katettu kokonaisuudessaan v. 2015.</p> <p>Vuoden 2007 osalta tavoitteeseen päästiin ja tavoitteena ollut 2 milj. euron ylijäämä ylittyi hieman.</p>			
Toimintakate – 82 673 000 euroa.	<p>Ylitys 2.712.909 euroa.</p> <p>Palvelujen ostot Kainuun maakunta – kuntayhtymältä ylittyivät 1.330.293 eurolla ja eläkemenoperusteisia KuEL-maksuja kirjattiin niiden henkilöiden osalta, joita ei voitu kohdistaa muille tulosityksiköille 1.252.644 euroa.</p>			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TP 2007 Tavoite	TA 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	7,0	8,5	7,0	

Kaupunginhallitus

Tulosalueen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	2 203	2 423	220
Toimintakulut	84 876	87 808	-2 933
Toimintakate	-82 673	-85 385	-2 713
Suunnitelmapoistot	79	86	-7
Tilikauden tulos	-82 752	-85 472	-2 720

Kaupunginhallitus toimialan talous yhteensä

Toimielimen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	6 776	7 527	751
Myyntituotot	3 930	4 310	380
Maksutuotot	9	37	28
Tuet ja avustukset	2 306	2 703	397
<i>Yhdistyismisavustus</i>	2 058	2 125	67
Muut toimintatuotot	532	478	-53
<i>Vuokratuotot</i>	15	20	5
<i>Muut toimintatuotot</i>	517	458	-59
Toimintakulut	94 951	98 131	-3 179
Henkilöstökulut	4 075	5 324	-1 249
<i>Palkat ja palkkiot</i>	2 758	2 844	-86
<i>Henkilösivukulut</i>	1 318	2 480	-1 163
Palvelujen ostot	85 410	87 417	-2 007
Maakunta	80 432	81 762	-1 330
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	110	171	-61
Avustukset	4 784	4 539	245
Muut toimintakulut	572	679	-107
<i>Vuokrat</i>	526	607	-81
<i>Muut toimintakulut</i>	45	72	-26
Toimintakate	-88 175	-90 603	-2 428
Suunnitelmapoistot	89	94	-5
Tilikauden tulos	-88 264	-90 697	-2 433

sisältää kaupunginhallituksen, työllisyyden hoidon ja keskushallinnon tulosalueet

Työllisyyden hoito

Olennaiset tapahtumat

Vuoden 2007 aikana toteutettiin Kainuun maakunta –kuntayhtymän hallinnoimana hankkeena esiselvityshanke Kainuun rakenteellisen työttömyyden vähentämiseksi. Hankkeessa selvitettiin rakenteelliseen työttömyyden alentamiseen pyrkivää julkisen sektorin nykytoimintaa ja välityömarkkinoiden tilannetta. Hanke piti hyvinä käytäntöinä Kajaanin kaupungin työllisyyden hoidossa työllisyystyöryhmän toimintaa, ns. työssä-oloehtotyöllistämistä, korottomien lainojen myöntämistä yhdistyksille, erityishuomion kiinnittämistä nuoriin ja maahanmuuttajiin sekä työttömien opintoseteliä ja nuorten kesätyöseteliä. Hankkeessa todettiin, että jatkossa tarvitaan eri organisaatioiden yhteistyötä ja toimintojen koordinoitua, jotta eri toimijoiden toimenpiteillä saataisiin enemmän vaikuttavuutta eli yhä useampi asiakas siirtyisi avoimille työmarkkinoille. Hanke valmisti jatkohankkeena koko Kainuun kattavan KAIRA-projektin, jolla haetaan vaikuttavuutta Kainuun rakennetyöttömyyden hoitoon koordinoitua, suunnittelun ja yhteistyön rakentamisen keinoin. Hankkeelle on haettu ESR-rahoitusta.

Kaupungin palkkatuella työllistäminen lisääntyi vuoden aikana. Palkkatuella työllistettyjä oli vuoden lopussa 54 henkilöä, kun heitä oli tammikuun lopussa 31 henkilöä. Keskimäärin palkkatuella työllistettyjä oli vuoden aikana 42 henkilöä. Opiskelijoita työllistettiin kesätöihin 23 henkilöä. Lisäksi tulosityksiköt työllistivät kaupungin kesätyösetelillä 40 nuorta ja Kainuun maakunta –kuntayhtymän kesätyösetelillä 13 peruskoulunsa päättänyttä nuorta. Kaupungin kesätyösetelillä työllistyi muiden työnantajien palvelukseen 200 nuorta, joten kaupungin kesätyösetelin avulla sai yhteensä 240 nuorta kesätyöpai-kan.

Kumppaniksi ry:n hallinnoimalla Kajaanin pajalla oli valmentautujia vuoden aikana yhteensä 218, joista nuoria alle 29 -vuotiaita oli 82 ja heistä alle 25-vuotiaita 62 henkilöä. Pajalle tulevat nuoret olivat pääosin moniammatillista tukea tarvitsevia ja ammattikouluttamattomia. Nuorille järjestettiin työvalmennuksen lisäksi sekä yksilö- että ryhmävalmennusta, jolloin nuoret voivat harjoitella sosiaalisia taitoja ja ryhmätyötaitoja. Vuonna 2006 alkanut Työmarkkinatuen aktivointi –hanke jatkui vuonna 2007. Hankkeessa uusittiin Kumppaniksi ry:n palvelukseen palkkatuella työllistettyjen asiakasprosessi, jossa entistä enemmän kiinnitetään huomiota valmennusjakson toimenpiteiden tavoitteellisuuteen, tuloksellisuuteen ja oikea-aikaisuuteen. Tavoitteena on, että palkkatuella työllistetyt pitkäaikaistyöttömät sijoittuvat joko avoimille työmarkkinoille tai koulutukseen. Valmentautujia kannustettiin systemaattisesti omatoimiseen työnhakuun sekä opastettiin työhakemusten ja CV:n tekemisessä. Heille järjestettiin ATK-koulutusta sekä mahdollisuus suorittaa hygieniapassi, tulityökortti ja työturvallisuuskortti. Yhteydenpitoa ja tutustumiskäyntejä eri yrityksiin lisättiin vuoden aikana.

Vaikuttavuus

Työllisyystilanteen paranemisen ja aktiivitoimenpiteiden lisäämisen ansiosta kaupungin Kelalle maksama työmarkkinatuen kuntarahoitusosuus pieneni verrattuna vuoteen 2006 yli 360.000 eurolla. Vuoden 2007 talousarvioon varattiin tarkoitukseen 1.890.000 euroa ja toteutuma oli 1.475.615 euroa eli säästöä syntyi 414.385 euroa. Kelan työmarkkinatukiseurannan mukaan aktiivitoimen ajalta tukea saaneiden osuus on kasvanut vuoden 2006 tasosta 43,7 % (tilanne syyskuu 2007). Aktiivitoimenpiteissä oli tällöin Kajaanissa 404 henkilöä.

Pajatoiminnassa olevilla nuorilla, joille valmennusjakson tavoitteeksi oli asetettu työllistyminen tai koulutukseen sijoittuminen valmennusjakson aikana, tavoite saavutettiin 80 %:n osalta. Yli kaksi vuotta työttömänä olleilla vastaava luku oli 26 %. Mielenterveyskuntoutujista, joiden kuntoutusjakso päättyi vuonna 2007, avoimille työmarkkinoille tai koulutukseen sijoittui 75 %.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Kaupungille osoitettavien velvoite-työllistettyjen sijoittaminen kaupungin työyksiköihin.	Työvoimatoimisto osoitti kaupungin työllistettävääksi vuoden aikana kolme velvoite-työllistettyä, joille pystyttiin myös työpaikka järjestämään. Kaikkiaan velvoite-työllistettyjä oli työllistettynä viisi henkilöä, joista kaksi aloitti työsuhteen vuoden 2006 puolella.
Kaupungin työyksiköiden palvelu tukityöllistämässä.	Henkilöstöpalvelut hoiti yhteydenpidon työvoimatoimistoon, palkkatukihakemukset ja tilitykset sekä auttoi muutoinkin työyksiköitä työllistämiseen liittyvissä asioissa. Työllistettyjä oli keskimäärin 42 henkilöä kuukaudessa. Kaikkiaan järjestettiin vuoden aikana 94 eri henkilölle palkkatuettu työpaikka kaupungin palveluksessa.
Järjestetään myös kaupungin toimipiteinä mielekkäitä työ- tai harjoittelusuhteita työmarkkinatukea saaville määrärahatilanteen mukaan.	Työllisyyden hoidon määrärahoilla sijoitettiin 14 työmarkkinatuen aktiivisuuden piiriin kuuluvaa henkilöä. Tulosityksiköiden määrärahoilla oli palkattuna 27 työmarkkinatukea saavaa henkilöä, joiden työllistämiseen saatiin palkkatukea.
Työllistetään lyhyeksi aikaa sellaisia työttömiä, joilta puuttuu muutama viikko työssäoloehdon täyttymisestä tai ns. työttömyyseläkeputkeen pääsemisestä.	Kaupungin palveluksessa järjestettiin työsuhde tässä tarkoituksessa 21 henkilölle. Eri yhdistyksille myönnettiin avustusta yhteensä 59 henkilön työllistämiseen.
Opiskelijoiden kesätyöllistämisen hoitaminen. Työllistetään 25 opiskelijaa ja toteutetaan Kesätyöseteli-kampanja, jonka kautta noin 250 nuorta saa kesätyöpaikan.	Opiskelijoita oli kesätyössä 23 henkilöä. Kesätyösetelillä työllistyi 240 nuorta, joista 40 työllistyi kaupungin palvelukseen. Kainuun maakunta – kuntayhtymän kesätyösetelillä järjestettiin 13 peruskoulunsa päättäneelle nuorelle kesätyöpaikka.
Erytishuomion kiinnittäminen nuorten, alle 25-vuotiaiden ja maahanmuuttajien työllistämiseen.	Kaupunki ja Kumppaniksi ry. solmivat sopimuksen työpajatoiminnan järjestämisestä ajalle 1.1.2007-31.3.2008. Sopimuksen mukaan työpajatoimintaan osallistuvien määrä on vähintään 180 henkilöä vuodessa, joista 1/3 (60) tulee olla alle 29-vuotiaita. Toimintavuoden aikana valmentautujia oli yhteensä 218, joista alle 29-vuotiaita oli 82 ja heistä alle 25-vuotiaita 62. Kaupungin kesätyöseteli suunnattiin 1988-1990 syntyneille kajaanilaisille opiskelijoille. Kaupungin palveluksessa olleista palkkatukityöllistetyistä seitsemän oli alle 25-vuotiaita. Työllisyyden hoidon määrärahoilla palkattiin neljä maahanmuuttajaa oppisopimuskoulutukseen. Maahanmuuttajia oli muuten työllistettynä kahdeksan henkilöä.

Selvitetään, millä tavalla työllisyystoimenpiteiden avulla voidaan edistää Kajaanissa toimivien yritysten kilpailukykyä.	Kajaanin ammattikorkeakoulu teki keväällä 2007 kainuulaisille pk-yrityksille laajan kyselyn, jossa selvitettiin mm. sitä, millaisena yritykset pitävät paikallista toimintaympäristöä. Paikallinen toimintaympäristö sai kyselyn tulosten perusteella suhteellisen hyvän arvion. Suurimmat haasteet on tutkimuksen tulosten perusteella siinä, miten voidaan turvata ammattitaitoisen työvoiman saavuus yrityksiin.
Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Yhteistyön lisääminen eri toimijoiden kanssa erityisesti työmarkkinatukea saavien työttömien aktivoimiseksi.	Kaupunki oli mukana Kainuun maakunta – kuntayhtymän hallinnoimassa rakenteellisen työttömyyden vähentämistä selvittävässä esiselvityshankkeessa sekä Kumppaniksi ry:n hallinnoimassa Työmarkkinatuen aktivointi –hankkeessa. Yhteistyötä tehtiin lisäksi Länsi-Kainuun työvoimatoimiston, Kainuun työvoiman palvelukeskuksen ja eri järjestöjen kanssa.
Järjestöjen tukeminen työllistämässä.	Työllisyystyöryhmän avustuksia järjestöille työllisyyttä edistäviin hankkeisiin ym. maksettiin 39.000 euroa. Avustukset mahdollistivat osaltaan n. 55 henkilön työllistämisen. Lisäksi yhdistyksille myönnettiin lainoja palkkatuella työllistämiseen 96.300 euroa, mikä mahdollisti osaltaan n. 110 henkilön työllistymisen.
Vuolijoen työpajatoiminnan jatkaminen Kumppaniksi ry:n kanssa tehtävällä sopimuksella.	Kumppaniksi ry:n ja kaupungin välinen sopimus uusittiin niin, että se sisältää myös Vuolijoen työpajan toiminnan.
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Toimintakate -2 829 000 euroa	- 2 406 723 euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuuteen oli varattu 1.890.000 euroa ja toteutuma oli 1.475.615 euroa eli säästöä yksinomaan siinä syntyi 414.385 euroa.

Työllisyyden hoito

Tulosalueen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	325	250	-75
Toimintakulut	3 154	2 657	498
Toimintakate	-2 829	-2 407	423
Suunnitelmapoistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-2 829	-2 407	423

Keskushallinto

Olennaiset tapahtumat

Vuolijoen kuntaliitoksen yhteydessä kaupungin palvelukseen siirtynyt hallintohenkilöstö sijoitettiin onnistuneesti kaupungin eri toimialoille. Vuolijoen kunnantalon toiminnot siirrettiin kaupunkikeskustaan. Vuolijoen arkisto siirrettiin kokonaisuudessaan kaupungintalon tiloihin järjestelyä varten.

Uudistuneen hankintalainsäädännön mukaiset hankintaohjeet valmisteltiin ja henkilöstö perehdytettiin uudistukseen laajalti.

Mamsellin ja teatterin liikelaitostaminen valmisteltiin perusteellisesti ja tarvittavat käytöjen ja toimintatapojen muutokset sovittiin ja toteutettiin yhteistyössä.

Esimieskoulutusohjelma käynnistettiin yhteistyössä ammattikorkeakoulun kanssa ja järjestettiin viestintäkoulutusta esimiestehtävissä toimiville.

Vaikuttavuus

Keskushallinto toteutti asiakastyytyväisyyskyselyn kaupungin henkilöstölle sekä kaupunginhallitukselle ja –valtuustolle. Kyselyjen perusteella keskushallinto kykenee toiminnallaan edesauttamaan toimialoja ja päätöksentekijöitä niiden tehtävissä hyvin.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Sisäistä ja ulkoista tiedottamista parannetaan järjestämällä viestintäkoulutusta ja suuntaamalla resursseja sähköiseen tiedottamiseen.	Laaja koulutus toteutettiin alkuvuodesta ja suppeammalle joukolle mediaviestintäkoulutus marraskuussa. Tulosaluekohtaiset viestintäsuunnitelmat pääasiassa tehty. Sähköistä tiedottamista parannetaan päivittämällä nettiohjelma vuoden 2008 alusta ja laajentamalla tiedotusvastaavien verkostoa sen käyttöön.
Sähköisen asioinnin kehittämishanke käynnistetään.	Yhteistyön ja työnjaon selkeyttäminen Kainuun maakunta –kuntayhtymän kanssa menossa. Kaupungin oma kartoitus toimialojen kehittämistarpeista ja tämän hetkisestä tilanteesta tekeillä.
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Asiantuntemusta ja uusien työvälineiden hallintaa lisätään.	Järjestetty täsmäkoulutusta tarpeen mukaisesti. Työn vaatimukset ja henkilöstön osaaminen tasapainossa.
Toteutetaan henkilöstön osaamiskartoitus, jota hyödynnetään koko organisaation kehittämistyössä.	Osaamiskartoitus tehty ja sen perusteella järjestetty koulutusosioita.
Työn tuloksellisuuden mittaamista kehitetään tulospalkkauksen mahdollistamiseksi.	Työ aloitusvaiheessa.

Esimiesten perehdyttämiskoulutusohjelma päivitetään.	Koulutusohjelma uudistettu ja koulutus käynnistetty marraskuussa. Koulutukseen osallistuu 20 esimiesasemassa olevaa henkilöä.
Valmistaudutaan liikelaitosten liisääntymiseen taloushallinnon osaamista vahvistamalla.	Taloushallinnon osaamista vahvistettu sekä henkilöstöresurssilla että koulutuksella.
Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Toteutetaan kaupungin ja Vuolijoen kunnan hallintojen yhdistäminen.	Hallinnot yhdistetty.
Tehtäväkuvat laaditaan, työparit varmistetaan, prosesseja tehostetaan.	Toteutettu kuntaliitoksen toteuttamisen yhteydessä
Selvitetään Vuolijoen palvelupisteen tarve yhteistyössä maakunnan ja muiden palveluiden tuottajien kanssa.	Selvitetään palvelupisteen mahdollisuutta terveysaseman yhteyteen.
Päätetään Vuolijoen hallintotilojen käytöstä.	Kunnantalo tyhjentynyt kaupungin toiminnoista. Maakunnan sosiaalipalvelut ja Havukka-koulu jatkavat toimintaa kevääseen. Entinen kunnantalo laitettu julkiseen myyntiin helmikuussa 2008.
Hankintaohjeistus uudistetaan.	Hankintaohjeet hyväksytyt kaupunginhallituksessa lokakuussa. Sisäinen koulutus järjestetty joulukuussa.
Yhteisen maakunnallisen hankintatoimiston perustamisedellytykset selvitetään.	Selvitystyö menossa. Päätökset kevään 2008 aikana.
Omistajapolitiikka määritellään ja konserniohje uusitaan.	Omistajapolitiikka hyväksytyt valtuustossa marraskuussa. Konserniohje uusitaan keväällä 2008.
Kaupungin ja maakunnan toimintojen rajapinnat täsmennetään talous- ja tietohallintoasioissa.	Rajapinnat selvät.
Logistiikkapalvelujen yhteistyö Kainuun maakunta –kuntayhtymän kanssa selvitetään.	Selvitystyö menossa, valmistuu keväällä 2008.
Verkkolaskuun siirtyminen aloitetaan yhteistyössä maakunnan kanssa.	Selvitystyö menossa tavoitteena siirtyminen vuoden 2008 aikana.
Koko kaupunkiorganisaation toiminnan käsittävän laatu-/toimintakäsikirjan runko valmistuu.	Toimintakäsikirjan runko valmis.

Päätetään koko kaupunkiorganisaatiota koskevista mittareista ja arviointitoiminnan aikataulutuksesta sekä organisoinnista.	Mittaristo valmis, muutoin työ valmistuu maaliskuuhun mennessä.			
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Pysäköinnin virhemaksua korotetaan.	Korotus siirtynyt vuoteen 2008.			
Toimintakate -2 673 000 euroa	2 811 000 euroa. Tietohallinnossa jouduttiin käyttämään ennakoitua enemmän palveluiden ostoa.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	30,50	29,50	35,50	35,50
Asiakastyytyväisyys (1-4)			3,2	3,00
Työyhteisön toimivuus (1-4)			3,3	3,20
Kehityskeskustelut käyty (1-4)			4	3,30

Keskushallinto

Tulosalueen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	4 248	4 855	607
Toimintakulut	6 921	7 666	-745
Toimintakate	-2 673	-2 811	-138
	9	7	2
Tilikauden tulos	-2 683	-2 818	-136

Pysäköinninvalvonta

Olellaiset tapahtumat

Vaikuttavuus

Valvonnan avulla kaupunkikeskustan pysäköintipaikkojen käyttö pysyi joustavana. Asuntoalueiden pysäköintihaittoja estettiin menestyksellisesti. KAKSin ja terveyskeskuksen potilaskuljetusten esteettömyys turvattiin.

Toiminnalliset tavoitteet

Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Virhemaksun korotus nykyisestä 25 eurosta hieman ylöspäin 2007 alkaen.	Korotus siirtynyt vuoteen 2008.			
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Toimintakate + 40 000 euroa	+ 33 126 euroa.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	2	2	2	2

Tulosalueen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	121	116	-5
Toimintakulut	81	83	-2
Toimintakate	40	33	-7
Suunnitelmapoistot	0	0	0
Tilikauden tulos	40	33	-7

Maahanmuuttajapalvelut

Olennaiset tapahtumat

Vastaanottokeskustoiminnan osalta valtakunnallisesti merkittävin muutos on ollut edelleen maahan saapuvien turvapaikanhakijoiden määrän lasku, joka on noin 36 % edellisestä vuodesta. Kajaanin vastaanottokeskuksen toimintaan ko. seikalla oli kuitenkin vähäinen vaikutus, koska ns. transit-toiminta eli asiakkaitten ohjautuminen turvapaikkapuhutteluihin Ulkomaalaisviraston Kuhmon yksikköön jatkui ennallaan koko toimintavuoden. Vuoden aikana turvapaikanhakijoille tuli vuoteen 2006 verrattuna (yht. 25) kohtuullisen runsaasti myönteisiä oleskelulupapäätöksiä (yht. 44). Päätökset painottuivat loppuvuoteen.

Kiintiöpakolaisten kuntiin sijoittamiseen vaikuttivat valtakunnallisen pakolaisten valintaan liittyvät aikataulut sekä muut yksittäiset prosessiin liittyvät tekijät. Kuntaan sijoitettiin kiintiöpakolaisia yhteensä 143 henkilöä. Luvussa eivät ole mukana perheenyhdistämisen kautta tulleet henkilöt. Otanmäen toimipisteen käynnistäminen ja ylläpito osoittautui taloudellisesti kalliimmaksi, kuin ennalta arvioitiin. Tämän johdosta maahanmuuttajapalvelut harkitsi vuoden aikana toimipisteen jatkamisen edellytyksiä. Otanmäen toimipisteeseen ei sijoitettu ensimmäisen ryhmän (5/07) lisäksi uutta kiintiöpakolaisryhmää loppuvuoden aikana. Vuoden 2008 talousarviovalmistelun yhteydessä kaupunginhallitus otti Otanmäen toimipisteen jatkamiseen liittyvä asian tarkempaan käsittelyyn.

Vaikuttavuus

Kaupungin muuttuneen asuntotilanteen johdosta alkoi myönteisen oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden kuntaan siirtymisen odotusaika pidentyä aikaisempiin vuosiin verrattuna. Tämä näkyi etenkin loppuvuoden aikana. Kotouttamisohjelman hyväksymisen yhteydessä Kajaanin kaupunginvaltuusto päätti monikulttuurisuustoimikunnan perustamisesta. Toimikunta on nimetty ja sen koolle kutsuu kaupunginhallitus. Maahanmuuttajapalveluiden edustaja toimii toimikunnassa pysyvänä asiantuntijajäsenenä. Toimikuntaa ei ole kutsuttu koolle vuoden 2007 aikana.

Työyksikkö ei ole vuoden 2007 aikana ottanut harjoittelijoita lainkaan vastaan, koska henkilöstöstä suuri osa on itse kouluttautumassa.

Toiminnalliset tavoitteet

Uudistuminen ja henkilöstön työkyky	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
<p>Maahanmuuttajapalvelujen Otanmäen toimipisteen henkilöstörakenne tulee olemaan yksi terveydenhoitaja (uusi toimi), yksi sosiaalityöntekijä (uusi virka) ja kaksi pakolaisohjaajaa (toinen on uusi toimi). Uudet toimet ja virka täytetään määräaikaista vuodelle 2007 loppuun asti.</p>	<p>Toimipisteessä työskenteli vuoden loppuun kaksi ohjaajaa, yksi terveydenhoitaja ja yksi sosiaalityöntekijä elokuuhun 2007 saakka. Asiakkaita sijoitettiin Otanmäen toimipisteeseen vain yksi ryhmä toukokuussa. Toiminta osoittautui haasteelliseksi sekä asiakkaiden kotoutumispalveluiden että maahanmuuttajapalveluiden talouden ja muun toiminnan kannalta.</p>
<p>Kajaanissa tulosityksikön henkilöstörakenne säilyy pääosin entisellään. Toimenkuvien uudistuksen myötä sosiaaliohjaajien (kaksi, joista toinen uusi) toimet muutetaan viroiksi.</p>	<p>Toimenkuvien uudistuksen vuoksi työyhteisön tiimien sisäinen rakenne muuttui. Henkilöstörakenne ja määrä pysyi suunniteltuna, paitsi sosiaalityöntekijän virka Otanmäen toimipisteessä oli osittain täytetty ajalla 17.9 – 31.12.07 ja Kajaanin toimipisteissä yksi sosiaalityöntekijänvirka oli kokonaan täyttämättä ajalla 1.8 - 31.12.2007. Kuusi pakolaisohjaajaa aloitti ammatillisen täydennuskoulutuksen.</p>
<p>Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen maahanmuuttajatyön koordinaattorien, koordinaattoreiden henkilöstökulut maksetaan tulosityksikön budjetista, toimet on vakinaistettu.</p>	<p>Koordinaattoreiden työsopimukset ovat voimassa 31.12.2008 saakka.</p>
<p>Lisäksi perustetaan psykiatrisen sairaanhoitajan toimi, jolloin mielenterveyspalvelujen ostopalveluita luovutaan. Psykiatrisen sairaanhoitaja antaa palveluja sekä turvapaikanhakijoille että pakolaisille.</p>	<p>Psykiatrisen sairaanhoitaja aloitti tehtävässä 1.2.2007. Psykiatrin palvelut hankittiin ostopalveluna.</p>
<p>Vuolijoen kuntaliitoksen yhteydessä toimintakulttuuri yhtenäistetään, myös henkilöstön osalta, vastaamaan Kajaanin maahanmuuttajapalvelujen toimintakulttuuria ja henkilöstömitoitusta.</p>	<p>Toteuma ja poikkeaminen perustelut: Toimintakulttuurin yhtenäistäminen saatiin käyntiin vuoden aikana. Prosessi on edelleen käynnissä. Paikalliset lähiolosuhteet ja palvelurakenne ovat asioita, jotka oli erikseen huomioitava.</p>

Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Toimintakate 0 euroa	-76 078,67 euroa. Ylityksen perusteluina ovat muun muassa vuoden 2006 kiintiöläisten määrä, Otanmäen toimipisteestä aiheutuneet kulut sekä laskennallisten korvausten piirissä olevien asiakasperheiden määrä ja perherakenne. Vuoden aikana on kiintiöpakolaisryhmiä otettu vastaan kolme, joista yksi sijoitettiin Otanmäkeen ja muut Kajaaniin. Osa tuleviksi sovitusta asiakkaista ei saapunut suunnitellussa aikataulussa ja tulo siirtyi vuoden 2008 puolelle. Tulleissa perheissä on ollut vähän alle 7-vuotiaita lapsia, mikä vaikuttaa olennaisesti laskennallisten korvausten määrään. Häätapauksia ei otettu vastaan kuin yksi ryhmä, johon tuen muun muassa Otanmäen toimipisteen jatkumisen epävarmuudesta, kaupungin loppuvuoden aikana muuttuneesta asuntotilanteesta sekä toimiston henkilöstöresurssista (henkilöstön opiskelujen vaikutus)			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	21	22	26	
Työyhteisön toimivuus (1 – 4)			> 3,1	
Kehityskeskustelut käyty (1 – 4)			4	

Tulosalueen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	3 045	3 262	217
Toimintakulut	3 045	3 338	-293
Toimintakate	0	-76	-76
Suunnitelmapoistot	0	0	0
Tilikauden tulos	0	-76	-76

Sivistystoimiala

Strategian onnistuminen

Kainuun maakunnan koulutus- ja kulttuuripalvelujen keskuksena Kajaanin kaupungilla on vastuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ammattikorkeakouluopetuksen, nuorisotyön, vapaan sivistystyön ja kulttuuripalvelujen järjestämisestä. Maakunta vastaa toisen asteen koulutuksesta. Kajaanissa ja Kainuussa toimii Oulun yliopiston johtama Kajaanin yliopistokeskus, jonka yhteistyö-yliopistoita ovat Lapin, Kuopion ja Jyväskylän yliopistot. Kulttuurin alalla kärkinä Kajaanissa toimii vahvoja, alueellisia taide- ja kulttuurilaitoksia sekä merkittäviä, valtakunnallisesti noteerattuja tapahtumia, kuten Kajaanin Runoviikko (Finland Festivalsin valinta vuoden festivaaliksi v. 2007) ja Kajaani Tanssii –tapahtuma. Vuoden 2007 loppuun saakka toimialan organisaatioon on kuullut myös keskitetysti ateria- ja puhtauspalveluja tuottanut Kajaanin Mamselli.

Vuonna 2007 sivistystoimiala on tuottanut ja järjestänyt laadukkaita varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja nuorisotyön palveluja, ateria- ja puhtauspalveluja sekä monipuolista kulttuuritarjontaa. Palvelujen saatavuus ja oikea-aikaisuus on kyetty turvaamaan, mutta osittaisesta palvelujen kysynnän kasvusta johtuen tämä on kuitenkin edellyttänyt tinkimistä taloudellisista tavoitteista. Toimialan tulosalueet ja –yksiköt ovat arvioineet itsenäisesti järjestämiensä palvelujen laatua. Kaikkia toimialan palveluja koskevat asiakastytyväisyys-tutkimukset toteutetaan joka toinen vuosi ja seuraava arviointi toteutetaan vuonna 2008.

Kuntaliitoksen Vuolijoen kanssa toteuduttua 1.1.2007 on keskitytty organisaation sisäisten työkäytänteiden yhtenäistämiseen (erityisesti Kajaani-Vuolijoki, varhaiskasvatus-perusopetus ja perusopetus-nuorisotyö) sekä tarkoituksenmukaiseen kuntayhteistyöhön Kainuun muiden kuntien kanssa. Maakunnallisessa ATPU-projektissa, jossa tavoiteltiin maakunnan ateria- ja puhtaus-palvelujen yhteistä visiota sekä yhteisten toimintatapojen kehittämistä ja palvelujen tuotteistamista - ja jossa Kajaanin Mamsellikin oli mukana - ei kaikilta osin tavoitteita saavutettu.

Strategisten tavoitteiden mukaisesti vuonna 2007 merkittävä toimialan sisäisen kehittämisen painopiste on ollut viestintä. Henkilöstön osaamispääomaa on kasvatettu viestinnän osalta viestintäkoulutuksia järjestämällä sekä viestintästrategioita laatimalla.

Palvelustrategian toteutuminen

Varhaiskasvatuksen kysyntä kasvoi ja palvelutuotantoa laajennettiin tarvetta vastaavasti. Hoidossa olevien lasten määrä kasvoi vuoden aikana 135:llä; alle 3-vuotiaiden osuus päivä-hoidossa kasvoi. Vuolijoella lakkautettiin ryhmäperhepäiväkoti. Kajaanin kaupungin varhaiskasvatuksen hallinnoimana käynnistettiin Kainuun varhaiskasvatuksen kehittämisverkosto-hanke vuosille 2007-2009 STM:n rahoituksella. Varhaiskasvatuksen tulosalue toimi pilottina LiikuntaVasu –projektissa, joka on osa maakunnan hallinnoimaa itä-suomalaista lasten ja nuorten hyvinvointi-hanketta. Hankkeeseen liittyen työstettiin jokaiseen päiväkotiin varhaiskasvatussuunnitelmaan liittyvä liikunnan suunnitelma.

Peruskoulujen oppilasmäärä laski. Kätönlahden koulukiinteistössä ilmenneet vakavat kosteusvauriot johtivat n. 3 000 neliön käyttökieltoon ja edelleen purkutuomioon; tilalle hankittiin siirtotiloja noin 2 840 neliötä. Huuhkajavaaran kouluyksikkö yhdistettiin Lohtajan kouluun perusopetuksen osalta; itse Huuhkajavaaran kiinteistö siirtyi varhaiskasvatuksen hallinnoimaksi ja siellä tuotetut palvelut painottuivat varhaiskasvatukseen. Maahanmuuttajaoppilaiden määrä kasvoi edelleen ja maahanmuuttajaopetukseen perustettiin toinen tukiluokka. Vuolijoki-Kajaani –kuntaliitokseen liittyen yhtenäistettiin perusopetuksen opetussuunnitelmia ja perusopetuksen tuntijakoa.

Seudullisena hankkeena valmisteltiin kuuden Kainuun kunnan yhteiseen kirjastojärjestelmään siirtymistä, joka toteutuu vuoden 2008 aikana. Kainuun Museon peruskorjaus sekä uuden perusnäyttelyn valmistelu aloitettiin.

Kajaanin Mamsellin ja Kajaanin kaupunginteatterin liikelaitostamisia valmisteltiin suunnitellusti siten, että molemmat organisaatiot aloittivat toimintansa liikelaitoksina 1.1.2008.

Olennaiset tapahtumat

Vuonna 2007 Kainuun Musiikkiopisto vietti 50-vuotisjuhliaan.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Sivistystoimialan www-sivut päivitetään viestintästrategian mukaisesti.	Tulosalueet/-yksiköt toteuttivat www-sivujen päivitystä omalta osaltaan. Em. sivujen päivytykseen palataan kaupungin sivujen mahdollisen uudistamisen myötä vuonna 2008.
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Järjestetään viestintäkoulutus, jonka pohjalta tulosalueet ja –yksiköt perehdyttävät henkilöstönsä.	Toimialan tulosalueiden/-yksiköiden esimiehet ja edustajat osallistuivat koko kaupungin viestintäkoulutukseen ja työstivät jatkotyönä omat viestintäsuunnitelmansa. Henkilöstön perehdyttäminen sekä koulutusten sisältöihin että viestintäsuunnitelmiin on toteutettu.
Henkilöstö perehdytetään kotouttamisohjelmaan.	Toimialan suurimpien tulosalueiden esimiehet/henkilöstö on perehdytetty kotouttamisohjelmaan. Em. ohjelma tulee olemaan esillä vielä vuonna 2008 mm. toimialan johtoryhmässä ja täydennyskoulutuksessa.
Minun työni –hanke etenee suunnitelman mukaisesti.	Ko. hanke on eteni suunnitellusti. Vuonna 2008 keskitytään hankkeen vaikutusten arviointiin.
Osaamiskorttia pilotoidaan varhaiskasvatuksessa ja Mamsellisassa.	Osaamiskortin pohjaksi pilotoidut osaamiskartotukset toteutettiin suunnitellusti. Em. pilotointien ja niiden analysointien pohjalta on valmistelussa osaamiskartotus ja –kortti –materiaali koko kaupunkiorganisaation käyttöön.
Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Sivistystoimialaa koskeva laadunhallinnan käsikirjan runko valmistuu osana koko kaupungin laadunhallinnan kokonaisuutta.	Toteutunut suunnitellusti. Koko kaupunkiorganisaatiota koskeva toimintakäsikirjan 1-taso valmistuu vuoden 2008 aikana ja toimialojen / tulosalueiden/-yksiköiden osiot (2- ja/tai 3-taso) vuoden 2010 syksyyn mennessä.
Otetaan käyttöön sivistystoimialan yhteiset mittarit ja arviointitoiminnan kokonaisaikataulu.	Toimialan yhteisiä mittareita ja arviointitoiminnan kokonaisuutta käsitellään laatutyön / ToLa -projektin sekä toimialan strategiatyön yhteydessä. Em. johdosta toimialan yhteiset mittarit ovat käytössä vuoden 2009 talousarvion valmistelun yhteydessä.

Kajaanin kaupunginteatterin ja Kajaanin Mamsellin liikelaitostamisratkaisut tehdään 31.3. mennessä.	Liikelaitostamisprosessi suoritettiin loppuun vuoden 2007 aikana. 1.1.2008 alkaen Kajaanin kaupunginteatteri ja Kajaanin Mamselli ovat toimineet liikelaitoksina.
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Tehdään palvelutarpeesta lähtevä tulosalue- ja tulosyksikkökohtainen tilatarvesuunnitelma vuoteen 2015.	Tilatarvesuunnitelmassa keskityttiin toimialan suurimpien tulosalueiden tilatarpeiden selvittämiseen kouluverkkoselvityksessä, jossa huomioitiin sekä perusopetuksen että varhaiskasvatuksen tilatarpeet. Kouluverkkosuunnitelmaa on jo osittain toteutettu.
Toimintakate -47 303 020 euroa.	- 48 359 294 euroa. Ylitys 1 056 274 euroa.
	TA 2006 TP 2006 TA 2007 TP 2007 Tavoite Toteutuma Tavoite Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	931,71 960,77 989,23
Asiakastytyväisyys (1 – 4)	> 3,1 3,4 > 3,2 *)
Työyhteisön toimivuus (1 – 4)	.. .. > 3,3 3,3
Kehityskeskustelut käyty, % henkilöstöstä	4 n. 98 4 ***) 3,43
Toimitilojen käyttöaste, m ²	< 89 147 85 293 > 2006 ****) 93 437
Kiinteistökustannukset, euroa ¹	.. 5 012 927 .. 5 710 146

¹Rakennusten ja huoneistojen vuokrat (482000) ja sisäiset rakennusten ja huoneistojen vuokrat (482081)

*) asiakastytyväisyystutkimukset suoritetaan kaikilla toimialan tulosalueilla/-yksiköissä kerran kahdessa vuodessa, parillisina vuosina eli seuraava arviointi tapahtuu vuonna 2008

**) asetettu tavoite perustuu työyhteisön toimivuustutkimuksen kehityskeskustelujen toteutumisesta saatuihin tietoihin

***) toteutuma perustuu työyhteisön toimivuustutkimukseen vastanneiden vastauksiin

****) 31.12.2006 Kajaani + Vuolijoki: 95 260; toimitilojen käyttöasteelle asetetusta tavoitteesta saavutettiin 2/3 (tavoite -3%, toteutui -2%)

Toimielimen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	13 297	14 162	865
Myyntituotot	9 915	10 018	104
Maksutuotot	2 588	2 700	112
Tuet ja avustukset	305	805	500
Muut toimintatuotot	489	639	150
<i>Vuokratuotot</i>	159	194	35
<i>Muut toimintatuotot</i>	330	446	115
Toimintakulut	60 600	62 522	-1 922
Henkilöstökulut	38 058	38 576	-518
<i>Palkat ja palkkiot</i>	29 159	30 077	-918
<i>Henkilösivukulut</i>	8 899	8 499	400
Palvelujen ostot	8 354	9 026	-671
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 424	3 668	-244
Avustukset	4 933	5 256	-323
Muut toimintakulut	5 831	5 996	-165
<i>Vuokrat</i>	5 746	5 850	-104
<i>Muut toimintakulut</i>	85	146	-61
Toimintakate	-47 303	-48 359	-1 056
Suunnitelmapoistot	365	400	-36
Tilikauden tulos	-47 668	-48 760	-1 092

Sivistyspalvelukeskus

Olennaiset tapahtumat

Mamsellin ja kaupunginteatterin liikelaitostamista valmisteltiin sekä valmisteltiin johtosääntömuutokset, jotka liittyivät Mamsellin ja kaupunginteatterin liikelaitostamisiin sekä liikuntapalveluiden tuloon sivistystoimialalle. Kouluverkkoselvitys päivitettiin. Varauduttiin työjärjestelyin sivistysjohtajan siirtymiseen osa-aikatyöhön. Henkilöstön kehittämistä tuettiin, tehtiin opintomatka kouluasioissa Riikaan sekä tuettiin henkilökunnan virkistystoimintaa. Työllisyysvaroin oli palkattuna yksi henkilö koko vuoden ja lisäksi kaksi opiskelijaa oli opiskeluun liittyvässä harjoittelussa.

Vaikuttavuus

Toiminnalliset tavoitteet

Uudistuminen ja henkilöstön työkyky	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Koulujen henkilökunnan vuosilomat hoidetaan ao. yksiköissä.	Toteutui suunnitellusti.			
Henkilökunnan varahenkilöjärjestelmä päivitetään.	Toteutui pääosin. Henkilöstön työnjakoa tarkennettiin. Varauduttiin työjärjestelyin sivistysjohtajan siirtymiseen osa-aikatyöhön.			
Varmistetaan riittävä koulutus ja parannetaan asiantuntemusta.	Henkilöstön ammatillisten valmiuksien parantamista jatkettiin. Valmiuksia atk-järjestelmien käytössä parannettiin ja kouluttauduttiin uusien ohjelmistojen käyttöön.			
Varhaiskasvatuksen kolme kanslistia siirtyy hallinnollisesti sivistyspalvelukeskukseen. Tehtävät säilyvät ennallaan. Vuolijoelta siirtyy kaksi henkilöä.	Varhaiskasvatuksen toimistosihteerit siirtyivät sivistyspalvelukeskukseen ja osa nuorisotoimen toimistosihteerin työpanoksesta (40 %). Kuntaliitoksen yhteydessä yksi työntekijä siirtyi Vuolijoelta sivistyspalvelukeskukseen.			
Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Primus -oppilasohjelma toimii toimiston ja koulujen kesken yhteiskäytössä. Oppilastiedot hoidetaan täysin sähköisesti.	Toteutui suunnitellusti.			
Päiväkotien henkilökunnan verotusarvoateriat lähetetään sähköisessä muodossa.	Toteutui suunnitellusti.			
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Toimintakate -433 150 euroa	Toimintakate -451 362 euroa. Ylitys johtui ennakoinnattomasta varhemaksusta.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	4	4	8,5	7,60
Työyhteisön toimivuus (1 - 4)	> 3		> 3	3,53
Kehityskeskustelut käyty, % henkilöstöstä	100 %	83 %	100 %	100 %

Tulosalueen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	0	8	8
Toimintakulut	433	459	-26
Toimintakate	-433	-451	-18
Suunnitelmapoistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-433	-451	-18

Varhaiskasvatus

Olennaiset tapahtumat

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä yhtenäistettiin yhteisen vuosikellon avulla. Kainuun varhaiskasvatuksen kehittämisverkosto- hanke 2007-2009 alkoi sosi- aali- ja terveysministeriön rahoituksella. Varhaiskasvatus on osallistunut Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden itäsuomalainen polku- hankkeeseen LiikuntaVasu- pilottina. Jokaiseen päiväkotiin on tehty varhaiskasvatussuunnitelma liikunnan alueelle.

Vaikuttavuus

Kokopäivähoidon tarve kasvoi edelleen, kokopäivähoidossa oli syyskuun 20. päivä 75 lasta enemmän kuin edellisellä vuonna. Alle 3- vuotiaiden kokopäivälästen määrä kas- voi 40:llä verrattuna edelliseen vuoteen.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Seurataan säännöllisesti ja tiedos- tetaan toimintaympäristön ja asia- kastarpeiden muutokset suhteessa varhaiskasvatuspalveluihin.	Kajaanissa syntyi 453 lasta vuonna 2007. Synty- vyyden kasvu useana vuotena peräkkäin ja työllii- syyden parantumien näkyi palveluntarpeen kasvu- na. Pienten alle 3- vuotiaiden osuus päivähoidon tarvitsijoista kasvoi.
Päivitetään nettisivut ja selvitetään mahdollisuus ottaa käyttöön säh- köinen päivähoidohakemus.	Nettisivut on päivitetty. Sähköinen päivähoidoha- kemus ei onnistu vielä.
Varaudutaan aamu- ja iltapäivä- toiminnan laajenemiseen valta- kunnallisten suunnitelmien mukai- sesti.	Iltapäivätoimintaa tarjotaan lain määräämä 4h/ pv.
Maahanmuuttajien kotouttamis- suunnitelma otetaan käyttöön.	On otettu käyttöön.
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Täytetään henkilöstön lakisäätei- nen täydennyskoulutusvelvoite.	On järjestetty koulutusta koko henkilöstölle. Täy- dennyskoulutusvelvoite on täyttynyt.
Jatketaan Minun työni- hankkee- seen osallistumista ja Merikosken esimiesvalmennusta.	Ko. koulutuksiin on osallistuttu.
Tehdään osaamiskartoitus kevään 2007 kehityskeskusteluissa. ”Kenttäkatselmuksia” toteutetaan 2x vuodessa.	Osaamiskartoitus on tehty koko varhaiskasvatuk- sen henkilöstölle syksyllä 2007. Päiväkotikohtai- set henkilöstön tapaamiset on toteutettu keväällä ja syksyllä.

Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Aloitetaan uusien varhaiskasvatuksen muotojen kehittäminen yhteistyössä sivistystoimen tulosalueiden kanssa.	Kaupungin kirjastolla toimii varhaiskasvatuksen kerho, jonka toimintaan osallistuvat kaupungin eri kulttuurilaitokset.			
Arvioidaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä yhdessä päiväkodin johtajien ja koulujen rehtoreiden kanssa.	Yhteistyötä on arvioitu ja arvioinnin pohjalta on tehty varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyön vuosikello.			
Hyödynnetään SAP-taloudenhallinta- ja Pro Consona-päivähoito- ohjelmia monipuolisesti.	Ohjelmia on hyödynnetty monipuolisesti.			
Varhaiskasvatuksen käytäntöjen yhtenäistäminen Kajaanin ja Vuolijoen osalta.	Käytäntöjen yhtenäistäminen on aloitettu.			
Laadunhallinnan rakentaminen osana kaupungin järjestelmää.	Ollaan mukana ToLa- järjestelmän luomisessa.			
Aloitetaan suunnitelmallinen yhteistyö ympäristötekniikan toimialan kanssa.	Yhteistyö on aloitettu.			
Tilojen yhteiskäytön suunnittelu aloitetaan.	Tilojen yhteiskäyttöä on lisätty.			
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Talouden toteumaa seurataan säännöllisesti.	Toteumaa on seurattu säännöllisesti.			
Toimintakate -13 654 800 euroa	Toimintakate oli – 14 097 221 euroa eli ylitystä kertyi 422 421 euroa. Ylitys aiheutui palkkatason korotuksista sekä lasten päivähoiton palvelutarpeen ennakoitua suuremmasta kasvusta. Päivähoitolaisten määrä kasvoi vuoden aikana 135:llä.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	227	253	244	262,56
Hoitopaikka järjestyy lakisääteisessä ajassa	100	100	100	100
Asiakastyytyväisyys (1 - 4)	> 3,2	3,66	> 3,2	..
Työyhteisön toimivuus /1 – 4)	> 3,2	ei tehty	> 3,3	3,40
Kehityskeskustelut käyty, % henkilöstöstä	100	100	4	100
Toimitilojen käyttöaste, m ² /lapsi	< 9,24	9,24		8,5

Tulosalueen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	1 757	1 937	180
Toimintakulut	15 412	16 035	-623
Toimintakate	-13 655	-14 097	-442
Suunnitelmapoistot	14	14	0
Tilikauden tulos	-13 669	-14 111	-442

Perusopetus

Olennaiset tapahtumat

Kuntaliitos on toteutunut perusopetuksessa hyvin mm. opetussuunnitelmat ja perusopetuksen opetustuntien määrä on yhtenäistetty. Huuhkajavaaran koulu on yhdistetty Lohtajan tulosyksikköön. Kätönlahden koulun homevaurion vuoksi on luovuttu yhdestä kiinteistöstä, ja tilalle jouduttiin hankkimaan tilapäistä vuokratilaa. Koulujen resurssi-ohjausta on toteutettu tuntikehysjärjestelmän avulla. Lisäksi kouluverkkoselvitys on päivitetty. Maahanmuuttajien opetuksen ja oppilashuollon kehittämiseen on saatu hankerahaa. Maahanmuuttajataustaisille oppilaille on perustettu toinen tukiluokka.

Vaikuttavuus

Kajaanin oppilaat ovat menestyneet keskimääräistä paremmin yhteisissä arvioinneissa. Työyhteisön toimivuustutkimuksessa on saavutettu keskimäärin hyvä tulos. Perusopetuksen oppilaat ovat sijoittuneet jatko-opintoihin hyvin. Oppilasmäärä on edelleen alenemassa.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Koulujen resurssit pyritään kohdentamaan tarkoin tarvetta vastaaviksi.	Tuntikehysohjauksen avulla resurssit on kohdennettu tasapuolisesti koulujen tarvetta vastaavaksi. Tulosyksiköiden päälliköt koulutettiin talousarvion tekemiseksi oikein.
Varat pyritään kohdistamaan perustehtäviin.	Varat on kohdistettu opetukseen ja kasvatukseen. Tilojen käyttöä on tehostettu mm. Huuhkajavaaran ja Vuottolahden kouluissa.
Maahanmuuttajien opetusta kehitetään.	Opetusta on kehitetty. Maahanmuuttajien opetukseen on saatu Opetushallituksen hankerahaa 25 000 euroa.
Kätönlahden koulun peruskorjausta jatketaan.	Homeongelman tultua ilmi koulukiinteistön peruskorjaus on keskeytetty.
Koulujen opetusvälineistöä uusitaan ja opettajien osaamistasoa nostetaan.	Opettajien täydennyskoulutusta on lisätty ja kohdennettu paremmin. Opetusvälineistöä ei ole pystytty uusimaan tarvetta vastaavaksi.
Nuorten neuvonta- ja tiedotuspalvelut vakiinnutetaan osaksi toimintaa.	Neuvonta –ja tiedotuspiste on toiminnassa nuorisotalo Wanhalla Vesilaitoksella. Nettisivujen sisältöä kehitetään edelleen palvelemaan monipuolisesti nuoria ja nuorisojärjestöjä.
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Nuoriso-ohjaajan työnkuva muutetaan erityisnuorisotyöntekijäksi.	Työjärjestelyt tehdään vuoden 2008 aikana, kun työntekijä valmistuu lasten ja nuorten erityisohjaajaksi keväällä 2008.

Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Nuorisotyön, kansalaissektorin ja perusopetuksen yhteistä työtä kehitetään edelleen.	Perusopetuksen ja nuorisotyön yhteistä työtä on kehitetty aloittamalla oppilaskuntatoimintaa alakouluissa ja laatimalla menetelmällinen työkalupakki lasten ja nuorten osallisuuden edistämiseksi. Kansalaissektorin kanssa on tehty yhteistyösopimuksia nuorisotyön palvelujen tuottamiseksi.			
Kajaanin ja Vuolijoen opetussuunnitelmien ja koulujen toimintatapojen yhtenäistäminen aloitetaan.	Opetussuunnitelma ja koulujen toimintatavat on yhdistetty suunnitellulla tavalla.			
Vuoden 2006 loppuun mennessä tehtävä kouluverkko selvitys ottaa kantaa mm. Jormuan ja Vuolijoen koulujen tilanteeseen. Päivitetty selvitys tuodaan valtuustolle tiedoksi 31.3.2007 mennessä.	Kouluverkko selvitys on päivitetty ja esitetty lautakunnalle joulukuussa 2007.			
Luovutaan Vienankadun toimitilasta.	Toimitilasta on luovuttu.			
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Toimintakate -25 400 210 euroa	Toimintakate – 25 808 378 euroa eli ylitys oli 408 168 euroa. Ylitys aiheutui ennakoitua suuremmista palkankorotuksista, joiden kattamiseen ei ehditty enää loppuvuonna varautua, Kätönlahden koulun tilapäistilojen vuokramenoista sekä oppilaskuljetusmenojen ylityksistä.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	361	368,51	387	364,07
Oppilasmäärä	3 670	3 550	3 619	3 824
Perusopetuksen menot, e/oppilas	5 574	5 849	6 330	6 166
Työyhteisön toimivuus (1 – 4)	> 3	..	> 3	3,20
Asiakastytyväisyys (1-4)			> 3	..
Kehityskeskustelut käyty, % henkilöstöstä	100	..	100	83
Toimitilojen määrä, m2/oppilas		14,89	v. 07< v. 06	15,83

Tulosalueen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	386	689	304
Toimintakulut	25 786	26 498	-712
Toimintakate	-25 400	-25 808	-408
Suunnitelmapoistot	142	160	-18
Tilikauden tulos	-25 542	-25 968	-426

Kajaanin Mamselli

Olennaiset tapahtumat

Kajaanin Mamselli osallistui Kainuun kuntien ja Kainuun maakunta –kuntayhtymän yhteiseen ateria- ja puhtaanpitopalvelujen kehittämishankkeeseen (ATPU-projekti). Projekti päättyi 31.12.2007. Syksyn aikana laadittiin yhteinen palvelustrategia palvelujen kehittämiseksi, mutta yhteistä näkemystä palvelujen tulevaisuuden visiosta ei syntynyt.

Mamselli vastuullisena vetäjänä toteutti Kainuussa koko toimialan henkilöstölle osaa-miskartoituksen. Sen tulokset ovat pohjana tulevien vuosien alan henkilöstön koulutus- ja kehittämissuunnitelmille. Ateriapalvelujen tuotteistaminen toimintolaskennan avulla tehtiin kuntakohtaisten, mutta yhteneväisten pelisääntöjen pohjalta. Projektiin liittyvä kehittämishanke kasvisten jatkojalostajien löytymiseksi ja kouluttamiseksi kuntien alihankkijoiksi ei tuottanut odotettua tulosta.

Mamsellin liikelaitostamiseen liittyvät toimenpiteet ja päätökset toteutuivat suunnitellusti. Syksyllä 2007 tehtiin tarvittavat toimenpiteet organisaatorakenteessa, henkilöstö-, talous- ja tietojärjestelmissä liikelaitoksen käynnistämiseksi v. 2008.

Kevätkaudella toteutettiin koko Kainuun ammattikeittiöitä koskeva elintarvikekilpailutusprosessi. Prosessin hoitaminen, vertailujen tekeminen ja päätökset suoritettiin onnistuneesti eikä päätöksestä tehty valituksia markkinatuomioistuimeen

Vaikuttavuus

Merkittävä työpanos kehittämistyössä käytettiin Vuolijoen atpu -palvelujen liittämiseksi Mamselliin toimintamalliin. Vuolijoella toimintaa ei kuitenkaan saatu muun Mamsellin toiminnan tasolle ja toiminta oli Mamsellille tappiollista.

Päiväkotien ja peruskoulujen atpu-laatu- ja taso pidettiin sovitun mukaisena, vaikka elintarvikekustannusten nousu syyskaudella oli huomattava. Kustannuspaineita elintarvikekustannusten ohella aiheuttivat polttoaineiden ja puhtaanapidon aineiden useat hinnankorotukset sekä poikkeuksellisen suuret palkankorotukset. Näillä kaikilla tulee olemaan vaikutusta jatkossa joko palvelukustannusten nousuun tai laatu- ja tason laskuun.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Kainuun kehittämisprojekti (ATPU) päättyi ja päätetään koko Kainuuta koskevasta mahdollisesta yhteisestä toimintamallista.	Projektissa tehtiin Kainuun Atpu-palveluille yhteinen palvelustrategia, jossa sovittiin tulevaisuuden vaihtoehtoista ja kehittämistarpeista, ei kuitenkaan yhteisestä toimintamallista.
Puhtaanapidossa otetaan käyttöön siivousoyönmitoituksen ja asiakkaan valitsevat laatu- ja taso- luokat.	Palvelusopimuksissa ja palvelukuvauksissa sovittiin valituista laatu- ja taso- luokista ja niiden pohjalta tehtävästä puhtaanapitotyöstä.
Tehdään ateriapalvelujen kokonaisvaltainen kehittämissuunnitelma.	Ateriapalvelujen konseptointi tehtiin keväällä 2007 ja sen mukainen työn mitoitus otettiin käyttöön syksyn 2007 aikana.
Selkeytetään Mamsellin ja ostajan välistä kumppanuuteen perustuvaa yhteistyötä.	Uuden palvelusopimuksen perusteet laadittiin syksyn 2007 aikana.

Kilpailutetaan Kainuun hankintarenkaan elintarvikeostot.	Toteutettiin suunnitelman ja aikataulun mukaisesti.			
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Henkilöstölle tehdyn osaamiskartoituksen pohjalta laaditaan koko henkilökunnan kehittämissuunnitelma.	Koulutus- ja kehittämissuunnitelma tehtiin ja sen toteuttaminen alkaa v. 2008 alussa.			
Mamselli on mukana Merikosken esimiesvalmennuksessa.	Toteutettiin suunnitellusti.			
Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Kouluverkossa tapahtuvat supistukset huomioidaan toiminnassa ja henkilöstömäärässä.	V. 2007 aikana ei tapahtunut muutoksia.			
Tehdään liikelaitoksen johtosääntö ja toiminnan organisoiminen valmiiksi. Liikelaitokselle valitaan johtaja ja johtokunta.	Toteutettiin suunnitellusti.			
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Toimintakate + 200 000 euroa	Toimintakate + 50 289 euroa. Elintarvike-, puhdistusaine- ja kuljetuskustannusten nousu aiheutti lisämenoa 86 042 euroa ja 1.10.2007 toteutettu palkkaratkaisu lisämenoa 70 000 euroa. Vuolijoella tuotetut palvelut tuotettiin tappiollisina, samalla hinnalla kuin muualla Kajaanissa.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2005 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	182,5	182,7	192	189,92
Ateriasuoritteet	2 168 930	2 277 276	2 458 815	2443222
Siivottavat neliöt	129 500	129 000	140 900	141985
Ateriasuoritteiden keskihinta	2,49	2,40	2,49	2,57
Siivouksen keskihinta	1,76	1,73	1,76	1,75
Asiakastyytyväisyys (1-4)	3,25	3,09	3,00	3,09
Työyhteisön toimivuus (1-4)	3,5	3,60	3,25	3,49
Kehittämiskeskustelut käyty, % henkilöstöstä			100	100

Tulosalueen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	9 606	9 564	-42
Toimintakulut	9 406	9 513	-107
Toimintakate	200	50	-150
Suunnitelmapoistot	78	83	-5
Tilikauden tulos	122	-33	-155

Kaupunginkirjasto

Olellaiset tapahtumat

Vuolijoen kunnankirjastosta tuli Otanmäen lähikirjasto vuoden alussa. Kirjasto on hankkinut uuden atk-järjestelmän. Se otetaan käyttöön toukokuussa 2008. Kirjasto on valmistellut vuodenaikana yhdessä kuuden muun Kainuun kunnan kanssa yhteiseen kirjastojärjestelmään siirtymistä, joka toteutuu vuoden 2008 aikana.

Vaikuttavuus

Lainaus- ja kävijämäärien lasku taittui kahteen edellisvuoteen verrattuna: kokonaislainaus nousi 1,8 % ja kävijämäärät noin 1 %. Nousu selittyy Otanmäen lähikirjaston osuudella. Kajaanin osalta laskua oli molemmissa noin 1 %. Kajaanilainen kävi keskimäärin 11 kertaa vuodessa kirjastossa ja lainasi 24,3 kirjaa vuoden aikana.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Tarkastellaan kirjastoverkon laajuus palvelujen saatavuuden ja taloudellisuuden kannalta.	Saatavuus, kysyntä ja taloudellisuus huomioiden kirjastopalveluja tuotetaan nykyisellä rakenteella. Asiakastytyväisyyskyselyssä tulos 3,56 asteikolla 1-5.			
Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Vuolijoen kirjasto osaksi kaupunginkirjastoa.	Otanmäen kirjasto on liitetty Kajaanin lähikirjastoksi, yhteinen atk-järjestelmä saadaan tuotantokäyttöön toukokuussa 2008. Yhteisiä työntekijöitä.			
Selvitetään Kainuun yhteisen kirjastojärjestelmän mahdollisuus.	Kainuun yhteiseen kirjastojärjestelmään tähtäävä hanke on aloitettu marraskuussa. Kirjastot valmis-televat konversioita ja yhteisiä käytäntöjä.			
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Toimintakate -1 918 840 euroa	Toimintakate -1 959 070 euroa. Ylitys 40 230 euroa aiheutui ennakoitua suuremmista palkankorotuksista sekä atk-palvelujen ostoista.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	36	34,64	39	36,95
Kirjaston lainaukset, kpl/asukas	28	25,5	27	24,4
Kirjaston toimintakulut, e/asukas	50,05	53,76	48,50	50,55
Asiakastytyväisyys (1 – 4)	≥ 3,5	..	≥ 3,5	3,56
Työyhteisön toimivuus (1 – 4)	≥ 3,2	2,97	≥ 3,2	2,90
Kehityskeskustelut käyty, % henkilöstöstä	100	97,5	100	100

Tulosityksikön talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	145	151	6
Toimintakulut	2 063	2 110	-47
Toimintakate	-1 919	-1 959	-40
Suunnitelmapoistot	27	37	-11
Tilikauden tulos	-1 945	-1 997	-51

Kainuun Museo

Olennaiset tapahtumat

Museolla oli näyttelytoimintaa vain elokuun alkuun asti rakennuksen korjaustöiden vuoksi. Museon katto uusittiin kesällä ja näyttelytilojen korjaukset alkoivat syksyllä.

Museo solmi Museoviraston kanssa uudet sopimukset alueellisesta toiminnasta sekä yhteistyöstä kulttuuriympäristön vaalimisessa.

Museo valmisteli keväällä EU-hankkeen uuden perusnäyttelyn ja verkkosisältöjen toteuttamisesta. Päätös hankkeen hyväksymisestä siirtyi vuoteen 2008, mutta uuden perusnäyttelyn suunnittelu alkoi jo keväällä.

Vaikuttavuus

Alkuvuoden näyttelytoiminta sai hyvin kävijöitä. Palaute oli kiitettävää (tyytyväisyys 3,67-3,77) ja myös yhteistyökumppanit olivat tyytyväisiä. Elokuussa näyttelyt suljettiin yleisöltä, mutta pieniä näyttelyitä järjestettiin muualla.

Viranomaistehtäviä oli runsaasti ja museo hoiti ne yhteistyösopimusten mukaisesti. Kaksi työntekijää oli osan vuotta virkavapaalla, mistä syntyi taloudellista säästöä.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Toteutetaan kaksi suurta näyttelyä. Loppuvuonna näyttelyt suljetaan yleisöltä perusparannuksen vuoksi.	Näyttelyitä järjestettiin suunnitellusti 5.8. asti.			
Aloitetaan museorakennuksen perusparannus ja uuden perusnäyttelyn valmistelu.	Rakennuksen korjaustyöt alkoivat kesällä ja uuden perusnäyttelyn suunnittelu jo keväällä.			
Uuden museolain mukaiset sopimukset ja neuvottelut Museoviraston kanssa.	Nelivuotissuunnitelma alueellisesta toiminnasta hyväksyttiin keväällä ja yhteistyösopimus kulttuuriympäristön vaalimisesta uusittiin syksyllä.			
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Toimintakate -505 000 euroa	Toimintakate -473 190 euroa. Säästöä syntyi henkilökunnan virkavapaista.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	9,5	9,8	10	9,38
Kävijät, kpl/vuosi	5 000	4 338		3433
Toimintakulut (netto), e/kävijä	98,00	110,19		137,84
Asiakastytyväisyys (1 - 4)	3,5	3,58	> 3,2	3,72
Työyhteisön toimivuus (1 - 4)	≥ 3.1	..	> 3,3	2,95
Kehityskeskustelut käyty, % henkilöstöstä	100	100	100	100

Tulosityksikön talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	8	11	3
Toimintakulut	513	484	29
Toimintakate	-505	-473	32
Suunnitelmapoistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-505	-473	32

Kajaanin taidemuseo

Olennaiset tapahtumat

Merkittävimmät näyttelyt Kajaanin taidemuseossa olivat ITE – Korvessa sekä kouluille ja maahanmuuttajille suunnattu Mitä kuuluu – How are You. ITE – Korvessa toteutettiin ulkopuolisella rahoituksella yhteistyössä Maaseudun Sivistysliiton ja Kainuun TE - Keskuksen kanssa. Näyttely ja siihen liittyvät tapahtumat levittyivät lähes kaikkiin Kainuun kuntiin ja ne saivat erittäin laajan julkisuuden valtakunnallisissa tiedotusvälineissä. Kokonaisuudessaan ITE – Korvessa kiinnosti 13 000 kävijää, joista kolmasosa oli matkailijoita. Generaattorin taidekasvattajan lopetettua työnsä siirtyi taidekasvatustyö kokonaan taidemuseon oman henkilökunnan tehtäväksi. Ulkopuolisen rahoituksen turvin taidemuseo tuotti kaksi Kainuun taidetta käsittelevää julkaisua.

Vaikuttavuus

Kiristyneestä taloustilanteesta johtuen taidemuseo joutui arvioimaan toimintansa painopistealueet uudestaan. Valtakunnallisesti merkittävien sekä kansainvälisten näyttelyiden säännöllisestä tuottamisesta luovuttiin niiden korkeiden kustannusten vuoksi. Museon toimintaa siirrettiin kulttuuri- ja taidekasvatukseen. Vaihtuvia näyttelyjä korvattiin taidemuseon omien kokoelmien ja paikallisten taiteilijoiden esittelyllä. Arvonäyttelyiden tuottamisen Kajaaniin esti myös se, että taidemuseorakennus ei enää täytä arvo- taiteelle asetettuja olosuhdekriteerejä.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Taidemuseon toiminta pidetään valtionosuuden edellyttämällä tasolla.	Taidemuseon toiminta pysyi valtionosuuden edellyttämällä tasolla.			
Näyttelyiden määrää vähennetään, mutta niiden taso pidetään edelleen korkeana ja yleisöä kiinnostavana.	Taidemuseon näyttelyiden tasoa jouduttiin osittain laskemaan. Tämä vaikutti alentavasti museon asiakasmäärään. Näyttelyt, joihin taidemuseolla oli tarvittavat resurssit onnistuivat edelleen erittäin hyvin.			
Generaattorin loppuessa taidekasvatuksen jatko pyritään järjestämään yhteistyössä oppilaitosten ja varhaiskasvatuksen kanssa.	Taide- ja kulttuurikasvatus hoidettiin taidemuseon omana työnä. Yhteistyössä oppilaitosten ja varhaiskasvatuksen kanssa ei tapahtunut oleellisia muutoksia.			
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Toimintakate –305 020 euroa.	Toimintakate -317 789 euroa. Ylitys johtuu ennakoinnista varhaiseläkeperusteisista maksuista.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	5	5	5	5,53
Kävijät, kpl/vuosi	8 000	9 630	9 000	6 235
Toimintakulut, e/kävijä	41,49	31,20	36,20	50,95
Asiakastytyväisyys (1–4)	> 3,2	3,5	> 3,2	3,5
Työyhteisön toimivuus (1–4)	≥ 3,1	-	> 3,3	3,49
Kehityskeskustelut käyty, % henkilöstöstä	100	100	100	100

Tulosyksikön talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	21	14	-7
Toimintakulut	326	332	-5
Toimintakate	-305	-318	-13
Suunnitelmapoistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-305	-318	-13

Kaupunginteatteri

Olennaiset tapahtumat

Teatterin ohjelmistossa esitettiin 11 näytelmää, joista uusia ensi-iltoja oli seitsemän. Kutistettu poika vieraili Oulun Kaupunginteatterissa Lasten ja nuorten teatterifestivaaleilla sekä Kansainvälisessä Lasten Teatteritapahtumassa Kuusankoskella, Punainen viiva vieraili Tampereen Teatterikesässä. Laajaa valtakunnallista huomiota herättivät myös lastenmusikaali Ahmatti ja Anna Krogeruksen uutuusnäytelmä Kuin ensimmäistä päivää.

Vaikuttavuus

Teatteriin perustettu Oulun läänin lasten ja nuorten teatteri jatkoi kehitystyötään opetusministeriön kehitysrahan turvin. Alueryhmä valmisti lasten peliriippuvuuksiin puretun näytelmän Ahmatti ja toteutti yhdessä Ylivieskan Yty-teatterin, Suomussalmen Retikka-Teatterin ja paikallisten harrastajien kanssa ko. paikkakunnille Iltamatesityksen. Alueryhmä oli mukana Generaattorin ja harrastajateatterin kanssa järjestämässä Kajaanin Teatteritapahtumaa. Alueryhmä valmisti yhteistyössä kaupungin nuorisotoimen ja ammattipiston kanssa nuorten SyysXtreme-tapahtuman.

Toiminnalliset tavoitteet

Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Selvitysten pohjalta tehdään alkuvuonna ratkaisut ylläpitomallista. Pysyäkseen annetun budjettiramin puitteissa teatteri joutuu supistamaan edelleen taiteellista henkilökuntaansa yhdellä näyttelijällä ja lavastajalla, mikä vaikuttaa esitysten määrään.	Kaupunginvaltuusto teki kokouksessaan 27.3.2007 § 30 päätöksen teatterin muuttamisesta kunnalliseksi liikelaitokseksi 1.1.2008 alkaen.
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Vuonna 2007 pyritään käynnistämään koulutus, jossa henkilökunta tutustutetaan teatterin tekemisen uusiin muotoihin (mm. yhteisteatteriin). Jos opetusministeriön ja kaupungin investointituki saadaan, hankitaan kiertuebussi.	Vuonna 2007 käynnistettiin henkilökunnan koulutus teatterin tekemisen uusiin muotoihin, kunta sai mm. alexander-tekniikkakoulutusta.
Selvitetään uusien, asianmukaisten henkilöstö-/pukutilojen järjestäminen.	On selvitetty, uusia henkilöstö-/pukutiloja ei nykyisen kiinteistön tiloihin voida järjestää.
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Toimintakate -2 248 000 euroa.	Toteutunut toimintakate – 2 268 519 euroa, ylitys 20 519 euroa. Ylitys johtuu etupäässä liikelaitoksen yrityksen perustamiseen liittyvistä atk-kuluista.

	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	49	50	50	50
Myydyt liput, kpl/vuosi	26 000	21 089	27 000	26 924
Toimintakulut, e/myydyt liput	86,00	122,50	91,40	95,82
Asiakastyytyväisyys (1 – 4)	≥ 3,5		≥ 3,5	
Työyhteisön toimivuus (1 – 4)	≥ 3,1	..	≥ 3,2	
Kehityskeskustelut käyty, % henkilöstöstä	100		100	

Tulosityksikön talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	255	406	151
Toimintakulut	2 503	2 675	-172
Toimintakate	-2 248	-2 269	-21
Suunnitelmapoistot	49	48	1
Tilikauden tulos	-2 297	-2 317	-20

Kaukametsä

Olennaiset tapahtumat

Kajaani runoviikko.

Kajaani Tanssii -tapahtuma vietettiin 16. kerran.

Kainuun musiikkiopiston 50-vuotisjuhla. Kainuun musiikkiopiston ja ranskalaisen Tullen kaupungin yhteistapahtumat Kainuun Sävel –hankkeen puitteissa Kainuussa ja Ranskassa.

Opetusministeriön kansainvälinen Venäjä-teeman jatkokokous.

Vaikuttavuus

Kajaanin Runoviikko valittiin Finland Festivalsin vuoden festivaaliksi. Uuden taiteellisen johtajan Kirsi-Kaisa Sinisalon ensimmäisenä vuotena kävijämäärä lisääntyi tuhannella kävijällä ja pääsylipputulot kasvoivat edellisestä vuodesta 11 500 € (21%).

Kansalaisopisto antoi opetusta kaikkiaan 22.700 tuntia ja musiikkiopisto 24. 400.

Kongressikeskuksen tulot kasvoivat viime vuodesta 25.000 euroa.

Toiminnalliset tavoitteet

Uudistuminen ja henkilöstön työkyky	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Henkilöstön luonnollinen poistuma hyödynnetään, mutta samaan aikaan eläkkeelle jäävien hiljaisen tiedon ja osaamisen siirtyminen pyritään varmistamaan	Toteutettu mahdollisuuksien mukaan.
Maksupalvelukoulutusta jatketaan ja kehitetään.	Maksupalvelukoulutus on lisääntynyt 151 tunnilla.
Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Yhteistyötä Kaukametsän sisällä ja sivistystoimialalla tehostetaan.	Kaukametsän toimintatapoja on pyritty yhtenäistämään. Yhteistyötä on ylläpidetty seuraavissa ryhmissä: kulttuurineuvosto, kulttuurilaitosten johtoryhmä, Kaukametsän johtoryhmä ja sivistyspalvelukeskuksen johtoryhmä.
Tilojen käyttöä tehostetaan.	Luovuttu kaupungin ulkopuolisista tiloista.

Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Toimintakate -3 038 000 euroa.	Toimintakate oli -3 034 054 euroa eli hieman budjetoitua parempi.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	57,71	52,72	56,73	55,93
Asiakastyytyväisyys (1-4)	≥ 3,5		≥ 3,5	
Työyhteisön toimivuus (1-4)	≥ 3,1		≥ 3,2	3,02
Kehityskeskustelut käyty, % henkilöstöstä	100	100	100	94

Tulosalueen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	1 119	1 383	263
Toimintakulut	4 157	4 417	-260
Toimintakate	-3 038	-3 034	4
Suunnitelmapoistot	56	58	-2
Tilikauden tulos	-3 094	-3 092	2

Kaukametsän hallinto

Tulosyksikön talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	32	25	-7
Toimintakulut	32	25	7
Toimintakate	0	0	0
Suunnitelmapoistot	0	0	0
Tilikauden tulos	0	0	0

Kaukametsän opisto

Olennaiset tapahtumat

Kalevalajuhla 28.2.2007, yhteistyössä Kajaanin Kalevalaiset naiset ry, Elias Lönnrot seura ry, Kainuun kirjailijat ry.

Kaukametsän kulttuuriviikko 16.4. – 20.4.2007, Kaukametsän opisto 20-vuotta Kaukametsässä -näyttely

Studia Generalia Vuoden 1907 Punaisen viivan vaalit, Kalevalainen jäsenkorjaus, Oulujärven kulttuurihistoriaa, Herman Renfors –aikansa tunnetuin kajaanilainen, Tähtitieteen kehittyminen aikojen alusta tähän päivään, Syksy 1917 Kainuussa, ESA:n satelliittiohjelman ja Venuksen tutkimuksen viimeiset saavutukset, Lehdistön vaiheet Kainuussa.

Vaihtuvat opiskelijatöiden näyttelyt opiston aulojen vitriineissä.

Vaikuttavuus

Oppitunteja yhteensä 22716, josta valtionosuustunteja 16217 ja myyntipalvelun tunteja 6499.

Kursseja yhteensä 575, josta valtionosuuteen oikeuttavia kursseja 540 ja myyntipalvelukursseja 35.

Kurssilaisia yhteensä 7122, josta valtionosuuteen oikeuttavan opetuksen kurssilaisia 6613 ja myyntipalvelun kurssilaisia 509. Kurssilaisia Kajaanin asukasluvusta 18,73%

Opiskelijoita kerran laskettuna 3532. Opiskelijoita Kajaanin asukasluvusta 9,27%

Toimipaikkoja 87

Tutkinnot: Kielitutkintoihin osallistuneita 30, Tietokonekortin suorittaneita @ -kortti 22 , A-kortti 9, AB –kortti 9

Tuntiopettajia ja luennoitsijoita 143, päätoimisia opettajia 16, joista vakinaisia 9 ja toimistohenkilökuntaa 2.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Toiminta perustehtävää tukevilla hankkeissa.	Hanketoiminnalla lisätty etä- ja monimuoto-opiskelu-mahdollisuuksia ISV –hanke. Taiteen perusopetuksen arviointi, opitun tunnistaminen ja tunnustaminen. Maahanmuuttajien kieli- ja kulttuurikoulutuksen toiminnalliset opetusmenetelmät. Noste –hankkeesta saatu tukea tietotekniikan opetuksen sekä opetusvälineiden laatuun ja määrään.
Sähköisiä palveluja kehitetään.	Ilmoittautuminen opiskelijaksi Internetin kautta on lisääntynyt edellisvuodesta. Internetin kautta tapahtuva kurssimaksujen maksaminen ei ole toteutunut.
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Eläkkeelle jäävien hiljaisen tiedon ja osaamisen siirtäminen.	Kuvataiteen suunnittelijaopettajan ja määräaikaisen kuvataideopettajan yhteistyö. Mm. Virt@ IIII hanke-vastuun siirtäminen. Tekstiilityön päätoimisen opettajan eläkkeelle siirtymisen yhteydessä ei tavoite toteutunut, koska ei ollut tarvittavia henkilöstöresursseja.

Henkilöstön koulutus.	Liikkeenjohdon PD -koulutuksessa kolme henkilöä Suomi toisena ja vieraana kielenä koulutuksessa kaksi henkilöä. Henkilöstöllä 50% - 100% alennus opiston kurssimaksuista.			
Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Tilojen tehokas käyttö.	Opiston opetustilat käytössä arkisin 12 tuntia vuorokaudessa opiston omassa käytössä tai vuokratuna.			
Yhteistyö toimialan sisällä.	Opisto mukana Maahanmuuttajatyön seurantar ryhmässä ja Oma työni –hankeessa. Opiston toiminnan laadun kehittäminen EFQM -lautupalkintomallin mukaan.			
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Tulopohjaa vahvistetaan tilauskoulutuksella.	Tilauuskoulutus lisääntynyt 151 tunnilla.			
Toimintakate –950 690	Toimintakate -1 032 553 euroa. Ylitys aiheutui lyseon vuokrien noususta, Vuolijoen tilavuokrista, varhaiseläke- maksuista ja palkankorotuksista. Tuntimäärä on pidetty tasolla, joka turvaa valtionosuuteen oikeuttavan tuntimäärän ja euromäärän säilymisen.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	18,61	17,57	17,6	19,89
Valtionosuustunnit vähintään	15 300	15 820	15 300	16 217
Asiakastyytyväisyys (1 – 4)	≥ 3,5	3,48	≥ 3,5	3,43
Työyhteisön toimivuus (1 – 4)	≥ 3,2		≥ 3,2	2,86
Kehityskeskustelut käyty, % henkilöstöstä	100	100	100	100

Tulosityksikön talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	460	644	184
Toimintakulut	1 411	1 677	-266
Toimintakate	-951	-1 033	-82
Suunnitelmapoistot	17	17	0
Tilikauden tulos	-968	-1 050	-82

sisältää kurssi- ja palvelutoiminnan

Kainuun musiikkiopisto

Olennaiset tapahtumat

Kainuun musiikkiopiston 50-vuotisjuhla. Kainuun musiikkiopiston ja ranskalaisen Tullen kaupungin yhteistapahtumat Kainuun Sävel –hankkeen puitteissa Kainuussa ja Ranskassa.

Vaikuttavuus

Musiikkiopistossa pidettiin kaikkiaan 24 488 oppituntia, joista valtionosuustunteja oli 24 070. Musiikkiopistossa opiskeli juhlavuonna 1173 oppilasta Kainuun alueella. Konsertteja yli 70, joissa esiintyjä oli 1041 ja yleisöä 5473.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Musiikin opetus Puolangalla pyritään turvaamaan kunnan vetäytymisestä huolimatta yhteistyössä Puolangan kulttuuriyhdistyksen kanssa.	Musiikin opetus Puolangalla on jatkunut toistaiseksi Puolangan kulttuuriyhdistyksen ponnistelujen tuloksena.			
Toimintakate -1 332 930 euroa.	Toimintakate oli - 1 290 043 euroa eli 42 887 euroa budjetoitua parempi, mikä johtui ennakoitua pienemmistä eläkemaksuista.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	32	29,02	32	30,08
Valtionosuustunnit	24 034	24 239	24 034	24 070
Asiakastytyväisyys (1 – 4)	≥ 3,5	3,22	≥ 3,5	..
Työyhteisön toimivuus (1 – 4)	≥ 3,2	..	≥ 3,2	3,42
Kehityskeskustelut käyty, % henkilöstöstä	100	100	100	100

Tulosityksikön talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	379	418	39
Toimintakulut	1 712	1 708	5
Toimintakate	-1 333	-1 289	43
Suunnitelmapoistot	14	15	-1
Tilikauden tulos	-1 347	-1 305	42

sisältää kurssi- ja palvelutoiminnan

Yleinen kulttuuritoimi

Olennaiset tapahtumat

Kajaanin Runoviikko valittiin Finland Festivalin vuoden festivaaliksi. Tapahtumaa vietettiin 31. kerran ja sen teemana oli Valta. Taiteellisen johtajan Kirsi-Kaisa Sinisalon ensimmäinen vuosi oli menestyksellinen. Kävijämäärä lisääntyi tuhannella kävijällä ja pääsylipputulot kasvoivat edellisestä vuodesta 11 500 € (21%).

Kajaani Tanssii -tapahtuma vietettiin 16. kerran. Tapahtuman koreografiakatselmukseen osallistui yli 300 tanssijaa ympäri Suomea. Yleisöä yhteensä kahdeksassa tilaisuudessa kävi yhteensä 2000 henkeä. Muita tapahtumia olivat lastenesitykset ja konsertit mm: Tapiola Sinfoniettan konsertti ja Virtuosi di Kuhmo.

Vaikuttavuus

Kajaanin Runoviikolla aikana oli 51 varsinaista tilaisuutta viiden päivän aikana. Kajaanin Runoviikko oli mukana ESS-hankkeessa, joka tutki kymmentä itä-suomalaista tapahtumaa. Tutkimuksen mukaan Runoviikon aikainen Kajaanin matkailutulo on 162 920 euroa, joista 64 100 euroa jää Kaukametsään. Kajaanin Runoviikon kävijöistä on 57 % paikkakunnan ulkopuolelta, paikkakunnan ulkopuolisista kävijöistä 33 % on Etelä-Suomesta. Tutkimuksen toteutti Joensuun Yliopisto.

Muita tapahtumia oli vuoden aikana 17, joista lapsille järjestettyjä tapahtumia oli 6. Näissä tapahtumissa yleisöä oli noin 4000.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Tapahtumien valikoima pidetään monipuolisena kaikenikäisille – omia konsertteja järjestetään vuosittain noin 10.	Kajaanin Runoviikon ja Kajaani tanssii-tapahtuman lisäksi 17 tilaisuutta, joista 6 lapsille järjestettyä. Yhteensä tapahtumia 76, kävijöitä 15 000.			
Kajaani Tanssii –tapahtumaa kehitetään kansainväliseksi yhteistyössä Kajaanin Tanssiteatterin kanssa.	Kansainvälinen markkinointi aloitettu, ensimmäiset ulkomaiset osallistujat ovat tulossa vuonna 2008.			
Sähköisiä palveluja kehitetään tapahtumien omien www-sivujen avulla.	Runoviikolla ja Kajaani Tanssii –tapahtumalla on omat nettisivut.			
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Toimintakate –246 750	Toimintakate -241 267 euroa. Kulttuuripalvelut alitti budjetin 5 483 eurolla.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	2,71	2,29	2,74	2,22
Asiakastytyväisyys (1–4)	≥ 3,5			
Työyhteisön toimivuus (1–4)	≥ 3,1			
Kehityskeskustelut käyty, % henkilöstöstä	100	100		

Tulosyksikön talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	136	175	39
Toimintakulut	383	416	-34
Toimintakate	-247	-241	5
Suunnitelmapoistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-247	-241	5

Kaukametsän kongressikeskus

Olennaiset tapahtumat

Kongressikeskuksella oli liki 20-vuotisen historian vilkain vuosi, 367 yleisötilaisuutta (lisäys edellisvuoteen 11 %): kokouksia ja koulutuksia 153, kulttuuritilaisuuksia 121, kevyen musiikin konsertteja 22, juhlia 19, näyttelyjä 9 ja muita tilaisuuksia 44. Kävijämäärä oli 55 339 henkeä, kasvu edellisvuoteen 8 %.

Vuokraustoiminnan tulot kasvoivat edellisvuoteen yli 25 %.

Merkittävä kokoustapahtuma oli lokakuinen kulttuurialan edellisvuoden EU-kokouksen jatkokokous ja maaliskuun valtakunnalliset Maanmittauspäivät.

Vaikuttavuus

Kaukametsän tilaisuudet toivat Kajaaniin noin 3000 yöpymisvuorokautta. Tutkimusten mukaan yöpyvä kotimainen kokousmatkailija jättää paikkakunnalle keskimäärin 154 € vuorokaudessa ja kansainvälinen 205 - 220 € vuorokaudessa.

Asiakkaat ovat olleet edelleen tyytyväisiä Kaukametsän tiloihin ja palveluihin. Asiakastytyväisyyskohdassa on ilmoitettu 15-kohtaisessa kyselyssä palvelujen joustavuuden ja henkilökunnan palvelualltiuden lukema.

Järjestäjille tehdyn asiakastytyväisyysmittauksen mukaan erityisen tyytyväisiä asteikolla 1 - 5 oltiin henkilökunnan palvelualltiuteen 4,2, palvelun joustavuuteen 4,1, henkilökunnan ammattitaitoon 4 ja palveluista tiedottamiseen 3,7. Eniten oli koettu parantuneen kohdan palvelu tilaisuuden jälkeen 3,9 (2006 3,1), ravintolan palvelut 3,6 (2006 3,1).

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Alueellinen kokous- ja kongressipalvelujen markkinointi alan messuilla yhteisosastoilla.	Kaukametsän kongressikeskus on organisoinut vuodesta 2003 lähtien Kainuun kokousjärjestäjien yhteisosaston Helsingin kongressimessuille (mukaan myös Kuhmo-talo ja Wellness-projekti), joka on kokousalan tärkein messutapahtuma.
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Henkilöstön luonnollinen poistuma hyödynnetään.	Ei ole ollut ajankohtainen.
Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Yhteismarkkinointia kaupungin yksiköiden kanssa lisätään.	Matka 2007-messuilla, Kotimaan matkailumessuilla Tampereella ja Kongressimessuilla yhdessä Kajaani Infon kanssa.
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Toimintakate -507 630 euroa.	Toimintakate oli -470 190 euroa eli 37 440 euroa budjetoitua parempi, mikä johtui henkilöstökulujen alituksesta.

	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	4,39	3,84	4,39	3,74
Asiakastyytyväisyys (1 – 5)	≥ 3,5	4,3	≥ 3,5	4,2
Työyhteisön toimivuus (1 – 4)	≥ 3,2		≥ 3,2	
Kehityskeskustelut käyty, % henkilöstöstä	100	100	100	100
Toimitilojen käyttöaste			> 70 %	75 %

Tulosyksikön talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	112	121	9
Toimintakulut	620	591	29
Toimintakate	-508	-470	37
Suunnitelmapoistot	25	26	-1
Tilikauden tulos	-532	-496	36

Ympäristötekniinen toimiala

Strategian onnistuminen

Osaamisperusteinen elinkeinopolitiikka

Ympäristötekniinen toimiala on osallistunut elinkeinopolitiikan tukemiseen viemällä läpi vuonna 2001 aloitettua Petäisenniskan kehittämisprojektia. Projekti päättyi 2009. Projektin tavoitteena oli ”Petäisenniska on hyvä ja haluttu yritysalue”. Tällä hetkellä Petäisenniskan alueelle rakennetaan paljon ja yritystonttien kysyntä on merkittävää. Tässä on onnistuttu.

Alueiden käyttö

Yleiskaavoituksessa on keskitytty koko vuosikymmenen ajan Kajaanin keskeisten ranta-alueiden yleiskaavoitukseen. Ranta-alueiden yleiskaavoitus on mahdollistanut rantarakentamisen jatkumisen. Tässä on onnistuttu. Työn alla oleva koko Kajaanin alue-rakennestrategia siirtää yleiskaavoituksen painopisteen voimassa olevan yleiskaavan muuttamiseen.

Asemakaavoitus ja maankäyttöpoliittiset toimenpiteet ovat keskittyneet keskustaajaman kaupunkirakenteen tiivistämiseen. Tässä on onnistuttu. Julkisuuteen on nostettu väite Kajaanin pientalotonttipulasta. Tonttipula on torjuttu lisäämällä kunnallistekniikan määrärahoja. Tässä on onnistuttu.

Kuntayhteistyö

Vuolijoen kuntaliitosalueen palvelujen haltuunotto ja henkilökunnan sijoittaminen on tehty onnistuneesti. Kajaani toimii Kainuun aluepelastuslaitoksen isäntäkuntana. Yhteistyöelimenä on Kainuun aluepelastuslaitoksen neuvottelukunta. Yhteistyössä ei ole saavutettu yhteisiä tavoitteita, taloudellista näkemystä ja luottamusta. Tässä ei ole onnistuttu. Kajaani myy ostopalveluina Paltamon ja Ristijärven kunnille ympäristövalvonnan viranomaistyötä. Yhteistyö on sujunut hyvin. Tässä on onnistuttu.

Talouden hallinta

Talousarviossa asetetut tavoitteet saavutetaan investoinneissa ja ylitetään käyttötaloudessa. Tässä on onnistuttu.

Palvelustrategian toteutuminen

Efeko Oy:n syksyllä 2007 tekemän yhdyskuntateknisiä palveluja koskevan tutkimuksen mukaan ulkoisessa palvelukyvyssä on onnistuttu hyvin.

Syksyllä 2007 henkilöstöhallinnon toimesta tehdyn työryhmän toimivuuskyselyn mukaan yhteistoiminnassa, johtamisessa, tiedottamisessa ja sisäisessä palvelukyvyssä on vielä paljon kehitettävää. Toimivuuskyselyn mukaan toimialan työntekijät pitivät kaupunkia hyvänä työnantajana. Tässä on kuitenkin onnistuttu.

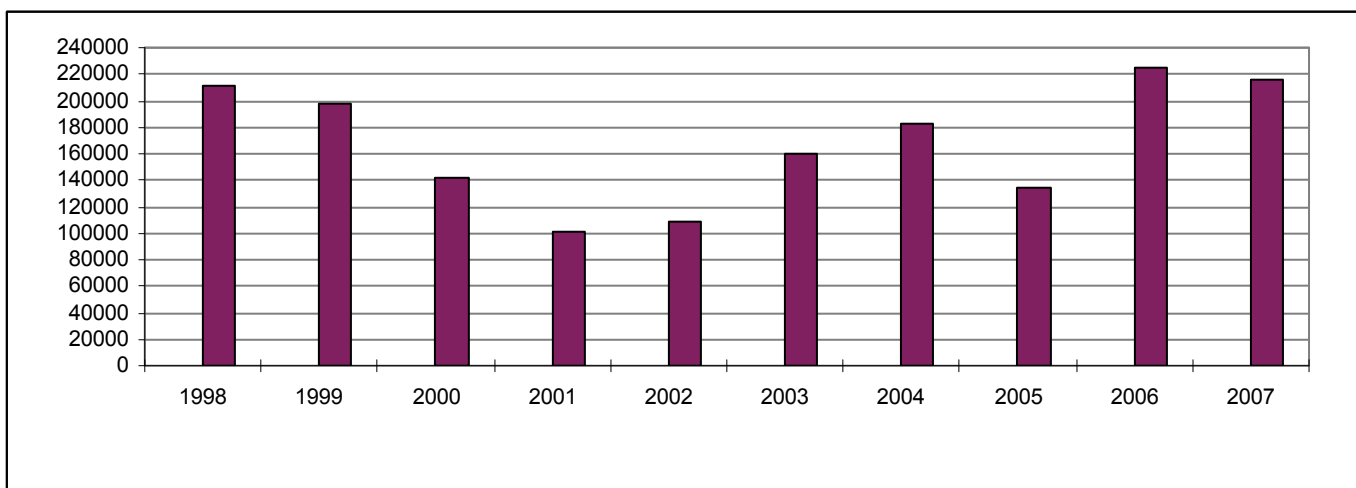
Olennaiset tapahtumat

Käynnistettiin kuntaliitoksen jälkeisen Kajaanin alueen aluerakennesuunnitelman laatiminen.

Käynnistettiin kuntaliitosalueelle investointi- ja kehittämishankkeina paikkatietojärjestelmän luominen, rakennusautomaation käyttöönotto sekä yleisten rakennusten purkaminen, korjaaminen ja muutostyöt, joihin sisäasiainministeriö on myöntänyt kuntajakolain 40 §:n investointi- ja kehittämishankkeiden tukea yhteensä 337 800 €. Vuolijoen liitosalueen osoitejärjestelmä uusittiin. Kaupungin paikkatietojärjestelmään siirrettiin valtion numeerinen maastokartta-aineisto ja editoitiin ajantasayleiskaava sekä ajantasaranta-asemakaava.

Asemakaavoja ja asemakaavan muutoksia vahvistui ydinkeskustaan, Petäisenniskaan, Nakertajaan ja Kätönlahteen. Asemakaavoituksella turvattiin tonttikysyntää siten, että vahvistuneissa asemakaavoissa on noin sata uutta pientalotonttia, kaksi uutta kerrostalotonttia ja yritystontteja. Yksityinen rakentaminen keskittyi pääasiassa Kätönlahden pientaloalueelle sekä liike- ja toimitilarakentaminen keskittyi Petäisenniskaan ja Kehäämöntien varteen.

Vuosina 1998 – 2007 myönnetyt rakennusluvut (m³)

Talonrakennusinvestoinneissa merkittävimpinä hankkeina toteutettiin Kajaanin lukion neljäs vaihe, jossa peruskorjattiin liikuntasali ja hallintotiloja. Jäähallin pukutilojen laajennustyöt toteutettiin rakennusteknisten töiden osalta, hankkeeseen saatiin valtionavustusta 140 000 €. Nakertajan koulun teknisen työn tilat peruskorjattiin vastaamaan tämän päivän vaatimuksia. Toppilan hoitokodin yläpohjan ja Keskuskoulun ikkunoiden remontit jatkuivat. Kainuun museon ja Sissilinnan vesikatot uusittiin. Kaupungintalon ruokalan ja teatterin vesikatot siirtyvät vuoteen 2008. Kätönlahden koulussa tehtiin luokkatilojen muutoksia vanhalla osalla ja piha-alueiden parannuksia, jotta ns. Kuurnaosan jäädessä pois käytöstä saatiin riittävät tilat opetukselle. Koululle hankittiin 10 luokan siirtotilat (840 m²) korvaamaan vaurioituneita tiloja. Asiantuntijoiden, viranomaisten ja tilapalvelun tekemisissä tutkimuksissa ja päätelmissä todettiin, että Kuurna-osa on niin pahoin vaurioitunut, ettei sitä enää kannata korjata vaan purkaa.

Rakennuskantaa sopeutettiin palauttamalla Mainuan koulun tontti sen alkuperäiselle omistajalle ja lahjoitettiin/myytiin rakennukset tontin omistajalle ja yhdistykselle, lisäksi myytiin Purolan koulu sekä Otanmäessä Poikalan rivitalo ja pesutilat (yhteensä 2 044 m²) Vuonna 2007 purettiin Taidetalo (Sotkamontie 6) ja osoitteessa Uitontie 4 olevat puurakennukset (yhteensä 583 m²). Rakennuskantaa poistui kaikkiaan 2 627 m² (1,3 %). Rakennuskannan muita oleellisia muutoksia olivat kuntaliitoksessa Vuolijoelta lisää tullut 18 200 m²:n rakennuskanta, vastaavasti Vimpelinlaakson kehittämislaitokselle siirtyi 45 950 m²:n rakennukset.

Vuoden 2007 lopussa kaupungin suoraan omistama rakennuskanta oli 205 200 m² (ilman Vilaketta).

Saatettiin päätökseen yhteistyössä JHL:n ja KTN:n kanssa toteutettu oman toiminnan kehittämisprojekti, jossa selvitettiin tulosalueen palvelutuotannon parantamismahdollisuudet omaa toimintaa kehittämällä. Ympäristötekniinen lautakunta hyväksyi projektin loppuraportin 24.10.2007 ja päätti samalla mm., että omaa palvelutuotantoa ylläpidetään ympärivuotista, päivittäistä perustarvetta vastaava määrä ja että perustarpeen ylittävät resurssit hankitaan ostopalveluna kilpailutilanne hyödyntäen.

Merkittävimpiä kunnallistekniikan uudisrakennushankkeita olivat Kätönlahden alueen 2. rakennusvaihe ja Sammaltie Nakertajassa. Suurimmat saneerauskohteet olivat Peltäisenniskan alueen kehittämisprojektin katu- ja puistorakennuskohteet, Kehräämöntien, Koulukadun, Peltokujan ja Honkakadun peruskorjaustyöt. Purolan alueen kunnallistekniikan saneeraus käynnistyi Lamminkadulla ja Viilarinkadulla. Rantapuiston länsiosa saatettiin uuteen uskoon avaamalla maisema linnanraunioille, uusimalla portaat sekä osa puistokäytävistä. Puiston kunnostuksen kruunasi puistoon pystytetty olympiavoittaja Heikki Savolaisen muistomerkki. Majasaarenkankaan käytöstä poistetun kaatopaikan sulkemistyön II vaihe valmistui. Yhteistyöhankkeena Eko-Kympin kanssa valmistui Majasaarenkankaan jäteasemalle vievän Mustan tien saneeraus.

Tiehallinto uusi vanhan Sotkamontie ns. varikkosillan ratasiltan saakka, jonka myötä sillan alla olleet varikkotilat poistuivat käytöstä. Uuden sillan alle syntynyt tila otettiin varasto- ja ajoneuvojen katostiloiksi. Uusittiin ponttonisillan turvalaitteet ja rakennutettiin Kivimäentien perusparantamisen yhteydessä Haukilammelle alikulku moottorikelkailua ja hiihtoa varten.

Vesihuolto-osuuskuntien verkostojen suunnittelun ja rakentamisen avustamiseen kohdennettiin ympäristötekniisen lautakunnan päätöksin yksityisteiden perusparantamiseen varattua rahaa yhteensä 147 500 €, joka summa olisi jäänyt käyttämättä tiehankkeiden peruuntumisen vuoksi.

Kalustohankintoja olivat uusi tiehöylä ja vanhan kuorma-auton tilalle hankittu vähän käytetty kuorma-auto.

Pelastuslaitoksen tehtävämäärä vakiintui 2000 hälytystehtävän tasolle. Sairaankuljetus ja ensivastetehtävien määrä kuitenkin kasvoi edelleen. Pelastuslaitos tuotti pelastuspalveluja Talvivaaraprojektille erillisen sopimuksen mukaan. Markkinaoikeus kumosi Maakunta kuntayhtymän sairaankuljetusta tekemän hankintapäätöksen ja sairaankuljetus tullaan kilpailuttamaan uudelleen. Pelastuslaitoksen talous saatiin tasapainoon priorisoimalla toimintoja ja vähentämällä henkilöstöä.

Paltaniemen vesi- viemäriosuuskuntaa tuettiin vesi- ja viemäriverkoston rakentamisessa 217 038 eurolla ja Parkinniemi – Sokajärvi vesihuolto-osuuskuntaa tuettiin vesi- ja viemäriverkoston rakentamisessa 90 463 eurolla.

Ympäristötekniinen palvelukeskus on ostanut joukkoliikennettä vuonna 2007 seuraavasti:

Paikallisliikenteen kannattamattomien vuorojen ostot yhteensä noin:	21 000 €
Haja-asutusalueen kannattamattomien vuorojen ostot yhteensä noin:	87 000 €
Yhteensä =	108 000 €

Ostettu joukkoliikenne muodostuu niistä itsekannattavan linja-autoliikenteen lisäksi tarvittavista, mutta kannattamattomista linja-autoliikenteen työmatka- ja asiointivuoroista, joiden ylläpitäminen on kaupungin peruspalvelutasoisten yhteyksien kannalta välttämätöntä.

Ympäristötekniinen palvelukeskus on pyrkinyt edistämään kajaanilaisten säännöllistä joukkoliikenteen käyttöä maksamalla osan Kajaanin kaupunkilippujärjestelmän lippujen (kaupunki-, nuoriso ja opiskelijalippu) ja Kajaanin seutulipun bruttohinoista. Lippujen tuki on ollut 45% – 50 % lippujen bruttohinoista. Näiden lippujen tukikustannukset ovat olleet vuonna 2007 yhteensä noin 90 000 €. Ympäristötekniinen palvelukeskus on kustantanut 1.4.2004 alkaen kajaanilaisille keskusta-alueella asuville veteraaneille ilmaiset matkat Kajaanin paikallisliikenteessä sekä myös haja-asutusalueella asuville veteraaneille ilmaiset matkat asuinpaikan ja kaupungin keskustan välille kohtuullisin rajoituksin. Veteraanimatkojen kustannukset ovat olleet vuonna 2007 noin 9 000 €. Pallohalli Oy:tä tuettiin 45 500 eurolla.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Koko Kajaanin aluerakenneselvityksen ja suunnitelman aloittaminen.	On aloitettu. Työryhmä jättää mietintönsä kaupunginhallitukselle keväällä 2008.
Kätönlahden uudesta pientaloalueesta avataan rakentajille toinen osa vuonna 2007.	On avattu. Kunnallistekniikka on rakennettu ja talonrakennustyöt ovat käynnissä.
Kuntaliitosalueen paikkatietohankkeen aloittaminen.	On aloitettu. Valmiusaste hankkeessa on 40 % 31.12.2007.
Tilapalvelu: päätöksenteko liikelaitosselvityksen johdosta.	Päätöksenteko on siirretty kaupungin liikelaitostyöryhmän keväällä 2007 tekemien päätelmien mukaan, työkiireiden ja lisäselvitysten tekemisen vuoksi. Hanke etenee vuonna 2008 vuoden 2009 talousarvion laadinnan tahdissa.
Kiinteistöautomaation laajentaminen kuntaliitosalueelle.	Vuolijoen alueelta liitettiin Kajaanin automaatiovalvomoon terveyskeskuksen, Vartiolan ja kirkonkyllän koulun kiinteistöt.
Selvitetään ja priorisoidaan kaupunkilaisten kannalta välttämättömien ja talousresurssit huomioiden, mahdollisten kunnallisteknisten palvelujen laatu ja tuottamistapa.	Teetettiin Efeko Oy:llä palveluhyöttyväisyydestä kyselytutkimus, jossa arvioitiin nykyisten kunnallisteknisten palveluiden laatua ja vaikuttavuutta. Tulosta hyödynnetään palveluiden laatua ja määrää suunniteltaessa. Oman toiminnan kehittämisprojektin yhteydessä käsiteltiin myös palveluiden tuottamisvaihtoehtoja. Ympäristötekniinen lautakunta päätti, että omaa palvelutuotantoa ylläpidetään perustarvetta vastaava määrä.

<p>Oman työn kehittämisprojekti viedään läpi kunnallistekniikan tulosalueella. Asia viedään ympäristötekniikan lautakunnan päätettäväksi syksyllä 2007.</p>	<p>Yhteistyössä JHL:n ja KTN:n kanssa toteutettu oman toiminnan kehittämisprojekti, jossa selvitetiin tulosalueen palvelutuotannon parantamismahdollisuudet omaa toimintaa kehittämällä, valmistui syksyllä 2007. Ympäristötekniikan lautakunta hyväksyi projektin loppuraportin 24.10.2007 ja päätti samalla mm., että omaa palvelutuotantoa ylläpidetään ympärivuotista, päivittäistä perustarvetta vastaava määrä ja että perustarpeen ylittävät resurssit hankitaan ostopalveluna kilpailutilanne hyödyntäen.</p>
<p>Kunnallistekniikka –tulosalue tilaa kuntaliitosalueen edellyttämät kunnossapitoon liittyvät miestyöt tilapalvelu –tulosalueelta.</p>	<p>Kunnallistekniikan tarvitsemista henkilöstöresursseista Vuolijoen alueella sovittu tilapalveluiden kanssa.</p>
<p>Selvitetään pelastuslaitoksen siirtäminen maakuntahallintoon 31.1.2007 mennessä ja vaihtoehtoinen toimintatapa.</p>	<p>On selvitetty, ei siirretä eikä liikelaitosteta. Keväällä 2008 viedään loppuun selvittelyprojekti, jossa tavoitteena on uusia yhteistoimintasopimus.</p>
<p>Kuntaliitosalue otetaan huomioon palvelutasomäärityksessä osana Kajaanin kaupunkia.</p>	<p>On otettu huomioon pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksessä. Tarvittavat henkilöstöjärjestelyt on tehty.</p>
<p>Mikäli maakunnallistaminen ei onnistu, selvitetään aluepelastuslaitoksen liikelaitostaminen vuoden 2007 aikana.</p>	<p>Ei liikelaitosteta, koska pienet kunnat eivät suostu siihen.</p>
<p>Uudistuminen ja henkilöstön työkyky</p>	<p>Toteutuma ja poikkeamien perustelut</p>
<p>Kehityskeskustelut käydään kaikkien toimialalla vakituisesti työskentelevien kanssa.</p>	<p>On käyty lähes kaikkien kanssa. Muutama jukuri-pää työnjohtaja ja työntekijä ei halua käydä kehityskeskusteluja. Näiden tehtäviin ja asemaan puututaan vuonna 2008.</p>
<p>Valmistaudutaan hyvissä ajoin työntekijöiden eläkkeelle jäämiseen.</p>	<p>Kaupungininsinöörin paikka on ollut haussa. Tilapalvelussa rekrytoitu tuleva kiinteistötyönjohtaja/ valvomonhoitaja.</p>
<p>Kaupungininsinöörin virka pannaan julkiseen hakuun vuonna 2007.</p>	<p>On ollut</p>
<p>Kuntaliitoksesta johtuen toimialalle siirtyy 3 toimihenkilöä, 4 laitosi miestä ja 3 kunnossapitohenkilöstöön kuuluvaa työntekijää.</p>	<p>On siirtynyt.</p>
<p>Asemakaava-arkkitehti työskentelee puolet työajastaan tilapalvelutulosalueella.</p>	<p>On ollut äitiyslomalla ja hoitovapaalla vuonna 2007. Arkkitehtisuunnittelu on ostettu vuonna 2007.</p>

Vuolijoen kunnan rakennustarkastaja siirtyy apulaisrakennustarkastajaksi 1.1.2007 avautuvaan virkaan.	On siirtynyt.
Ympäristö ja maankäyttö: yksi toimihenkilö siirtyy Vuolijoelta toimitusvalmistelijaksi ja tekstinkäsittelijäksi.	On siirtynyt.
Apulaisrakennustarkastaja siirtyy vapautuneeseen rakennustyön valvojan toimeen 1.1.2007.	On siirtynyt.
Aluepelastuslaitoksen henkilöstön osaamisen kehittäminen sekä ammattitaitoisuuden ja monitaitoisuuden lisääminen. Kuntaliitoksen vaikutus otetaan huomioon henkilöstöä sijoitettaessa aluepelastuslaitoksessa.	Pelastuslaitoksen päällystöä on osallistunut Kajaanin kaupungin järjestämään johtamisen kehittämishankkeeseen ja muun henkilöstön osalta täydennyskoulutusta on hankittu pelastusopistosta sekä Oulun läänin pelastusliitolta. Kuntaliitoksessa Vuolijoen paloasemasta on muodostunut sivupaloasema ja sen henkilöstö on sijoitettu Sotkamoon.
Kunnallistekniikassa lisätään ostopalveluiden käyttöä tarve ja kilpailutilanne huomioiden, mutta varataan resurssit myös oman palvelutuotannon kehittämistä varten.	Osallistuttiin 1.6.2007 voimaantulleeseen hankintalain tiedotustilaisuuteen 13.9.2007 tavoitteena ostopalveluiden käytön osaamisen kehittäminen. Omien resurssien määrästä päätettiin oman toiminnan kehittämisprojektin yhteydessä. Omat resurssit ylittävä osa rakentamisesta teetettiin ulkopuolisella urakoitsijalla.
Vuolijoen kunnan kunnaninsinööri siirtyy vs. työpäälliköksi 1.1.2007 ja viran avauduttua työpäälliköksi vuonna 2007.	On siirtynyt.
Kuntaliitoksen vaikutus otetaan huomioon henkilöstä sijoitettaessa.	On otettu.
Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Mahdollinen liikelaitostaminen.	Pelastuslaitoksen osalta liikelaitostamisesta luovuttiin, koska pienet kunnat vastustivat sitä. Tilapalvelujen liikelaitostamisselvitys jatkuu vuonna 2008.
Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitoksen ja mahdollisen tilapalveluliikelaitoksen välisen suhteen selvittäminen.	On selvitetty. Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitos yhdistetään vuoden 2009 alussa käynnistyvään Kajaanin kaupungin toimitilaliikelaitokseen.

Selvitetään liikenneväylien, konevarikon sekä puistojen ja liikunta-alueiden vaihtoehtoiset palvelutuotantomallit ja päätetään mahdollisista muutoksista sekä uusien tuotantotapojen käyttöönotosta ja aikatauluista. Asia valmistellaan ympäristöteknisen lautakunnan päätettäväksi syksyllä 2007.	Saatettiin päätökseen yhteistyössä JHL:n ja KTN:n kanssa toteutettu oman toiminnan kehittämishanke, jossa selvitettiin tulosalueen palvelutuotannon parantamismahdollisuudet omaa toimintaa kehittämällä. Ympäristötekninen lautakunta hyväksyi projektin loppuraportin 24.10.2007 ja päätti samalla mm., että omaa palvelutuotantoa ylläpidetään ympärivuotista, päivittäistä perustarvetta vastaava määrä ja että perustarpeen ylittävät resurssit hankitaan ostopalveluna kilpailutilanne hyödyntäen.
Aluepelastuslaitoksen toimivat tuki- ja ydinprosessit.	Pelastuslaitoksen ydin prosessit ovat pelastustoiminta, ennaltaehkäisy, sairaankuljetus ja varautuminen.
Aluepelastuslaitoksen alueellinen palveluverkko.	Pelastuslaitoksella on toimipisteet kaikissa sopijakunnissa
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Kuntaliitoksen vuoksi toimialan käyttötalouden toimintakate pienee merkittävästi.	Näin on käynyt
Toimintakate -3 482 000 euroa.	- 2 763 642 euroa. Hyvä tulos johtuu hyvistä työporukoista ja tulostahtoisesta johtamisesta.
	TA 2006 Tavoite TP 2006 Toteutuma TA 2007 Tavoite TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	256,5 264,81 265,55 269,94
Palvelutytyväisyys / yhdyskuntatekniset palvelut (1-4)	>3 3,46
Työyhteisön toimivuus (1-4)	3 2,88
Kehittämiskeskustelut käyty (1-4)	4 3,08

Toimielimen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	23 230	24 694	1 465
Myyntituotot	7 121	6 581	-541
Maksutuotot	1 003	1 138	135
Tuet ja avustukset	275	558	284
Muut toimintatuotot	14 831	16 417	1 587
<i>Vuokratuotot</i>	14 713	15 488	774
<i>Muut toimintatuotot</i>	118	930	812
Toimintakulut	26 712	27 458	-746
Henkilöstökulut	12 114	11 902	212
<i>Palkat ja palkkiot</i>	9 272	9 160	112
<i>Henkilösivukulut</i>	2 842	2 742	100
Palvelujen ostot	5 126	5 935	-809
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 087	5 154	-67
Avustukset	543	422	121
Muut toimintakulut	3 842	4 045	-203
<i>Vuokrat</i>	3 727	3 798	-71
<i>Muut toimintakulut</i>	115	247	-133
Toimintakate	-3 482	-2 764	718
Suunnitelmapoistot	6 444	6 554	-110
Tilikauden tulos	-9 926	-9 318	608

Ympäristötekkinen lautakunta

Olennaiset tapahtumat

Ympäristötekkinen palvelukeskus on ostanut joukkoliikennettä vuonna 2007 seuraavasti:

- Paikallisliikenteen kannattamattomien vuorojen ostot yhteensä noin:	21 000 €
- <u>Haja-asutusalueen kannattamattomien vuorojen ostot yhteensä noin:</u>	<u>87 000 €</u>
Yhteensä =	108 000 €

Ostettu joukkoliikenne muodostuu niistä itsekannattavan linja-autoliikenteen lisäksi tarvittavista, mutta kannattamattomista linja-autoliikenteen työmatka- ja asiointivuoroista, joiden ylläpitäminen on kaupungin peruspalvelutasoisten yhteyksien kannalta välttämätöntä.

Ympäristötekkinen palvelukeskus on pyrkinyt edistämään kajaanilaisten säännöllistä joukkoliikenteen käyttöä maksamalla osan Kajaanin kaupunkilippujärjestelmän lippujen (kaupunki-, nuoriso ja opiskelijalippu) ja Kajaanin seutulipun bruttohinnoista. Lippujen tuki on ollut 45% – 50 % lippujen bruttohinnoista.

Em. lippujen tukikustannukset ovat olleet vuonna 2007 yhteensä noin 90 000 €.

Ympäristötekkinen palvelukeskus on kustantanut 1.4.2004 alkaen kajaanilaisille keskusta-alueella asuville veteraaneille ilmaiset matkat Kajaanin paikallisliikenteessä sekä myös haja-asutusalueella asuville veteraaneille ilmaiset matkat asuinpaikan ja kaupungin keskustan välille kohtuullisin rajoituksin. Veteraanimatkojen kustannukset ovat olleet vuonna 2007 noin 9 000 €. Kaupunki saa vuodelle 2007 valtion avustusta paikallisliikenteen vuorojen ostokustannuksiin 50 % ja kaupunki-, nuoriso-, - opiskelija- ja seutulipuilla tehtyjen matkojen tukikustannuksiin 48 %. Kaupunki ei saa valtion avustusta kaupungin sisäisten haja-asutusalueiden vuorojen ostokustannuksiin.

Paltaniemen vesi- viemäriosuuskuntaa tuettiin vesi- ja viemäriverkoston rakentamisessa 217 038 eurolla ja Parkinniemi – Sokajärvi vesihuolto-osuuskuntaa tuettiin vesi- ja viemäriverkoston rakentamisessa 90 463 eurolla.

Pallohalli Oy:tä tuettiin 45 500 €.

Osoitteessa Kaaritie 3 sijaitsevan tontin pakkopuhdistamista ei voitu toteuttaa, koska asiasta käräjöidään vielä korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Lautakunnan kevätretkellä tutustuttiin uusiin pientaloalueisiin, kunnallistekniikan rakentamiskohteisiin, Kätönlahden koulun rakennuksiin ja Peuraniemen vedenpuhdistamoon. Samalla reissulla tarkastettiin Haukilammen saunan kunto. Koko toimialan henkilökunnan ja luottamusmiesten ohjelmalliset pikkujoulut pidettiin musiikkiopiston tiloissa.

Vaikuttavuus

Joukkoliikenteen ja vesi- ja viemäriosuuskuntien tuet edistävät kestävästä kehitystä ja toteuttaa maaseutupoliittisen ohjelman tavoitteita. Joukkoliikenteen veteraanituki helpottaa vanhusväestön liikkumista. Pallohallin päiväkäyttö oli vuonna 2007 385 tuntia. Paltaniemen vesi- ja viemäriosuuskuntaan on liittynyt 193 vakituista asuntoa ja 21 lomaa, joissa asuu 562 henkilöä. Parkinniemen – Sokajärven vesihuolto-osuuskuntaan on liittynyt 20 vakituista asuntoa ja 27 kesäasuntoa; joissa asuu 200 käyttäjää. Lautakunnan kevätretki ja lautakunnan ja toimialan henkilökunnan yhteinen pikkujoulu edistävät hyvän työnteoilmapiirin sekä hyvien tulosten ja päätösten syntymistä.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Päätöksiä tehdään johtosäännön antamin valtuuksin, parasta tarkoittaen ja lainsäädäntöä kunnioittaen.	Ympäristötekniinen lautakunta: kokouksia 11, joissa käsiteltiin yhteensä 208 asiaa, oikaisuvaatimuksia viranhaltijapäätöksistä 2 kpl ja lautakunnan päätöksistä 10 kpl, 1 valitus Ympäristötekniisen lautakunnan lupajaosto: Kokouksia 8, joissa käsiteltiin yhteensä 139 asiaa, Oikaisuvaatimuksia viranhaltijapäätöksistä 1 kpl ja lupajaoston päätöksistä 1 kpl Parasta on tarkoitettu - lakia noudatettu ja niinpä hyvin sitten onkin mennyt.			
Talousarvioon sisältyy vuonna 2007 joukkoliikenteen tuki 212 500 euroa, hissiavustus 10 000 euroa, vesihuoltoavustus 150 000 euroa, pallohalliavustus 45 500 euroa ja 30 000 euron erillismääräraha Kaaritie 3:ssa sijaitsevan tontin puhdistamiseen, koska asian täytäntöönpano on siirtynyt valituksen vuoksi vuodelle 2007.	Joukkoliikenteen tuki ja pallohalliavustus maksettiin täysimääräisenä. Hissiavustuksia ei haettu. 30 000 €:n erillismäärärahaa ei käytetty, koska Kaaritie 3:n tontin puhdistusasia on vielä oikeuskäsittelyssä. Vesihuoltoavustuksia maksettiin kaikki ne mitä haettiin eli 307 500 €. Ylitys tehtiin tietoisesti vuoden lopussa, koska oli syntynyt määrärahasäästöä edellä mainituista hissiavustuksista ja Kaaritie 3:n erillismäärärahasta yhteensä 30 000 €. Lisäksi kunnallistekniikka – tulosalueella oli yksityisten teiden peruskorjaamisavustuksiin varattua määrärahaa jäänyt käyttämättä noin 147 500 €.			
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Toimintakate –489 090 euroa.	- 621 750 euroa. Poikkeama – 132 660 euroa johdettu edellä selostetusta vesihuoltoavustusten määrärahan ylittämistä.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	0	0	0	0

Tulosalueen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	2	23	21
Toimintakulut	491	645	-153
Toimintakate	-489	-622	-133
Suunnitelmapoistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-489	-622	-133

Teklan sosiaalikulut

Tulosalueen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	400	377	-23
Toimintakulut	400	377	23
Toimintakate	0	0	0
Suunnitelmapoistot	0	0	0
Tilikauden tulos	0	0	0

Ympäristö ja maankäyttö

Olennaiset tapahtumat

Yleiskaavoituksessa on keskitytty koko vuosikymmenen ajan Kajaanin keskeisten ranta-alueiden yleiskaavoitukseen. Ranta-alueiden yleiskaavoitus on mahdollistanut rantarakentamisen jatkumisen. Työn alla oleva koko Kajaanin aluerakennestrategia siirtää yleiskaavoituksen painopisteen voimassa olevan yleiskaavan muuttamiseen.

Käynnistettiin kuntaliitosalueelle investointi- ja kehittämishankkeina paikkatietojärjestelmän luominen. Vuolijoen liitosalueen osoitejärjestelmä uusittiin. Kaupungin paikkatietojärjestelmään siirrettiin kuntaliitosalueen osalta valtion numeerinen maastokartta-aineisto ja editoitiin ajantasayleiskaava sekä ajantasaranta-asemakaava. Paikkatietojärjestelmän luominen jatkuu vielä vuosina 2008 ja 2009.

Asemakaavan muutoksia vahvistui ydinkeskustaan, Petäisenniskaan, Nakertajaan ja Kätönlahteen. Asemakaavoituksella turvattiin tonttikysyntää siten, että vahvistuneissa asemakaavoissa on noin sata uutta pientalotonttia, kaksi uutta kerrostalotonttia ja yritystontteja. Yksityinen rakentaminen keskittyi pääasiassa Kätönlahden pientaloalueelle sekä liike- ja toimitilarakentaminen keskittyi Petäisenniskaan ja Keräämöntien varteen. Asemakaavoituksen toteuttamiseen liittyviä maankäyttösopimuksia tehtiin 3 kpl.

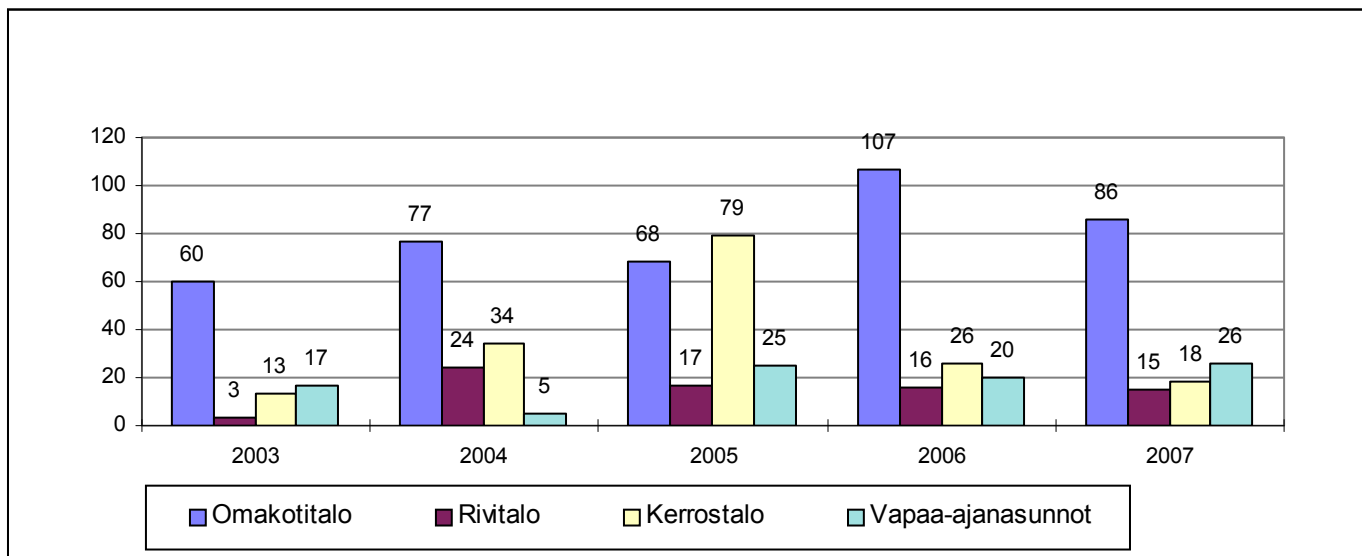
Uusia omakotitalotontteja myytiin 12 kpl ja vuokrattiin 28 kpl. Uusia rivitalotontteja vuokrattiin 3 kpl. Uusia kerrostalotontteja vuokrattiin 1 kpl. Teollisuustontteja vuokrattiin 3 kpl. Vanhoja päättymässä olevia vuokrasopimuksia jatkettiin 11 kpl. Kajaanin kaupunki omistaa 3180 kpl vuokralle annettua tonttia.

Tonttien lohkomistoimituksia pidettiin 37 kpl, joiden tuloksena rekisteröitiin 113 tonttia. Yleisten alueiden lohkomistoimituksia pidettiin 29 kpl, joissa rekisteröitiin 55 yleistä aluetta. Kajaanin kaupungin alueella kiinteistörekisterissä on 4828 tonttia ja 176 kpl yleisiä alueita.

Mittauspalveluissa otettiin ensimmäinen askel kohti yhden työntekijän maastomittausjärjestelmää ottamalla käyttöön ensimmäinen robotitakymetri.

Metsätaloutta toteutettiin voimassa olevaa metsäsuunnitelmaa noudattaen talousarviossa edellytetyllä tavalla.

Vuosina 2003 – 2007 myönnetyt asuinrakennusten rakennusluvut huoneistojen lukumäärän mukaan :

Ympäristönsuojelun lupahakemuksia ja ilmoituksia käsiteltiin 43 kpl, lausuntoja annettiin 28kpl ja tarkastuksia tehtiin 180 kpl. Kuntayhteistyöstä veloitettiin Ristijärven kuntaa 36 työtunnista 1 368 € ja Paltamon kuntaa 188,75 työtunnista 7 122,50 €.

Vaikuttavuus

Ympäristö- ja maankäyttö tulosalueen tekemällä yhdyskuntasuunnittelulla ja viranomaistoiminnalla ohjataan Kajaanin kaupunkirakenteen kehittymistä kohti turvallista, terveellistä ja viihtyisää elinympäristöä. Kaupungin paikkatietojärjestelmää kehittämällä nopeutetaan toimialan työprosesseja ja luodaan edellytyksiä internet- ja mobiilipalvelujen laajemmalla käytölle. Kaupungin maa- ja metsäomistajan roolissa ympäristö- ja maankäyttötulosalue tukee osaltaan kaupungin taloudellisten tavoitteiden toteuttamista.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Koko Kajaanin aluerakenneselvitys ja suunnitelma aloitetaan.	Työryhmä on nimetty ja kokoontunut muutamia kertoja. Loppuyhteenveto on tekemättä.
Kuntaliitosalueen paikkatietohanke aloitetaan.	On aloitettu. Hankkeen kokonaisvalmiusaste noin 40 % 31.12.2007.
Kaupungin johtokarttajärjestelmän käyttöönotto alkaa.	On alkanut.
Kuntaliitosalueen paikkatietojärjestelmän luominen aloitetaan.	Työt ovat käynnissä.
Maankäyttöpalvelujen talousarvioon käyttötalon tulokohtaan "muut palvelumaksut" on lisätty tulona vuosille 2007–2009 50 000 euroa/vuosi mahdollisena valtiolta saatavana kuntaliitokseen liittyvänä paikkatietojärjestelmän kehittämiskorvausrahana.	Tulona saatu vuonna 2007 50 % luvatussumasta eli 78 400 €. Loput maksetaan sitten, kun hanke on valmis eli vuonna 2009.

Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Uuden kiinteistötietojärjestelmän nopeampia työprosesseja kehitetään ja otetaan käyttöön.	On kehitetty. Tiedon siirto kansalliseen kiinteistötietojärjestelmään tapahtuu tiedon aluehallinnan mahdollistavana GML/XML-siirtona			
Asemakaavoituksen ja tontinluovutuksen välistä prosessia ja vuorovaikutusta kehitetään.	Luovutettavien tonttien rakentamistapaohjeet laaditaan yhteistyössä asemakaavoittajien ja rakennustarkastajan kanssa. Maankäyttösopimukset laaditaan yhteistyössä kaupungingeodeetin ja kaavoitusarkkitehdin kanssa.			
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Toimintakate + 612 260 euroa.	+ 861 652 euroa. Tonttien myyntivoitto + 249 392 euroa. Hyvät työporukat ja tulostahtoinen johtaminen yksiköissä.			
	TP 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TP 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	34,55	34,55	37,55	36,05
Asiakastyytyväisyys (1-4)			..	Ei mitattu
Työyhteisön toimivuus (1-4)			> 3	3.11
Kehittämiskeskustelut käyty (1-4)			4	3.9

Tulosalueen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	2 964	3 389	425
Toimintakulut	2 351	2 527	-176
Toimintakate	612	862	249
Suunnitelmapoistot	27	25	2
Tilikauden tulos	586	837	251

Kunnallistekniikka

Olennaiset tapahtumat

Saatettiin päätökseen yhteistyössä JHL:n ja KTN:n kanssa toteutettu oman toiminnan kehittämis-projekti, jossa selvitettiin tulosalueen palvelutuotannon parantamismahdollisuudet omaa toimintaa kehittämällä. Ympäristötekniinen lautakunta hyväksyi projektin loppuraportin 24.10.2007 ja päätti samalla mm., että omaa palvelutuotantoa ylläpidetään ympärivuotista, päivittäistä perustarvetta vastaava määrä ja että perustarpeen ylittävät resurssit hankitaan ostopalveluna kilpailutilanne hyödyntäen.

Merkittävimpiä kunnallistekniikan uudisrakennushankkeita olivat Kätönlahden alueen 2. rakennusvaihe ja Sammaltie Nakertajassa. Suurimmat saneerauskohteet olivat Peltäisenniskan alueen kehittämisprojektin katu- ja puistorakennuskohteet, Kehräämöntien, Koulukadun, Peltokujan ja Honkakadun peruskorjaustyöt. Purolan alueen kunnallistekniikan saneeraus käynnistyi Lamminkadulla ja Viilarinkadulla. Rantapuiston länsiosa saatettiin uuteen uskoon avaamalla maisema linnanraunioille, uusimalla portaat sekä osa puistokäytävistä. Puiston kunnostuksen kruunasi puistoon pystytetty olympia-voittaja Heikki Savolaisen muistomerkki. Majasaarenkankaan käytöstä poistetun kaatopaikan sulkemistyön II vaihe valmistui. Yhteistyöhankkeena Eko-Kympin kanssa valmistui Majasaarenkankaan jäteasemalle vievän Mustan tien saneeraus.

Tiehallinto uusi Sotkamontien ns. vanhan varikkosillan ratasiltaan saakka, jonka myötä sillan alla olleet varikkotilat poistuivat käytöstä. Uuden sillan alle syntynyt tila otettiin varasto- ja ajoneuvojen katostiloiksi. Uusittiin ponttonisillan turvalaitteet ja rakennutettiin Kivimäentien perusparantamisen yhteydessä Haukilammelle alikulku moottorikelkailua ja hiihtoa varten.

Yksityisteiden kunnossapitoon ja avustamiseen käytettiin rahaa 62 431 € netto. Kolmen yksityistien perusparantamista avustettiin yhteensä 77 482 € netto. Vesihuolto-osuuskuntien verkostojen suunnittelun ja rakentamisen avustamiseen kohdennettiin ympäristötekniisen lautakunnan päätöksin yksityisteiden perusparantamiseen varattua rahaa yhteensä 147 500 €, joka summa olisi jäänyt käyttämättä yksityistiehankeiden peruuntumisen vuoksi.

Kalustohankintoja olivat uusi tiehöylä ja vanhan kuorma-auton tilalle hankittu vähän käytetty kuorma-auto

Vaikuttavuus

Huhti-toukokuussa 2007 Efeko Oy:n toimesta toteutetun palvelutyytyväisyys tutkimukseen perustuen voidaan todeta, että kaikkien kunnallisteknisten palveluiden laatu on parantunut merkittävästi vuoden 2006 syksyllä toteutettuun tutkimukseen verrattuna. Myöskin vuosien 2002 – 2004 tutkimuksiin verrattuna parannusta on tapahtunut liikennealueiden ylläpidossa ja hoidossa, mutta puistojen hoidon taso näyttäisi hieman heikentyneen.

Vuosi	Liikennealueiden ylläpito	Liikennealueiden talvihoito	Puistojen hoito	Katuvalaistus	Keskiarvo
2002	3,20	3,30	3,20	4,00	3,43
2004	3,21	3,28	3,16	4,04	3,42
2006 syksy	3,08	3,06	2,91	3,70	3,19
2007 kevät	3,30	3,37	3,07	4,10	3,46

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Määritetään palvelu- ja investointitarpeet.	Toteutettiin liikennealueiden ja puistojen hoidon palvelukuvatutkimus. Keskeisimmät investointitarpeet tarkistettiin yhteistyössä Kajaanin Veden kanssa vuoden 2008 budjetin laadinnan yhteydessä.
Sopeutetaan henkilö- ja kalustoresurssit vastaamaan oman palvelutuotannon tarvetta ensisijaisesti luonnollinen poistuma hyödyntäen ja yksityinen palvelutuotanto- ja kilpailutilanne huomioon ottaen.	Henkilöstön määrä pidettiin tietoisesti ennallaan.
Kehitetään ostopalveluiden käytön osaamista ja lisätään ostopalveluiden käyttöä tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan omat resurssit ja kilpailutilanne huomioiden.	Osallistuttiin 1.6.2007 voimaantulleeseen hankintalain tiedotustilaisuuteen 13.9.2007 tavoitteena ostopalveluiden käytön osaamisen kehittäminen. Omat resurssit ylittävä osa rakentamisesta teetettiin ulkopuolisella urakoitsijalla.
Tarkistetaan taksat ja maksut.	Käynnistettiin kaduilla ja yleisillä alueilla tehtävien töiden ohjaamiseen liittyvien taksojen ja maksujen laadinta ja tarkistaminen. Tarkistettiin puistot- ja liikunta-alueet –tulosyksikön maksut ja taksat 1.3.2007 alkaen.
Pidättyäytään koneiden ja laitteiden hankinnoista siihen saakka kunnes kunnallisteknisten palveluiden tuottamistavasta ja mahdollisista muutoksista on päätetty.	Talousarvioon kirjatut konehankinnat käynnistettiin ympäristöteknisen lautakunnan luvalla.
Tuotettavien kunnallisteknisten palveluiden laatua ja määrää tarkistetaan resurssit huomioiden mielipidekyselyn tuloksia hyödyntäen.	Palveluiden tuotannossa huomioitiin kyselytutkimuksen tulokset ja asiakaspalaute.

<p>Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden taannehtivien poistojen määrä pienenee 1,188 milj. euroa, minkä verran myös talousarvion tulos paranee. Koska erityisesti liikenneväylien, mutta myös puistojen kunnossapitoon varattu määräraha on viime vuosina ollut alimitoitettu, kunnossapitoihin käytettävää rahamäärää/menoraamia on korotettu 300 000 eurolla. Samasta syystä investointien menoraamia on taloussuunnitelmaan verraten korotettu 500 000 eurolla, mikä lisää poistojen määrää vuonna 2007 noin 12 500 euroa ja seuraavina vuosina noin 25 000 euroa/v.</p>	<p>Toteutui suunnitellulla tavalla.</p>
<p>Varaudutaan Pöllyvaaran alueen kunnallistekniikan rakentamiseen Pöllyrinteenkadun osalta vuonna 2008.</p>	<p>Vuoden 2008 talousarvioon varattiin Pöllyrinteen alueen suunnittelumääräraha.</p>
<p>Uudistuminen ja henkilöstön työkyky</p>	<p>Toteutuma ja poikkeamien perustelut</p>
<p>Varaudutaan kaupungininsinöörin eläkkeelle siirtymiseen vuonna 2008 palkkaamalla tulosalueelle insinööri vuonna 2007.</p>	<p>Tulosalueelle on palkattu insinööri.</p>
<p>Varaudutaan työpäällikön eläkkeelle siirtymiseen vuonna 2007. Virka täytetään vuonna 2007 nimitämällä Vuolijoen kunnaninsinööri työpäällikön virkaan.</p>	<p>Vuolijoen kunnaninsinööri nimitettiin työpäällikön virkaan.</p>
<p>Prosessit ja rakenteet</p>	<p>Toteutuma ja poikkeamien perustelut</p>
<p>Selvitetään yhteistyössä JHL:n kanssa mahdollisuudet ja keinot kehittää omana työnä tehtävien kunnallisteknisten uudisrakennus- ja kunnossapitopalveluiden tuottamistapoja. Selvitys koskee koko kunnallistekniikka –tulosaluetta eli suunnittelu-, rakennuttamis-, uudisrakennus-, liikenneväylät ja konevarikko sekä puistot ja liikunta-alueet -tulosyksiköiden palvelutuotantoa. Jatkotoimenpiteistä päätetään 30.9.2007 mennessä.</p>	<p>Yhteistyössä JHL:n ja KTN:n kanssa toteutettu oman toiminnan kehittämis-projekti, jossa selvitettiin tulosalueen palvelutuotannon parantamismahdollisuudet omaa toimintaa kehittämällä valmistui syksyllä 2007. Ympäristötekniinen lautakunta hyväksyi projektin loppuraportin 24.10.2007 ja päätti samalla mm., että omaa palvelutuotantoa ylläpidetään ympärivuotista, päivittäistä perustarvetta vastaava määrä ja että perustarpeen ylittävät resurssit hankitaan ostopalveluna kilpailutilanne hyödyntäen.</p>

Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Panostetaan talouden seurantaan ja varaudutaan sen muutoksiin.	Talouden toteutumaa seurattiin jatkuvasti. Investointimenojen ylityksiä kompensoitiin nimikkeiden määrää vähentämällä raamiosapysymisen varmistamiseksi.			
Toimintakate: 4 895 480 € Investoinnit netto: 3 807 000 € TA-muutos 120 000 e Netto 3 687 000	T-kate 4 317 109 € on 578 371 € tavoitetta parempi. Inv. netto on 3 516 320 €, 170 680 € varattua pienempi TA-muutoksen jälkeen.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	77,95	76	75	75,85
Palvelutytytyväisyystutkimus (1-4) keskiarvo			>3,16	3,46
Työyhteisön toimivuus (1-4)			> 3	3,03
Kehityskeskustelut käyty (1-4)			4	5

Tulosalueen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	2 291	2 594	303
Toimintakulut	7 187	6 912	275
Toimintakate	-4 895	-4 317	578
Suunnitelmapoistot	2 613	2 804	-191
Tilikauden tulos	-7 508	-7 121	387

Tilapalvelu

Olennaiset tapahtumat

Rakennuskantaa sopeutettiin 1,3 % tilakannasta (2 627 m²) myymällä ja purkamalla käytöstä pois jääneitä ja huonokuntoisia rakennuksia sekä kohteita, joissa vuokralainen halusi ostaa rakennuksen. Rakennuskannan oleellisia muita muutoksia vuoden 2007 alussa olivat kuntaliitoksessa Vuolijoenlta lisää tullut 18 200 m²:n rakennuskanta, vastaavasti Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitokselle siirtyi n. 46 000 m²:n rakennuskanta. Tilapalvelu hoitaa kuitenkin liikelaitoksen kiinteistön hallinta,- ylläpito- ja rakennuttamis- palvelut. Kuntaliitosalueella otettiin käyttöön Kajaanin keskitetty tilahallinto ja sisäinen vuokra, henkilöstö sijoittui tilapalvelun organisaatioon ilman ongelmia. Tilapalvelun liikelaitosselvitys ja päätöksen teko siirrettiin vuodelle 2008 työkiireiden ja lisäselvitystarpeen vuoksi, toimitilastrategia on tekeillä ja valmistuu kesällä 2008.

Vaikuttavuus

Tulosityksiköiden perustehtävät pystyttiin hoitamaan palvelustrategian mukaisesti, käytötalouden toimintakate ja tulos ylittyvät hieman. Kuntaliitoksen investointi- ja kehittämishankkeiden tuen suunnitelma toteutettiin pääosin suunnitellusti. Talonrakennusinvestoinneissa merkittävimminä hankkeina toteutettiin Kajaanin lukion neljäs vaihe, jossa peruskorjattiin liikuntasali ja hallintotiloja. Jäähallin pukutilojen laajennustyöt toteutettiin rakennusteknisten töiden osalta, hankkeeseen saatiin valtionavustusta 140 000 €. Narkertajan koulun teknisen työn tilat peruskorjattiin vastaamaan tämän päivän vaatimuksia. Toppilan hoitokodin yläpohjan ja Keskuskoulun ikkunoiden remontit jatkuivat. Kainuun museon ja Sissilinnan vesikatot uusittiin. Kätönlahden koulussa tehtiin luokkatilojen muutoksia vanhalla osalla, jotta ns. Kuurna-osan jäädessä pois käytöstä saatiin riittävät tilat opetukselle. Koululle hankittiin 10 luokan siirtotilat (840 m²) korvaamaan vaurioituneita tiloja. Asiantuntijoiden, viranomaisten ja tilapalvelun tekemissä tutkimuksissa ja päätelmissä todettiin, että Kuurnan-osa on niin pahoin vaurioitunut, ettei sitä enää kannata korjata vaan purkaa.

Liikuntalaitosten kävijämäärät kasvoivat jää- ja Kajaanihallilla ja pieneni uimahallilla. Kajaanihallilla kävijöitä 222 200, jäähallilla 240 900 ja uimahallilla 124 900. Kokonaiskävijämäärät vuonna 2006 561 000 ja vuonna 2007 588 000, kasvua n. 27 000 kävijää.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Palvelutuotannosta vapautuvat rakennukset myydään, vuokrataan ulos tai viime kädessä puretaan pysyvien kustannussäästöjen aikaansaamiseksi. Kaikilla kunnallisilla rakennuksilla ei ole tasearvoa vastaavaa markkina-arvoa, minkä vuoksi rakennuksia myytäessä on varauduttava käyttöomaisuuden alaskirjauksiin (myyntitappioihin).	Kaupungin suoraan omistamia rakennuksia poistui seuraavasti: Myytyjä rakennuksia Purolan ja Mainuan koulut ja Otanmäessä Poikalan rivitalo ja pesulatilat. Purettiin Taiteilijoiden talo ja Taidetalo. Rakennuksia poistui 2 627 m ² , joka on 1,3 % koko rakennuskannasta. Myyntitappioita kirjattiin 45 058,71 euroa ja lisäpoistoja 142 191,60 euroa.
Uudisrakentamisen ja peruskorjaamisen perusteena tulee olla toiminnan jatkuvuus ja tilojen vuokrasopimuksen pitkä kesto (esim. 10–15 v).	Uudisrakentamista ainoastaan jäähallin laajennus (400 m ²), muut investoinnit olemassa olevien rakennusten osittaisia peruskorjauksia. Investointikohteissa voimassa toistaiseksi voimassaoleva vuokrasopimus ja niiden oletetaan olevan käytössä vähintään seuraavat 10 v.

Liikuntalaitosten käyttömaksuja korotetaan vastaamaan kohonnutta kustannustasoa.	Ympäristötekninen lautakunta päätti 28.2.2007 liikuntahallien uusista käyttömaksuista vuodelle 2007. Korotusvaikutus n. 43 000 €/v ja n. 7 % keskimäärin.			
Vuoden 2007 alussa selvitetään tilapalvelun liikelaitostamisen edellytykset.	Päätöksenteko on siirretty kaupungin liikelaitostyöryhmän keväällä 2007 tekemien päätelmien mukaan, työkiireiden ja lisäselvitysten tekemisen vuoksi. Hanke etenee vuonna 2008 vuoden 2009 talousarvion laadinnan tahdissa.			
Vuolijoelta tilapalvelun hallintaan tulevan rakennuskannan ottaminen mukaan keskitettyyn tilahallintoon, siirtyvän henkilöstön aseman ja tehtävien järjestely, toimintojen jatkuvuuden varmistaminen ja rakennusautomaation laajentamisen aloittaminen tärkeimpiin rakennuksiin.	Vuolijoelta tuli kuntaliitoksessa rakennuksia 18 200 m ² ja tilakustannuksia n. 850 000 €/v. Tilat ovat keskitetyssä tilahallinnossa ja sisäisessä vuokrajärjestelmässä, henkilöstö on sijoittunut tilapalvelun organisaatioon. Kuntaliitoksen investointi- ja kehittämishankkeiden tuella liitetty Kajaanin rakennusautomaatiovalvomon terveyskeskus, Vartiola ja kirkonkylän koulu.			
Toimitilastrategiatyöryhmän perustaminen ja työn aloittaminen.	Toimitilastrategian laatimisesta Kajaanin kaupungille on tekeillä AMK:n insinöörityö, joka valmistuu kesään 2008 mennessä.			
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Henkilöstö kasvaa kuntaliitoksesta johtuen 5 henkilöllä (nettolisäys), henkilöstön tehtävät sekä sijainti pysyy pääosin ennallaan.	Henkilöstöä siirtyi kaikkiaan 8 henkilöä, joista 3 korvaa eläkkeelle siirtymisiä. Toimisto- ja neuvontatehtävistä siirtyi henkilö liikuntalaitosten kassanhoitajaksi, 4 henkilöä kiinteistönhoitoon ja 3 henkilöä kunnossapitoon samantyyppisiin tehtäviin. Kiinteistönhoitohenkilöistä 2 siirtyi Kajaaniin hoitotehtävien vähenemisen vuoksi Vuolijoen ja Otanmäen alueella.			
Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Pyritään luopumaan ulkopuolisilta vuokratuista tiloista.	Ulkopuolisilta vuokratuissa tiloissa ei tapahtunut muutosta, niitä on vuonna 2007 n. 2 800 m ² .			
Palvelujen myynnin mahdollinen oleellinen väheneminen aiheuttaa resurssien ja henkilömäärän tarkastelun.	Vuolijoen alueella kiinteistönhoito- ja kunnossapitotehtävät vähenivät mm. oman päivystyksen siirtymisestä Kajaanin ostopalveluihin ja lämpölaitosten hoitosopimuksen päätyttyä. Kaksi henkilöä siirtyi Kajaaniin korvaamaan eläkkeelle jäämisiä ja sisäisiä siirtymisiä muihin tehtäviin.			
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Toimintakate + 3 560 840 euroa.	Käyttötalouden toimintakate + 3 570 908 euroa.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12. (vakinaiset)	57,0	59,0	66,0	64,0
Asiakastytyväisyys (1-5) KH / KP	3,5	3,8/2,9	..	..
Työyhteisön toimivuus (1-4)			> 2,9	3,0
Kehityskeskustelut (1-4)			4	3,5
Keskivuokra, e/m ² /kk	3,8	3,8	4,2	4,1
Ylläpitomenot, e/m ² /kk	2,2	2,2	2,4	2,4
Rakennusten kunnossapito, e/m ² /kk	0,36	0,39	0,39	0,39

Tulosalueen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	13 674	14 258	583
Toimintakulut	10 114	10 687	-573
Toimintakate	3 561	3 571	10
Suunnitelmapoistot	3 577	3 525	52
Tilikauden tulos	-16	46	62

Kainuun aluepelastuslaitos

Olennaiset tapahtumat

Pelastuslaitoksen tehtävissä keskityttiin lakisääteisten tehtävien hoitamiseen sekä talouden ja toiminnan tasapainottamiseen. Pelastuslaitokselle annetut lakisääteiset velvoitteiden hoitamisessa oli ongelmia erityisesti operatiivisen toiminnan osalta. Ammattitaitoista pelastushenkilöstöä ei ollut saatavissa riittävästi. Pelastuslaitos tuotti sairaankuljetus ja ensihoitopalveluja Maakunta kuntayhtymälle sekä Talvivaara projektille.

Pelastustehtävien osalta kulunut vuosi oli normaali eikä mitään odottamatonta vuoden aikana tapahtunut. Tehtävämäärä pysyi edellisen vuoden tasolla. Ennaltaehkäisytehtävät hoidettiin suunnitellusti.

Sairaan kuljetus ja ensivastetehtävien määrä kasvoi edelleen ja se edellytti lisäresursseja sairaankuljetukseen. Markkinaoikeus kumosi Kainuun maakunta -kuntayhtymän sairaankuljetushankintapäätöksen.

Pelastuslaitos valmisteli uutta palvelutasopäätöstä, jonka vuoksi avoimia virkoja ei täytetty.

Vaikuttavuus

Pelastuslaitoksen toiminnan vaikuttavuus lisääntyi, kun pelastuslaitoksen palvelutarjonta saavutti entistä suuremman joukon Kainuulaisista. Turvallisuus koulutukseen ja tietoisuuteen osallistui noin 15 % alueen asukkaista. Kuntalaisten kyky tunnistaa ympäristössä olevia riskejä ja kyky toimia onnettomuustilanteessa lisääntyi.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Asiakastytyväisyysskyselyn toteuttaminen.	Ei toteutettu erikseen. Asiakastytyväisyyttä arvioidaan osana pelastuslaitoksen selvitystyötä sekä Tampereen yliopiston tutkimuksessa.
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Palkkauksen ja työajan uudistaminen.	Otettiin käyttöön yhtenäinen riskien mukainen työaika
Varallaolo- ja päivystysjärjestelmien uudelleen arviointi.	Siirryttiin yhteen päällystöpäivystys rinkiin. Miehistöpäivystys järjestelyt kesken.
Pelastuslaitoksen järjestämismallin selvittäminen jatkuu.	Selvitysmies esittää kunnille järjestämismallin keväällä 2008.
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Toimintakate -2 270 370 euroa.	- 2 257 342 euroa

	TA 2005	TP 2005	TA 2006	TP 2006 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	87	84,50	87	87
Turvallisuuskoulutus, % asukkaista	7	7	10	15
Erytiskohteiden palotarkastus %	80	80	100	100
Kehityskeskustelut/kehittämissuunnitelmat, %	50	50	100	100
Työyhteisön toimivuus (1-4)			> 2,9	
Keskim. toimintavalmiusaika, min.	10	10	10	11
Henkilöstön keski-ikä	45	45	46	46

Tulosalueen talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	3 898	4 053	155
Toimintakulut	6 169	6 311	-142
Toimintakate	-2 270	-2 257	13
Suunnitelmapoistot	228	200	27
Tilikauden tulos	-2 498	-2 458	40

Aluepelastuslaitos

Tulosyksikön talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	2 937	2 882	-55
Toimintakulut	5 240	5 196	44
Toimintakate	-2 303	-2 314	-12
Suunnitelmapoistot	195	170	25
Tilikauden tulos	-2 498	-2 485	13

sisältää Talvivaara -projektin

Sairaankuljetus

Olennaiset tapahtumat

Sairaankuljetuksessa pyrittiin vakiinnuttamaan tilannetta huolimatta siitä, että tulevaisuus näytti epävarmalta. Päätöstä Markkinaoikeudesta odoteltiin koko vuosi, päätös tuli lopulta syksyllä 2007.

Kainuun Maakunta –kuntayhtymän kanssa tehtiin sairaankuljetuksen jatkosopimus 1.1.2008 - 31.12.2008, joka käsittää hoitoyksikön ja 2 perustason yksikköä päivisin ja muuna aikana hoitoyksikkö ja perustason yksikkö.

Hoitotason yksikkö jatkaa erillisrahoituksella. Hoitotason yksikköön on palkattu hoitotason luvat omaavat henkilöt. Laajennetun perustason ja perustason yksiköt jatkavat palomies-sairaankuljettaja ja palomiesmiehityksellä.

Sairaankuljetus esimiehen ollessa virkavapaalla, hänen tehtävät on jaettu hoitotiimille. Hoitotiimissä on yksi jäsen jokaisesta ryhmästä.

Vaikuttavuus

Sairaankuljetusten määrä kasvoi edellisestä vuodesta, ollen vuonna 2007 noin 5900 kappaletta. Sairaankuljetus esimiehen ollessa virkavapaalla, hänen tehtävät on jaettu hoitotiimille. Hoitotiimissä on yksi jäsen jokaisesta ryhmästä. Kokemukset hoitotiimin työskentelystä ovat olleet myönteiset.

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet liittyvät siihen, että henkilökunnan osaamistaso ja työkuunto pysyvät hyvinä.

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
ISO 9001 –laatujärjestelmän käyttöönotto.	Olemme sitoutuneet Kainuun Maakunta –kuntayhtymän ohjeisiin ja määräyksiin. Sitä mukaa kun ISO 9001 laatujärjestelmä otetaan käyttöön Kainuun Maakunta –kuntayhtymän soster palveluissa, me seuraamme mukana.			
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Jatkuva kouluttautuminen.	Henkilökunta on osallistunut Kainuun Maakunta –kuntayhtymän järjestämiin koulutustilaisuuksiin, siten että henkilökunnalla on hoitotason, laajennetun perustason ja perustason hoitovelvollisuuksia.			
Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Maakunnallisen ensihoitojärjestelmän valmistelu.	Markkinaoikeuden päätöksen odottelu leimasi koko viime vuotta. Kehittämistyö on jäänyt vähemmälle, koska tulevaisuus näyttää epävarmalta.			
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Toimintakate + 32 390 e.	Sairaankuljetus toimii siten että se ei tuota voittoa eikä tappiota. Seurantaraportin 31.12.2007 mukaisesti sairaankuljetuksen toimintakate on +57 066 e			
	TA 2005	TP 2005	TA 2006	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	18	22	22	22

Tulosyksikön talous	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	961	1 171	211
Toimintakulut	928	1 114	-186
Toimintakate	32	57	25
Suunnitelmapoistot	32	30	2
Tilikauden tulos	0	27	27

Käyttötalous yhteensä

	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	43 388	46 460	3 071
Myyntituotot	20 990	20 929	-62
Maksutuotot	3 600	3 874	274
Tuet ja avustukset	2 946	4 121	1 176
<i>Yhdistymissavustus</i>	2 058	2 125	67
Muut toimintatuotot	15 852	17 535	1 683
<i>Vuokratuotot</i>	14 887	15 702	814
<i>Muut toimintatuotot</i>	965	1 834	869
Toimintakulut	182 463	188 310	-5 847
Henkilöstökulut	54 332	55 882	-1 550
<i>Palkat ja palkkiot</i>	41 255	42 155	-899
<i>Henkilösivukulut</i>	13 077	13 728	-651
Palvelujen ostot	98 961	102 459	-3 497
<i>Maakunta</i>	80 432	81 762	-1 330
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	8 628	8 995	-367
Avustukset	10 260	10 217	43
Muut toimintakulut	10 282	10 757	-475
<i>Vuokrat</i>	10 035	10 291	-256
<i>Muut toimintakulut</i>	246	466	-219
Toimintakate	-139 075	-141 851	-2 776
<i>* euro/asukas</i>	3 657	3 730	73
Suunnitelmapoistot	6 899	7 050	-151
Tilikauden tulos	-145 973	-148 900	-2 927

Kunnan talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

* sisältää sekä ulkoiset että sisäiset tuotot ja kulut

	euro		
	TA 2007	TP 2007	Poikkeama
Toimintatuotot	43 388 140	46 459 523	3 071 383
Myyntituotot	20 990 300	20 928 692	-61 608
Maksutuotot	3 600 130	3 874 256	274 126
Tuet ja avustukset	2 945 690	4 121 308	1 175 618
Vuokratuotot	14 887 200	15 701 551	814 351
Muut toimintatuotot	964 820	1 833 716	868 896
Toimintakulut	-182 462 990	-188 310 042	-5 847 052
Henkilöstökulut	-54 332 120	-55 882 427	-1 550 307
Palvelujen ostot	-98 961 430	-102 458 702	-3 497 272
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 627 530	-8 994 862	-367 332
Avustukset	-10 260 090	-10 217 122	42 968
Vuokrat	-10 035 420	-10 291 036	-255 616
Muut toimintakulut	-246 400	-465 892	-219 492
TOIMINTAKATE	-139 074 850	-141 850 519	-2 775 669
Verotulot	103 243 000	105 670 993	2 427 993
Valtionosuudet	41 466 000	42 305 350	839 350
Rahoitustuotot ja -kulut	2 898 000	2 858 768	-39 232
Korkotuotot	88 000	351 732	263 732
Muut rahoitustuotot	4 980 000	5 075 955	95 955
Korkokulut	-2 130 000	-2 558 961	-428 961
Muut rahoituskulut	-40 000	-9 957	30 043
VUOSIKATE	8 532 150	8 984 593	452 443
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-6 898 630	-7 049 510	-150 880
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 898 630	-7 049 510	-150 880
TILIKAUDEN TULOS	1 633 520	1 935 083	301 563
Rahastojen vähennys (+)		166 839	166 839
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	1 633 520	2 101 922	468 402

Investointiosan toteutumisvertailu

Hankeryhmä/hanke	TA 2007	muutos	TA+muutos	TP 2007	Poikkeama
MAA- JA VESIALUEET					
Menot	-200		-200	-372	-172
Tulot	100		100	154	54
Nettomenot	-100		-100	-218	-118
RÄKENNÜKSET (Peruskorjaus/Uudisrakentaminen)					
SIVISTYSTOIMIALA					
Päiväkodit					
Hetteenmäen päiväkoti	-30		-30	-33	-3
Huuhkajavaaran päiväkoti	-50	50	0		0
Menninkäisen päiväkoti		-50	-50	-91	-41
Tapiolan päiväkoti	-30		-30	-58	-28
Peruskoulut					
Keskuskoulu	-200		-200	-103	97
Kätönlahden koulu	-500	170	-330	-382	-52
Hauholan koulu	-40		-40	-53	-13
Lohtajan koulu	-60		-60	-37	23
Paltaniemen koulu				-14	-14
Nakertajan koulu	-100		-100	-145	-45
Kajaanin lyseo	-60		-60	-44	16
Kulttuurilaitokset					
Kaukametsän sali	-50		-50	-30	20
Kaupunginteatteri	-60		-60	0	60
Teatteri, Sissilinna	-60		-60	-77	-17
Kainuun Museo	-120		-120	-135	-15
-valtionavut	36		36	16	-20
YMP. TEKNINEN TOIMIALA					
Uimahalli	-20		-20	-8	12
Virkistysuimala				-23	
Jäähalli	-685		-685	-664	21
-valtionavut	137		137	126	-11
Kaupungintalo	-80		-80	-77	3
Varikko		-120	-120	-130	-10
Auralan huolto- ja navettarakennus				-7	-7
Eino Leino talo				-9	-9
KAINUUN MAAKUNTA -KUNTAYHTYMÄ					
Pääterveysasema	-40		-40	-79	-39
Työterveysasema	-100		-100	-19	81
Toppilan hoitokoti	-200		-200	-193	7
Kajaanin lukio, Vuorikatu 2	-500	-170	-670	-659	11
MUUT RAKENNUSHANKKEET					
Pihatyöt ja pintavesitekniikka	-155		-155	-138	17
Home- ja vesikattokorjaukset	-155		-155	-170	-15
Rakennusautomaatio	-50		-50	-49	1
Sähkölaitteet	-20		-20	-25	-5
Myydyt rakennukset			0	124	124
TULOT					
Valtionavut	173		173	142	-31
Myynnit	0		0	124	124
RAKENNUKSET			0		
Menot	-3 365	-120	-3 485	-3 453	32
Tulot	173	0	173	266	93
Nettomenot	-3 192	-120	-3 312	-3 187	125

Hankeryhmä/hanke	TA 2007	muutos	TA+muutos	TP 2007	Poikkeama
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET					
Suunnittelu ja tutkimus	-40		-40	-110	-70
- myyntituotot			0	21	21
Kunnallistekniikan rakentaminen	-2 929	78	-2 851	-3 401	-550
- myyntituotot			0	866	866
Urheilu- ja ulk.alueet, satamat	-101	-18	-119	-134	-15
Sillat	-325	120	-205	-210	-5
Kajaaninjoen kulttuuriympäristö	-90	-60	-150	-186	-36
Petäisenniskan kehittämisprojekti	-322		-322	-361	-39
- myyntituotot			0	-2	-2
TULOT					
- myyntituotot	0		0	885	885
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET YHTEENSÄ					
Menot	-3 807	120	-3 687	-4 402	-715
Tulot	0	0	0	885	885
Nettomenot	-3 807	120	-3 687	-3 516	171
YMPÄRISTÖTEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ					
Menot	-7 372	0	-7 372	-8 227	-855
Tulot	273	0	273	1 306	1 033
Nettomenot	-7 099	0	-7 099	-6 921	178
IRTAIN OMAISUUS					
KAUPUNGINHALLITUS					
Kaupunginhallitus				-14	
Keskushallinto			0	-8	-8
SIVISTYSTOIMIALA					
Perusopetus	-150		-150	-148	2
Mamselli	-50		-50	-49	1
Kaukametsä	-20		-20	-20	0
Kirjasto	-10		-10	-6	4
Teatteri	-20		-20	-20	0
YMP.TEKNINEN TOIMIALA					
Maankäyttö	-55		-55	-56	-1
Kunnallistekniikka	-400		-400	-426	-26
Tilapalvelut	-55		-55	-53	2
Aluepelastuslaitos	-400		-400	-130	270
-valtionavut	55		55	0	-55
TULOT					
Valtionavut	55		55		-55
IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ					
Menot	-1 160		-1 160	-929	231
Tulot	55		55	0	-55
Nettomenot	-1 105		-1 105	-929	176
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT					
OSAKKEET JA OSUUDET					
<i>Hankinnat</i>					
Kajaanin Elokuvakeskus Oy	-500		-500	-500	0
Kajaanin Teknologiakeskus Oy				-137	
Finnvera			0	-15	-15
<i>Myynnit</i>					
				39	
KAUPUNGINHALLITUS					
Menot	-500		-500	-652	-152
Tulot	0		0	39	39
Nettomenot	-500	0	-500	-614	-114
INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
Menot	-9 032	0	-9 032	-9 808	-776
Tulot	328	0	328	1 344	1 016
Nettomenot	-8 704	0	-8 704	-8 464	240

Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisvertailusta (kunta)

	1 000 euroa TA 2007	TP 2007	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA			
TOIMIELIMITTÄIN, netto			
Keskusvaalilautakunta	0	10	10
Tarkastuslautakunta	-15	-14	1
Kaupunginvaltuusto	-100	-121	-21
Kaupunginhallitus	-88 175	-90 603	-2 428
Sivistyslautakunta	-47 303	-48 359	-1 056
Ympäristötekkninen lautakunta	-3 482	-2 764	718
			0
Toimintakate	-139 075	-141 851	-2 776
INVESTOINTIOSA			
TOIMIELIMITTÄIN, netto			
Kaupunginhallitus	-500	-614	-114
Ympäristötekkninen lautakunta	-7 099	-6 921	178
Hallintokunnat	-1 105	-929	176
YHTEENSÄ	-8 704	-8 464	240
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	103 243	105 671	2 428
Valtionosuudet	41 466	42 305	839
Korkotuotot	88	352	264
Muut rahoitustuotot	4 980	5 076	96
Korkokulut	-2 130	-2 559	-429
Muut rahoituskulut	-40	-10	30
Rahastojen muutos		167	167
YHTEENSÄ	147 607	151 002	3 395
RAHOITUSOSA			
Tulorahoituksen korjauserät		-448	-448
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-130	-872	-742
Antolainasaamisten vähennykset		1 525	1 525
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	11 537	1 537
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 127	-7 385	-258
Lyhytaikaisten lainojen muutos		3 323	3 323
Oman pääoman muutos		-5 151	-5 151
Muut maksuvalmiuden muutokset		-2 010	-2 010
Vaikutus maksuvalmiuteen		-258	-258
YHTEENSÄ	2 743	261	-2 482
SITOVUUS YHTEENSÄ	2 571	949	-1 623

2 KUNNAN JA LIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS

Vuoden 2006 laskelmissa Vuolijoki ei ole mukana.

Kunnan tuloslaskelma

Sisältää vain ulkoiset tuotot ja kulut.

	Euro 2 007	Euro 2006
Toimintatuotot	32 072 293,02	28 257 073,46
Myyntituotot	15 739 473,90	14 240 165,33
Maksutuotot	3 874 256,43	3 448 906,78
Tuet ja avustukset	4 121 308,02	1 765 572,12
Vuokratuotot	6 579 087,24	6 928 548,72
Muut toimintatuotot	1 758 167,43	1 873 880,51
Toimintakulut	-173 922 811,82	-154 338 883,69
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-42 154 618,81	-38 308 574,58
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-11 356 465,31	-9 445 300,87
Muut henkilösivukulut	-3 030 944,85	-2 716 933,21
Henkilöstökorvaukset	659 601,87	539 626,56
Palvelujen ostot	-96 778 638,66	-83 854 666,12
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 973 009,72	-8 216 659,50
Avustukset	-10 217 122,44	-9 853 445,13
Vuokrat	-1 605 721,55	-1 427 086,26
Muut toimintakulut	-465 892,35	-1 055 844,58
TOIMINTAKATE	-141 850 518,80	-126 081 810,23
Verotulot	105 670 993,04	94 588 221,85
Valtionosuudet	42 305 350,05	33 143 644,55
Rahoitustuotot ja -kulut	2 858 768,27	3 583 490,15
Korkotuotot	351 731,94	269 779,68
Muut rahoitustuotot	5 075 954,53	4 997 586,05
Korkokulut	-2 558 960,90	-1 645 140,20
Muut rahoituskulut	-9 957,30	-38 735,38
VUOSIKATE	8 984 592,56	5 233 546,32
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 049 510,23	-8 008 501,94
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 049 510,23	-8 008 501,94
TILIKAUDEN TULOS	1 935 082,33	-2 774 955,62
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	166 839,30	171 546,51
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	2 101 921,63	-2 603 409,11

Tuloslaskelman tunnusluvut

* Toimintatuotot / toimintakulut, %	18,4	18,3
* Vuosikate-%	5,0	3,4
* Poisto-%	3,9	5,1
* Vuosikate / poistot, %	127,4	65,3
* Vuosikate, euro/asukas	236	148
* Asukasmäärä	38 089	35 439

Kunnan rahoituslaskelma

	Euro 2 007	Euro 2 006
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 984 592,56	5 233 546,32
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjaukset	<u>-447 538,44</u>	<u>716 129,86</u>
	8 537 054,12	5 949 676,18
Investointien rahavirta		
Investointimenot	15 328 352,09	9 846 140,66
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-986 828,12	-916 224,44
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>-4 578 760,86</u>	<u>-2 035 988,16</u>
	9 762 763,11	6 893 928,06
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 225 708,99	-944 251,88
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-872 148,12	-5 400,00
Antolainasaamisten vähennykset	<u>1 525 119,94</u>	<u>284 095,27</u>
	652 971,82	278 695,27
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	11 537 061,00	9 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 384 929,21	-6 560 746,10
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>3 322 783,32</u>	<u>-3 329 553,73</u>
	7 474 915,11	-890 299,83
Oman pääoman muutokset	5 150 642,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	288 465,34	96 757,00
Vaihto-omaisuuden muutos	-16 962,23	4 663,54
Saamisten muutos	-2 093 388,04	-235 159,86
Korottomien velkojen muutos	<u>-187 958,27</u>	<u>-1 573 797,32</u>
	-2 009 843,20	-1 707 536,64
Rahoituksen rahavirta	967 401,73	-2 319 141,20
Rahavarojen muutos	-258 307,26	-3 263 393,08
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3 349 942,25	3 608 249,51
Rahavarat 1.1.	<u>3 608 249,51</u>	<u>6 871 642,59</u>
	-258 307,26	-3 263 393,08

Rahoituslaskelman tunnusluvut

* Investointien tulorahoitus, %	65,6	60,5
* Pääomamenojen tulorahoitus, %	40,1	33,2
* Lainanhoitokate	1,2	0,8
* Kassavarat 31.12., milj. euroa	3,3	3,6
* Kassastamaksut/vuosi, milj. euroa	200,1	172,4
* Kassan riittävyys, pv	6,1	7,6

Kunnan tase

VASTAAVAA	Euro 2 007	Euro 2006
PYSYVÄT VASTAAVAT	167 450 296,12	164 934 798,42
Aineettomat hyödykkeet	677 429,50	757 289,47
Aineettomat oikeudet	18 946,37	37 357,25
Muut pitkävaikutteiset menot	658 483,13	719 932,22
Aineelliset hyödykkeet	126 395 355,56	124 889 936,69
Maa- ja vesialueet	34 550 003,60	33 561 751,30
Rakennukset	56 778 048,56	59 324 369,74
Kiinteät rakenteet ja laitteet	27 900 214,09	26 366 315,71
Koneet ja kalusto	2 512 889,39	2 193 434,40
Muut aineelliset hyödykkeet	1 121 289,58	1 121 289,58
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 532 910,34	2 322 775,96
Sijoitukset	40 377 511,06	39 287 572,26
Osakkeet ja osuudet	31 134 341,56	29 391 430,94
Muut lainasaamiset	8 928 947,17	9 579 986,52
Muut saamiset	314 222,33	316 154,80
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	443 314,05	398 720,38
Valtion toimeksiannot	319 601,55	301 456,01
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	123 712,50	97 264,37
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 366 133,86	11 514 090,85
Vaihto-omaisuus	129 069,40	112 107,17
Aineet ja tarvikkeet	129 069,40	112 107,17
Saamiset	9 887 122,21	7 793 734,17
Pitkäaikaiset saamiset	241 342,00	362 013,00
Muut saamiset	241 342,00	362 013,00
Lyhytaikaiset saamiset	9 645 780,21	7 431 721,17
Myyntisaamiset	2 350 362,10	2 337 214,30
Muut saamiset	828 625,76	694 780,67
Siirtosaamiset	6 466 792,35	4 399 726,20
Rahoitusarvopaperit	1 728 207,16	42 918,24
Sijoitukset rahamarkkina-instrumentteihin	1 728 207,16	42 918,24
Rahat ja pankkisaamiset	1 621 735,09	3 565 331,27
	181 259 744,03	176 847 609,65

VASTATTAVAA	Euro 2 007	Euro 2006
OMA PÄÄOMA	107 293 889,18	110 268 961,15
Peruspääoma	123 234 462,79	122 595 725,24
Muut omat rahastot	4 439 594,12	4 321 356,94
Edellisten tilikausien alijäämä	-22 482 089,36	-14 044 711,92
Tilikauden ylijäämä	2 101 921,63	-2 603 409,11
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	620 396,78	588 611,12
Vapaaehtoiset varaukset	620 396,78	588 611,12
PAKOLLISET VARAUKSET	627 953,84	892 549,00
Eläkevaraukset	372 549,00	372 549,00
Muut pakolliset varaukset	255 404,84	520 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	828 536,39	495 477,38
Valtion toimeksiannot	319 601,55	318 713,01
Lahjoitusrahastojen pääomat	192 353,95	176 764,37
Muut toimeksiantojen pääomat	316 580,89	
VIERAS PÄÄOMA	71 888 967,84	64 602 011,00
Pitkäaikainen	42 889 087,37	38 736 955,58
Lainat rahoitus- vakuutuslaitoksilta	34 776 164,18	38 704 789,64
Lainat julkisyhteisöiltä	8 112 923,19	32 165,94
Lyhytaikainen	28 999 880,47	25 865 055,42
Lainat rahoitus- vakuutuslaitoksilta	14 832 466,59	12 311 502,05
Lainat julkisyhteisöiltä	708 303,75	6 484,97
Lainat muilta luotonantajilta	450 000,00	350 000,00
Ostovelat	4 007 262,14	5 434 875,79
Liittymismaksut ja muut velat	1 180 133,12	981 107,24
Siirtovelat	7 821 714,87	6 781 085,37
	181 259 744,03	176 847 609,65

Taseen tunnusluvut

* Omavaraisuus-%	59,54	62,7
* Oman pääoman sidottujen erien osuus, %	67,99	69,3
* Suhteellinen velkaantuneisuus-%	39,93	41,4
* Lainasaamiset, milj. e	8,93	9,6
* Keskimääräinen poisto-%	7,62	8,7
* Lainakanta 31.12., milj. e	58,88	51,40
* Lainat euro/asukas	1 545,85	1450,52
* Asukasmäärä	38 089	35 439

Kunnan ja liikelaitoksen tuloslaskelma

Vuoden 2006 laskelmissa Vuolijoki ei ole mukana.

	Euro 2007	Euro 2006
Toimintatuotot	50 376 484,25	44 615 084,16
Myyntituotot	31 535 104,71	29 413 132,34
Maksutuotot	3 874 256,43	3 447 012,46
Tuet ja avustukset	5 588 335,31	2 958 403,34
Vuokratuotot	7 631 918,73	6 874 281,33
Muut toimintatuotot	1 746 869,07	1 922 254,69
Toimintakulut	-187 357 743,30	-165 825 376,14
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-50 178 378,50	-45 317 175,08
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-12 955 254,83	-10 697 838,81
Muut henkilösivukulut	-3 619 063,81	-3 228 041,62
Henkilöstökorvaukset	772 972,11	612 387,11
Palvelujen ostot	-98 515 474,99	-85 799 499,85
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 954 850,06	-9 291 777,07
Avustukset	-9 700 322,90	-9 336 997,15
Vuokrat	-1 727 858,51	-1 620 862,86
Muut toimintakulut	-479 511,81	-1 145 570,81
TOIMINTAKATE	-136 981 259,05	-121 210 291,98
Verotulot	105 670 993,04	94 588 221,85
Valtionosuudet	42 305 350,05	33 143 644,55
Rahoitustuotot ja -kulut	1 224 490,72	2 031 872,05
Korkotuotot	507 210,17	291 903,19
Muut rahoitustuotot	3 311 601,50	3 441 812,77
Korkokulut	-2 584 319,34	-1 663 108,53
Muut rahoituskulut	-10 001,61	-38 735,38
VUOSIKATE	12 219 574,76	8 553 446,47
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 433 898,05	-10 053 516,24
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 433 898,05	-10 053 516,24
TILIKAUDEN TULOS	2 785 676,71	-1 500 069,77
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	212 409,37	-1 867 144,94
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-36 386,70	1 265 228,28
TILIKAUDEN YLI- / ALIJAÄMÄ	2 961 699,38	-2 101 986,43

Tuloslaskelman tunnusluvut

* Toimintatuotot / toimintakulut, %	26,9	26,9
* Vuosikate-%	6,2	5,0
* Poisto-%	4,8	5,8
* Vuosikate / poistot, %	129,5	85,1
* Vuosikate, euro/asukas	321	241
* Asukasmäärä	38 089	35 439

Kunnan ja liikelaitoksen rahoituslaskelma

	Euro 2 007	Euro 2 006
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	12 224 480,23	8 553 446,47
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-447 538,44</u>	<u>716 129,86</u>
	11 776 941,79	9 269 576,33
Investointien rahavirta		
Investointimenot	20 029 470,07	13 900 648,90
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-1 741 041,35	-1 824 835,72
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustu	<u>-4 612 551,66</u>	<u>-2 042 309,59</u>
	13 675 877,06	10 033 503,59
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 898 935,27	-763 927,26
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-910 982,71	-5 400,00
Antolainasaamisten vähennykset	1 525 119,94	<u>284 095,27</u>
	614 137,23	278 695,27
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	12 554 720,62	9 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 584 618,84	-6 746 605,23
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>3 374 734,92</u>	<u>-3 329 553,73</u>
	8 344 836,70	-1 076 158,96
Oman pääoman muutokset	4 453 048,87	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	288 465,34	96 757,00
Vaihto-omaisuuden muutos	-5 336,47	17 232,00
Saamisten muutos	-4 580 732,72	1 904 636,02
Korottomien velkojen muutos	<u>1 767 949,42</u>	<u>-2 052 070,39</u>
	-2 529 654,43	-33 445,37
Rahoituksen rahavirta	1 976 270,63	-830 909,06
Rahavarojen muutos	77 335,36	-1 594 836,32
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	8 057 424,48	7 980 089,12
Rahavarat 1.1.	<u>7 980 089,12</u>	<u>9 574 925,44</u>
	77 335,36	-1 594 836,32

Rahoituslaskelman tunnusluvut

* Investointien tulorahoitus, %	82,6	72,5
* Pääomamenojen tulorahoitus, %	46,2	44,8
* Lainanhoitokate	1,5	1,2
* Kassavarat 31.12., milj. euroa	8,1	8,0
* Kassastamaksut/vuosi, milj. euroa	218,5	188,2
* Kassan riittävyys, pv	13,5	15,5

Kunnan ja liikelaitoksen tase

VASTAAVAA	Euro 2 007	Euro 2 006
PYSYVÄT VASTAAVAT	197 150 994,34	189 015 228,26
Aineettomat hyödykkeet	993 528,29	1 010 571,45
Aineettomat oikeudet	219 058,46	253 809,42
Muut pitkävaikutteiset menot	774 469,83	756 762,03
Aineelliset hyödykkeet	155 654 504,52	148 597 386,12
Maa- ja vesialueet	34 693 397,09	33 672 465,89
Rakennukset	66 965 989,07	65 485 638,36
Kiinteät rakenteet ja laitteet	43 152 499,48	41 511 518,96
Koneet ja kalusto	3 749 099,45	3 534 477,34
Muut aineelliset hyödykkeet	1 121 289,58	1 121 289,58
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	5 972 229,85	3 271 995,99
Sijoitukset	40 502 961,53	39 407 270,69
Osakkeet ja osuudet	31 138 411,73	29 395 501,11
Muut lainasaamiset	8 928 947,17	9 579 986,52
Muut saamiset	435 602,63	431 783,06
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	481 700,88	417 373,36
Valtion toimeksiannot	319 601,55	301 456,01
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	162 099,33	115 917,35
VAIHTUVAT VASTAAVAT	21 522 405,28	17 376 426,53
Vaihto-omaisuus	164 448,40	159 111,93
Aineet ja tarvikkeet	164 448,40	159 111,93
Saamiset	13 300 532,40	9 237 225,48
Pitkäaikaiset saamiset	937 982,00	1 188 801,00
Lainasaamiset	160 650,00	183 600,00
Muut saamiset	777 332,00	1 005 201,00
Lyhytaikaiset saamiset	12 362 550,40	8 048 424,48
Myyntisaamiset	5 457 962,89	3 475 637,17
Lainasaamiset	22 950,00	20 400,00
Muut saamiset	1 099 133,55	892 281,00
Siirtosaamiset	5 782 503,96	3 660 106,31
Rahoitusarvopaperit	1 728 207,16	42 918,24
Sijoitukset rahamarkkina- instrumentteihin	1 728 207,16	42 918,24
Rahat ja pankkisaamiset	6 329 217,32	7 937 170,88
	219 155 100,50	206 809 028,15

VASTATTAVAA	Euro 2007	Euro 2 006
OMA PÄÄOMA	138 042 025,59	135 198 887,55
Peruspääoma	148 904 917,98	143 510 974,17
Muut omat rahastot	7 491 957,13	7 170 493,95
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-21 316 548,90	-13 380 594,14
Tilikauden yli-/alijäämä	2 961 699,38	-2 101 986,43
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 878 580,46	3 059 204,17
Poistoero	2 258 183,68	2 470 593,05
Vapaaehtoiset varaukset	620 396,78	588 611,12
PAKOLLISET VARAUKSET	627 953,84	892 549,00
Eläkevaraukset	372 549,00	372 549,00
Muut pakolliset varaukset	255 404,84	520 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	866 923,22	514 130,36
Valtion toimeksiannot	319 601,55	318 713,01
Lahjoitusrahastojen pääomat	230 740,78	195 417,35
Muut toimeksiantojen pääomat	316 580,89	
VIERAS PÄÄOMA	76 739 617,39	67 144 257,07
Pitkäaikainen	44 791 316,38	39 393 831,20
Lainat rahoitus- vakuutuslaitoksilta	36 211 075,26	39 301 756,73
Lainat julkisyhteisöiltä	8 152 857,72	92 074,47
Muut velat	427 383,40	
Lyhytaikainen	31 948 301,01	27 750 425,87
Lainat rahoitus- vakuutuslaitoksilta	15 012 182,22	12 439 266,08
Lainat julkisyhteisöiltä	728 277,75	26 458,97
Lainat muilta luotonantajilta	450 000,00	350 000,00
Saadut ennakot	151 523,96	179 640,96
Ostovelat	4 505 569,13	5 806 840,48
Liittymismaksut ja muut velat	1 963 694,46	1 366 053,90
Siirtovelat	9 137 053,49	7 582 165,48
	219 155 100,50	206 809 028,15

Taseen tunnusluvut

* Omavaraisuus-%	64,35	66,9
* Oman pääoman sidottujen erien osuus, %	67,99	69,5
* Suhteellinen velkaantuneisuus-%	38,61	38,9
* Lainasaamiset, milj. e	8,93	9,6
* Keskimääräinen poisto-%	7,74	8,7
* Lainakanta 31.12., milj. e	60,6	52,2
* Lainat euro/asukas	1590	1473
* Asukasmäärä	38 089	35 439

3 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Vuoden 2007 alussa kaupungilla (ml. Vuolijoki ja liikelaitokset) oli taseessa edellisvuosilta kertynyttä alijäämää yhteensä 21 316 548,90 euroa.

Kajaanin kaupungin tilikauden ylijäämä (ilman liikelaitoksia, rahastosiirtojen jälkeen) vuodelta 2007 oli 2 101 921,63 euroa.

Kajaanin ammattikorkeakoulun tilikauden tulos oli 329 233,12 euroa ylijäämäinen.

Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitoksen tilikauden tulos oli 67 350,99 euroa ylijäämäinen.

Kajaanin Veden tilikauden tulos oli 463 193,64 euroa ylijäämäinen.

Kajaanin kaupungin virallinen tuloslaskelma osoittaa, sen jälkeen kun liikelaitosten tulokset on laskettu mukaan, tilikaudelta 2007 ylijäämää 2 961 699,38 euroa. Vuoden 2007 lopussa kaupungilla (ml. liikelaitokset) oli yhteensä kattamattomia alijäämiä 18 354 849,52 euroa.

Kaupunginhallituksen esitys

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että tilikauden tulos on 2 785 676,71 euroa ennen tilinpäätössiirtoja (poistoeron vähennystä 212 409,37 euroa ja rahastojen lisäystä -36 386,70) ja että tilikauden 2007 ylijäämä 2 961 699,38 euroa kirjataan tilinpäätöksessä taseen omaan pääomaan tilikauden yli/alijäämä –tilille.

4 KONSERNITILINPÄÄTÖS

Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupungin konserni- ja omistajaohjausta konserniin kuuluvissa tytäryhtiöissä, yhteisyrityksissä ja osakkuusyhteisöissä on toteutettu kaupunginhallituksen näiden yhteisöjen hallitukseen nimeämien edustajien välityksellä sekä antamalla tytäryhtiöille kirjallisesti ohjeita ja suosituksia kaupunkikonsernin yhtenäisten strategisten tavoitteiden määrittelymiseksi ja toteuttamiseksi sekä toimintatapojen yhdenmukaistamiseksi ja seurannan järjestämiseksi.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt talousarviokäsittelyn yhteydessä kaupungin tytäryhtiöiden tavoitteet, talousarviot ja –suunnitelmat. Tytäryhtiöt ovat raportoineet vuoden 2007 aikana kaupunginhallitukselle ja valtuustolle olennaisista toimintaansa koskevista asioista, tavoitteidensa toteutumisesta ja taloudellisesta tuloksestaan.

Vuoden 2006 laskelmissa Vuolijoen kunnan luvut eivät ole mukana.

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Liikelaitokset

Liikelaitokset kuuluvat kunnan organisaatioon ja niiden kirjanpito on osa kunnan kirjanpitoa, kuitenkin niin, että liikelaitosten kirjanpidot on tilikauden aikana eriytettävä kunnan muusta kirjanpidosta siten, että niille voidaan laatia omat tuloslaskelmat, taseet ja rahoituslaskelmat. Liikelaitosten tilinpäätökset yhdistetään tilinpäätöksessä kunnan tilinpäätökseen sen jälkeen, kun kunnan ja liikelaitosten keskinäiset erät on eliminoitu.

Tytäryhtiöt

Kaupunginvaltuusto on 18.6.2001 § 102 hyväksynyt periaatteen, jonka mukaan kaupunki siirtää vuosittain Petäisenniskassa sijaitsevien sellaisten tonttien omistusoikeudet Kajaanin Teknologiakeskus Oy:lle, joiden vuokrasopimus on päätynyt edellisen vuoden loppuun mennessä. Omistusoikeudet siirretään Teknologiakeskus Oy:lle osakepääoman korotusta vastaan. Vuonna 2007 Kajaanin Teknologiakeskus Oy korotti osakepääomaansa yhteensä 2 920 osakkeella, jotka kaikki siirtyivät tonttien luovutushintana kaupungin omistukseen. Osakkeiden korotus oli 152 234 euroa. Kajaanin Elokuva-keskus Oy korotti osakepääomaansa yhteensä 500 000 euroa, josta 408 000 euroa kirjattiin vapaan oman pääoman rahastoon.

Kuntayhtymäosuudet, yhteisyritykset ja osakkuusyhteisöt

Kuntayhtymäosuuksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyhteisöihin on lisätty Vuolijoen kunnan osuudet.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

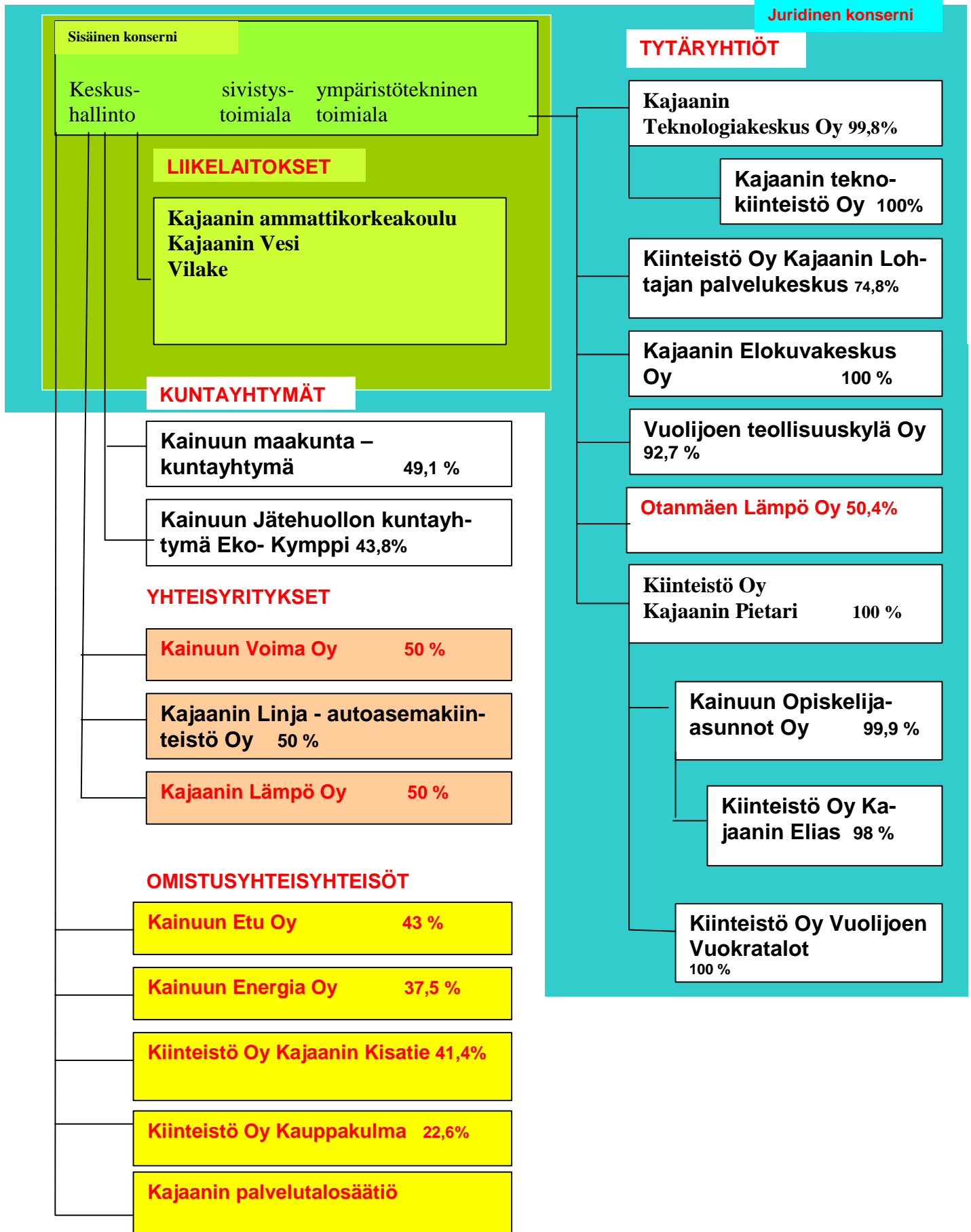
VASTAAVAA	Euro 2 007	Euro 2 006
PYSYVÄT VASTAAVAT	296 715 978,97	281 786 236,88
Aineettomat hyödykkeet	4 754 735,18	4 409 253,23
Aineettomat oikeudet	2 812 665,75	3 065 868,13
Muut pitkävaikutteiset menot	1 942 069,43	1 343 385,10
Aineelliset hyödykkeet	277 666 764,17	261 763 553,61
Maa- ja vesialueet	37 937 237,93	36 770 060,81
Rakennukset	170 305 874,67	163 252 428,49
Kiinteät rakenteet ja laitteet	45 828 300,05	43 442 332,90
Koneet ja kalusto	7 613 472,90	7 481 353,71
Muut aineelliset hyödykkeet	2 021 189,10	1 131 083,29
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	13 960 689,52	9 686 294,41
Sijoitukset	14 294 479,62	15 613 430,04
Osakkuusyhteisöosuudet	2 782 524,99	2 782 524,99
Muut osakkeet ja osuudet	10 071 843,68	11 418 277,73
Muut lainasaamiset	1 004 508,32	980 844,26
Muut saamiset	435 602,63	431 783,06
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	3 404 843,90	3 215 946,09
Valtion toimeksiannot	336 396,69	313 501,72
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	291 858,78	186 691,28
Muut toimeksiantojen varat	2 776 588,43	2 715 753,09
VAIHTUVAT VASTAAVAT	37 604 779,92	35 176 672,23
Vaihto-omaisuus	883 765,74	849 378,63
Aineet ja tarvikkeet	883 765,74	736 159,99
Keskeneräiset tuotteet		113 218,64
Saamiset	22 794 524,74	20 241 437,19
Pitkäaikaiset saamiset	3 014 813,60	3 094 943,03
Lainasaamiset	2 237 481,60	2 089 742,03
Muut saamiset	777 332,00	1 005 201,00
Lyhytaikaiset saamiset	19 779 711,14	17 146 494,16
Myyntisaamiset	8 618 772,44	8 110 180,35
Lainasaamiset	6 202,80	1 272 809,76
Muut saamiset	3 202 323,71	1 072 641,77
Siirtosaamiset	7 952 412,19	6 690 862,28
Rahoitusarvopaperit	1 882 640,16	42 918,24
Sijoitukset rahanmarkkina- instrumentteihin	1 882 640,16	42 918,24
Rahat ja pankkisaamiset	12 043 849,28	14 042 938,17
	337 725 602,79	320 178 855,20

VASTATTAVAA	Euro 2 007	Euro 2 006
OMA PÄÄOMA	128 716 568,45	131 996 823,95
Peruspääoma	146 446 115,38	143 602 876,53
Muut omat rahastot	8 080 600,71	8 383 298,66
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-26 435 295,80	-15 147 950,97
Tilikauden yli-/alijäämä	625 148,16	-4 841 400,27
VÄHEMMISTÖOSUUDET	235 732,57	187 970,43
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	7 749 662,72	6 960 452,20
Poistoero	2 663 174,19	2 741 942,74
Vapaaehtoiset varaukset	5 086 488,53	4 218 509,46
PAKOLLISET VARAUKSET	1 848 516,58	1 951 306,69
Eläkevaraukset	372 549,00	372 549,00
Muut pakolliset varaukset	1 475 967,58	1 578 757,69
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 919 440,92	3 410 218,04
Valtion toimeksiannot	3 058 326,92	2 977 734,49
Lahjoitusrahastojen pääomat	427 197,93	325 770,00
Muut toimeksiantojen pääomat	433 916,07	106 713,55
VIERAS PÄÄOMA	195 255 681,55	175 672 083,89
Pitkäaikainen	135 358 105,14	123 258 361,51
Lainat rahoitus- vakuutuslaitoksilta	80 450 564,59	81 764 167,43
Lainat julkisyhteisöiltä	10 522 760,90	37 055 836,78
Lainat muilta luotonantajilta	43 955 688,93	4 437 650,00
Ostovelat	1 707,32	707,30
Muut velat	427 383,40	
Lyhytaikainen	59 897 576,41	52 413 722,38
Lainat rahoitus- vakuutuslaitoksilta	21 073 365,62	17 139 483,64
Lainat julkisyhteisöiltä	845 410,97	46 858,97
Lainat muilta luotonantajilta	920 994,26	1 329 443,89
Saadut ennakot	720 659,96	1 232 159,08
Ostovelat	11 852 748,51	12 306 452,89
Liittymismaksut ja muut velat	4 314 626,39	3 022 888,84
Siirtovelat	20 169 770,70	17 336 435,07
	337 725 602,79	320 178 855,20

Konsernitaseen tunnusluvut

* Omavaraisuus-%	40,5	43,6
* Konsernin lainakanta 31.12., milj. e	157,8	141,8
* Konsernin lainat euro/asukas	4 161	4 035
* Konsernin lainasaamiset, milj. e	1,0	1,0
* Kunnan asukasmäärä	38 089	35 439

Kajaanin kaupungin konsernirakenne

5 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Kaupungin liikelaitokset eli Kajaanin ammattikorkeakoulu, Kajaanin Vesi ja Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitos on yhdistelty kaupungin tuloslaskelmaan, taseeseen ja rahoituslaskelmaan rivi riviltä ennen konsernitilinpäätöksen yhdistelyä. Liikelaitosten tuloslaskelmat, taseet ja rahoituslaskelmat on esitetty tilinpäätöksen liitetietoina.

Konsernitaseeseen on yhdistelty kuntayhtyminä Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä Eko-Kymppi ja Kainuun maakunta –kuntayhtymä. Kaupungin tytäryhtiöistä Kajaanin Teknologikeskus Oy ja Kiinteistö Oy Kajaanin Pietari on yhdistelty kaupungin konsernitaseeseen alakonserneina. Kainuun Opiskelija-asunnot Oy on Kiinteistö Oy Kajaanin Pietarin tytäryhtiö. Kiinteistö Oy Kajaanin Pietari hallinnoi Kiinteistö Oy Vuolijoen Vuokralato Oy:tä.

Kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhtiöinä myös Kiinteistö Oy Kajaanin Lohtajan palvelukeskus, Kajaanin Elokuveskus Oy, Vuolijoen Teollisuuskylä Oy, Ota-Vuo Oy ja Otanmäen Lämpö Oy.

Kuntayhtymien tase- ja liitetiedot on yhdistelty konsernitilinpäätökseen rivi riviltä peruspääomaosuuden suhteessa. Tytäryhteisöjen taseet ja liitetiedot on yhdistetty konsernitilinpäätökseen rivi riviltä. Keskinäinen omistus on eliminoitu nimellisarvo- eli pariarvomenetelmällä. Menetelmässä tytäryhteisöjen osakkaiden tai osuuksien hankintameno on eliminoitu kunkin tilikauden päättyessä olevaa osake- tms. peruspääomaa vastaan, tai omistuksen ollessa alle sataprosenttinen, konsernin omistuksen mukaista peruspääoman osuutta vastaan. Vähemmistön osuus tytäryhteisöjen omasta pääomasta on erotettu konsernitaseeseen omaksi eräkseen. Tytäryhteisöjen vapaaehtoisista varauksista ja poistoeroista ei ole erotettu laskennallista verovelkaa eikä vähemmistöosuutta.

Osakkuusyhteisöjä ja yhteisyrityksiä ei ole yhdistelty konsernitaseeseen, koska niistä on annettu konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa lisätieto kuntakonsernin osuudesta omasta pääomasta, vieraasta pääoman määrästä ja tilikauden voitosta/tappiosta, joiden perusteella voidaan arvioida näiden yhteisöjen merkitystä kuntakonsernin taloudelliseen asemaan.

Eliminoinnit

Kaupungin, kuntayhtymien ja tytäryhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat on eliminoitu. Tilikauden aikana toteutettuihin keskinäisiin liiketapahtumiin ei ole sisällynyt olennaisia sisäisiä katteita, joten niitä ei ole huomioitu eliminoinneissa.

Arvostus- ja jaksotus-periaatteet sekä menetelmät

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu taseeseen välittömän hankintamenon määräisenä. Aineiden ja tarvikkeiden käyttö on kirjattu keskihintaperiaatteen mukaan.

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 4 ”Suunnitelman mukaisien poistojen perusteet”.

Tytäryhteisöjen poistot on oikaistu vastaamaan kaupunginvaltuuston hyväksymää poistosuunnitelmaa. Tytäryhtiöiden mahdolliset alipoistot on korjattu suunnitelman mukaisiksi tilikauden ja edellisen tilikauden tulokseen.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Edellisten tilikausien vertailukelpoisuus

Vuoden 2007 alussa tehty Kajaanin ja Vuolijoen kuntaliitos aiheuttaa sen, ettei vuoden 2007 tilinpäätös ole vertailukelpoinen aikaisempien vuosien kanssa.

Aikaisempia tilikausia koskevan virheen käsittely tilinpäätöksessä

Tilikauden tilinpäätöksessä on maaomaisuuden tasearvoihin tehty 240 487,70 euron korjaus ja vastaava oikaisu on tehty edellisten tilikausien yli/alijäämättilille. Kyse on vuoden 2005 maa-alueiden myyntivoitosta. Vastaavaa korjausta ei ole tehty ko. vuoden tuloslaskelmaan.

Tuloslaskelman liitetiedot

* sisältää vain ulkoiset tuotot ja kulut

Kaupungin toimintatuotot tehtäväalueittain

	2007	2006
	euro	euro
Keskushallinto	6 963 330,59	4 157 379,68
Sivistystoimi	9 560 346,81	8 824 112,55
Ympäristötekkninen	<u>15 548 615,62</u>	<u>15 275 581,23</u>
Yhteensä	32 072 293,02	28 257 073,46

Valtionosuuksien erittely

Kaupunki	2007	2006
	euro	euro
Yleinen valtionosuus	2 114 892,00	1 922 772,00
Sosiaali- ja terveydenhuolto	34 994 063,00	27 750 737,00
Opetus- ja kulttuuri	5 176 142,00	3 431 714,46
Muut valtionosuudet	<u>20 253,05</u>	<u>38 421,09</u>
Yhteensä	42 305 350,05	33 143 644,55

Verotulojen erittely

Kaupunki	2007	2006
	euro	euro
Tulovero	93 366 513,68	84 150 927,28
Yhteisövero	5 731 364,81	5 179 390,87
Kiinteistövero	<u>6 573 114,55</u>	<u>5 257 903,70</u>
Yhteensä	105 670 993,04	94 588 221,85

Tuloveroprosentti	19,00	19,00
Kiinteistöveroprosentti		
* yleinen	0,80	0,80
* vakituinen asuinrakennus	0,30	0,30
* muu asuinrakennus	0,90	0,90
* rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00
* voimalaitos	1,40	1,40

Yleishyödyllisen yhteisön omistamalle rakennukselle ja sen maapohjalle sovelletaan vuoden 2006 ja 2007 kiinteistöverotuksessa yleisen, vakituisen asuinrakennuksen ja muun asuinrakennuksen veroprosentteja.

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	Poistoaika, vuosi	
Aineettomat oikeudet	3	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	5	Tasapoisto
Rakennukset	25 - 40	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 - 20	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3 - 15	Tasapoisto
Luonnonvarat (Turvesuot)	Käytön mukainen poisto	

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

Keskimääräiset poistot ja investoinnit vuosina 2006-2010 ja 2005 -2009

	2007	2006
Suunnitelman mukaiset poistot	36 075 924,89	36 657 247,87
Poistonalaisten investointien omahankintameno	61 072 415,81	42 630 583,49
Poikkeama (€)	-24 996 490,92	5 973 335,62
Poikkeama %	-40,9	14,0

Investointi- ja poistotason poikkeama johtuu osin siitä, että suunnitelmakausiin ajoittuu poikkeuksellisen suuria investointihankkeita.

Konserniyhteisöiltä saadut rahoitustuotot ja niille suoritetut rahoituskulut

	2007	2006
Kaupunki	euro	euro
Rahoitustuotot		
Korkotuotot		
Tytäryhteisöiltä	149 641,70	156 349,57
Muut rahoitustuotot		
Kaupungin liikelaitokset	1 063 951,60	1 565 226,85
Kuntayhtymiltä	350 735,34	110 857,75
Tytäryhteisöiltä	<u>85 918,30</u>	<u>100 920,57</u>
Yhteensä	1 650 246,94	1 933 354,74
Rahoituskulut		
Korkokulut		
Kaupungin liikelaitokset		14 652,51
Tytäryhteisöille	14 053,87	29 513,37
Kuntayhtymiltä	<u>30 920,90</u>	<u>66 539,98</u>
Yhteensä	44 974,77	110 705,86
Omistusyhteisöiltä saadut osingot ja muut rahoitustuotot		
Osingot	1 925 438,71	2 213 951,55
Kainuun Voiman käyttökorvaukset (ilman alv.)	<u>844 472,61</u>	<u>892 488,68</u>
Yhteensä	2 769 911,32	3 106 440,23

Tasetta koskevat liitetiedot

Varaukset

Vapaaehtoiset varaukset

Kaupunki	2007 euro	2006 euro
Investointivaraukset		
Uimahallin rakentaminen/peruskorjaus	588 611,12	588 611,12
Rantarakentaminen	31 785,66	

Kaupungin liikelaitos

Poistoero	2 258 183,68	2 470 593,05
-----------	--------------	--------------

Konserni

Kainuun Opiskelija-asunnot Oy		
Asuintalovaraus	1 261 240,00	1 016 000,00
Kiinteistö Oy Kajaanin Pietari		
Asuintalovaraus	3 155 107,73	2 564 154,34
Vuolijoen vuokratalot Oy		
Poistoero	40 462,31	
Kainuun maakunta -kuntayhtymä		
Poistoero	217 512,89	
Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä Eko-Kymppi		
Poistoero	<u>173 983,09</u>	<u>183 688,41</u>
Yhteensä	7 726 886,48	6 823 046,92

Pakolliset varaukset

Kaupunki		
Eläkevaraus	372 549,00	372 549,00
Kaatopaikan maisemointi	<u>255 404,84</u>	<u>520 000,00</u>
	627 953,84	892 549,00

Kuntayhtymät

Kainuun maakunta -kuntayhtymä		
Potilasvahinkovastuu	<u>1 220 562,74</u>	<u>1 058 757,69</u>
Yhteensä	1 848 516,58	1 951 306,69

Johdon eläkesitoumukset

Kaupunkikonserni ei ole tehnyt eläkesitoumuksia kaupunginjohtajan eikä toimitusjohtajien eläkeiän aikaistamisesta.

Pysyvät vastaavat

	Aineettomat oikeudet	Aineettomat hyödykkeet		Maa-alueet	Aineelliset hyödykkeet		Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja Keskenener.	Yhteensä
		Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä		Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Poistamaton hankintameno 1.1.	37 357,25	7 19 932,22	757 289,47	34 062 358,43	61 710 232,16	27 847 786,09	2 224 985,24	1 121 289,58	2 322 775,96	129 289 427,46
Lisäykset tilikauden aikana		1 200,00	1 200,00	641 972,35	2 581 092,47	1 630 542,89	915 189,54		3 626 407,32	9 395 204,57
Rahoitusosuudet tilikaudella						46 086,33			981 331,79	1 027 418,12
Vähennykset tilikauden aikana				154 327,18	4 321 862,51				40 590,00	4 435 599,69
Siirrot erien välillä					127 582,73	1 194 432,88	153 515,54		1 475 531,15	0,00
Tilikauden poisto	18 410,88	62 649,09	81 059,97		3 318 996,29	2 726 461,44	780 800,93			6 826 258,66
Poistamaton hankintameno 31.12.	18 946,37	658 483,13	677 429,50	34 550 003,60	56 778 048,56	27 900 214,09	2 512 889,39	1 121 289,58	3 532 910,34	126 395 355,56

Olennaiset lisäpoistot

Rakennukset luovutettu Vimpelin kehittämissiikelaitokselle

Pallohallin myynti Kh:n päätös 11.01.2005 § 8

71849,88 479 672,83

Kv:n päätös § 81 14.11.2006 ja Kv:n päätös § 52 19.06.2007.

Taito 1 AMK (Ent. Teknillinen oppilaitos)

2 039 352,90

Taito 2 AMK (Ent. Terveystieteiden oppilaitos)

316 926,36

Tieto 3 AMK (Hallintorakennus)

299 851,36

Oppi 1 (Ent. Ammattikoulun hallintorakennus)

25 161,32

Oppi 4 (Ent. Ammattikoulun päärakennus)

247 875,11

Oppi 5 (Ent. Ammattikoulun autotalo)

1 127 930,54

Oppi 6 (Ent. Ammattikoulun puutalo)

515,54

4 057 613,13

Kunnan liikelaitokset	Aineettomat oikeudet	Aineettomat hyödykkeet		Maa-alueet	Aineelliset hyödykkeet			Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja Keskenener.	Yhteensä
		Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä		Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto			
Poistamaton hankintameno 1.1	216 452,17	36 829,81	253 281,98	110 714,59	10 857 368,76	15 423 351,63	1 583 763,00	0,00	949 220,03	28 924 418,01
Lisäykset tilikauden aikana	87 918,76	103 653,91	191 572,67	0,00	299 505,96	1 001 116,39	712 323,04	0,00	2 491 803,92	4 504 749,31
Rahoitusosuudet tilikaudella	57 553,76	18 950,00	76 503,76	0,00	0,00	0,00	359 559,47	0,00	318 150,00	677 709,47
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	403,65	0,00	38 292,62	0,00	0,00	2 500,00	41 196,27
Siirrot erien välillä	7 361,39	0,00	7 361,39	33 082,55	193 158,92	456 326,19	29 003,94	0,00	681 054,44	-30 517,16
Tilikauden poisto	54 066,47	5 547,02	59 613,49	0,00	1 162 093,13	1 590 216,20	729 320,45	0,00	0,00	3 481 629,78
Poistamaton hankintameno 31.12	200 112,09	115 986,70	316 098,79	143 393,49	10 187 940,51	15 252 285,39	1 236 210,06	0,00	2 439 319,51	29 259 148,96

Kaupunki ja liikelaitokset yhteensä

Poistamaton hankintameno 31.12.	219 058,46	774 469,83	993 528,29	34 693 397,09	66 965 989,07	43 152 499,48	3 749 099,45	1 121 289,58	5 972 229,85	155 654 504,52
--	-------------------	-------------------	-------------------	----------------------	----------------------	----------------------	---------------------	---------------------	---------------------	-----------------------

Konserni	Aineettomat oikeudet	Aineettomat hyödykkeet		Maa-alueet	Aineelliset hyödykkeet			Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja Keskenener.	Yhteensä
		Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä		Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto			
Poistamaton hankintameno 1.1.	3 172 628,83	1 348 671,69	4 521 300,52	37 297 051,88	171 234 158,75	45 301 563,68	7 977 851,42	1 131 083,29	9 062 434,88	272 004 143,90
Lisäykset tilikauden aikana	222 361,95	629 167,80	851 529,74	818 925,06	9 664 860,80	2 668 628,36	2 480 131,98	1 029 730,85	8 926 561,96	25 588 839,01
Rahoitusosuudet tilikaudella	57 553,76	18 950,00	76 503,76	0,00	0,00	46 086,33	363 350,00	139 100,04	1 846 854,79	2 395 391,16
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	183 522,08	4 376 727,84	38 292,62	12 311,91	0,00	1 078 489,68	5 689 344,13
Siirrot erien välillä	49 414,54	112 627,39	162 041,93	33 082,55	621 730,94	2 505 323,10	226 364,49	0,00	1 102 962,85	2 283 538,23
Tilikauden poisto	574 185,81	129 447,45	703 633,25	28 299,48	6 838 147,98	4 562 836,14	2 695 213,08	525,00	0,00	14 125 021,68
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 812 665,75	1 942 069,43	4 754 735,18	37 937 237,93	170 305 874,67	45 828 300,05	7 613 472,90	2 021 189,10	13 960 689,52	277 666 764,17

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			Yhteensä
	Osakkeet tytär- yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Osakkeet osakkuuus- ja muu omist.yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Joukko- velkakirja- lainasaamiset	Saamiset tytär- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	
Kaupunki								
Hankintameno 1.1	13 584 369,64	6 868 630,26	9 636 293,05	1 045 048,61	0,00	9 579 986,52	316 154,80	41 030 482,88
Vähennykset						651 039,35	1 932,47	652 971,82
Hankintameno 31.12	13 584 369,64	6 868 630,26	9 636 293,05	1 045 048,61	0,00	8 928 947,17	314 222,33	40 377 511,06
Kaupungin liikelaitokset								
Hankintameno 1.1				4 070,17			115 628,26	119 698,43
Lisäykset							5 752,04	5 752,04
Vähennykset								0,00
Hankintameno 31.12	0,00	0,00	0,00	4 070,17	0,00	0,00	121 380,30	125 450,47
Kaupunki ja liikelaitokset yhteensä	13 584 369,64	6 868 630,26	9 636 293,05	1 049 118,78	0,00	8 928 947,17	435 602,63	40 502 961,53
Konserni								
Hankintameno 1.1			2 782 524,99	11 418 277,73		980 844,26	431 783,06	15 613 430,04
Lisäykset						23 664,06	3 819,57	27 483,63
Vähennykset				1 346 434,05				1 346 434,05
Hankintameno 31.12			2 782 524,99	10 071 843,68	0,00	1 004 508,32	435 602,63	14 294 479,62

Saamiset ja velat**Saamiset tytäryhteisöiltä ja kuntayhtymiltä**

Kaupunki	2007 euro	2006 euro
Pitkäaikaiset		
Muut lainasaamiset	<u>7 790 882,81</u>	<u>8 626 236,22</u>
Yhteensä	7 790 882,81	8 626 236,22
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	66 068,65	428 915,95
Siirtosaamiset	<u>662 703,85</u>	<u>301 644,71</u>
Yhteensä	728 772,50	730 560,66

Pitkäaikaisiin lainasaamisiin 7 790 882,81 euroa sisältyy Kajaanin Teknologia-keskus Oy:lle myönnettyjä OYL:n mukaisia pääomainoja 2 450 067,20 euroa ja Kajaanin Elokuvakeskus Oy:lle myönnettyjä OYL:n mukaisia pääomainoja 100 000 euroa Vuolijoen Teollisuuskylä Oy:lle myönnettyjä OYL:n mukaisia pääomainoja 520 000 euroa

Pääomainojen ehdot:

Lainojen pääoma maksetaan osittain tai kokonaan takaisin kaupungille vain, jos yhtiön ja, jos yhtiö on emoyhtiö, sen konsernin viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen mukaiselle sidotulle omalle pääomalle ja muille jakokelvottomille erille jää maksun jälkeen täysi kate. Lainoille ei anneta vakuutta. Lainat ovat korottomia pääomaino-aikana.

Velat liikelaitoksille, tytäryhteisöille ja kuntayhtymille

Lyhytaikainen		
Lainat	450 000,00	350 000,00
Ostovelat	899 673,53	2 427 173,18
Siirtovelat	<u>211 297,11</u>	<u>75 398,41</u>
Yhteensä	1 560 970,64	2 852 571,59

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Kaupunki	2007 euro	2006 euro
Valtionosuussaamiset	177 617,80	175 921,37
Arvonlisäverosaamiset	627 826,64	491 750,12
Siirtyvät korot	282 980,48	94 863,08
Kela työterveyshuollon korvaukset	267 551,19	177 296,20
TE-keskus /Maahanmuuttajapalvelut	557 120,06	366 091,48
Aluepelastuslaitos kuntien lisälaskutus		246 186,65
Kajaanin veden tuloutus	707 239,43	926 266,00
Kajaanin veden peruspääomankorko	892 760,57	623 460,05
Kuntien eläkevakuutus, KuEL-eläkeperusteinen	<u>2 885 911,98</u>	<u>1 459 452,30</u>
Yhteensä	6 399 008,15	4 561 287,25

Konserni

Valtionosuussaamiset	177 617,80	175 921,37
Arvonlisäverosaamiset	627 826,64	491 750,12
Siirtyvät korot	372 746,45	94 863,08
Muut siirtosaamiset	<u>5 503 136,49</u>	<u>6 650 577,13</u>
Yhteensä	6 681 327,38	7 413 111,70

Rahoitusarvopaperit

	2007	2006
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Jälleenhankinta-arvo	1 757 272,62	44 012,39
Kirjanpitoarvo	1 728 207,16	42 918,24
Erotus	29 065,46	1 094,15

Oma pääoma**Kaupunki**

	2007	2006
	euro	euro
Peruspääoma 1.1.	122 595 725,24	122 595 725,24
1.1.Vuolijoki kunta	4 696 350,68	
1.1.VILAKE	<u>-4 057 613,13</u>	<u>0,00</u>
Peruspääoma 31.12.	123 234 462,79	122 595 725,24
Muut omat rahastot		
Tapaturmarahasto 1.1.	1 867 772,96	2 039 319,47
siirrot rahastosta tilikaudella	<u>-166 839,30</u>	<u>-171 546,51</u>
Tapaturmarahasto 31.12.	1 700 933,66	1 867 772,96
Palovahinkorahasto 31.12.	2 453 583,98	2 453 583,98
Elinkeino- ja kehittämisrahasto 31.12.	285 076,48	
Yhteensä 31.12.	4 439 594,12	4 321 356,94
Edellisten tilikausien alijäämät 1.1.	-22 482 089,36	-14 044 711,92
Tilikauden ylijäämä	<u>2 101 921,63</u>	<u>-2 603 409,11</u>
Alijäämät yhteensä	-20 380 167,73	-16 648 121,03
Oma pääoma yhteensä	107 293 889,18	110 268 961,15

Kaupungin liikelaitokset

Peruspääoma	25 670 455,19	20 915 248,93
Muut omat rahastot	3 052 363,01	2 849 137,01
Edellisten tilikausien alijäämät	1 165 540,46	664 117,78
Tilikauden ylijäämä	<u>859 777,75</u>	<u>501 422,68</u>
Oma pääoma yhteensä	30 748 136,41	24 929 926,40

Konserni

Peruspääoma	146 446 115,38	143 602 876,53
Muut omat rahastot	8 080 600,71	8 383 298,66
Edellisten tilikausien alijäämät	-26 435 295,80	-13 091 027,69
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>625 148,16</u>	<u>-4 601 315,77</u>
Yhteensä	128 716 568,45	134 293 831,73

Pitkäaikainen vieras pääoma

Erääntyy maksettavaksi 1.1.2013 tai sen jälkeen

Kaupunki

	2007	2006
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	14 684 117,49	15 537 973,00
Julkisyhteisöjen lainat	5 282 231,00	
	19 966 348,49	15 537 973,00

Kaupungin liikelaitokset

Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	814 019,16	221 933,69
	814 019,16	221 933,69

Konserni

Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	27 521 649,65	23 764 104,74
Julkisyhteisöjen lainat	28 464 510,01	32 780 787,00
Muut luotonantajat	0,00	10 519,49
	55 986 159,66	56 555 411,23

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät**Kaupunki**

	2007	2006
	euro	euro
Siirtyvät korot	657 720,33	445 963,94
Lomapalkkajaksotus	4 908 341,09	4 498 907,50
Valtionosuusennakot	648 904,00	547 032,00
Palkkojen sivukulut joulukuulta	<u>767 696,22</u>	<u>937 957,85</u>
Yhteensä	6 982 661,64	6 429 861,29

Konserni

Siirtyvät korot	713 831,82	653 163,58
Lomapalkkajaksotus	12 255 772,19	11 218 333,98
Valtionosuusennakot	648 904,00	625 244,79
Palkat ja sivukulut joulukuulta	<u>1 423 118,53</u>	<u>1 631 534,90</u>

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot**Leasing-vastuut****Kaupunki**

	2007	2006
	euro	euro
v. 2007-	336 045,40	305 868,00
v. 2008-	338 483,28	213 590,85

Konserni

v. 2007-	2 333 792,85	1 004 178,24
v. 2008-	2 348 870,24	2 015 908,78

Annetut pantit ja vastuusitoumukset

Kaupunki	2007 euro	2006 euro
Omasta velasta		
Kiinnitykset		
- omassa hallussa	6 722 000,00	6 722 000,00
Kaupungin liikelaitosten puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma	2 118 449,70	1 118 449,70
Jäljellä oleva pääoma	1 520 231,81	594 806,34
Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma	46 207 082,33	40 766 231,26
Jäljellä oleva pääoma	34 221 359,23	31 297 269,07
Yhteisyhteisöjen puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma	9 101 664,79	9 101 664,79
Jäljellä oleva pääoma	5 358 296,11	5 992 269,17
Muiden puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma	5 755 870,27	3 307 319,10
Jäljellä oleva pääoma	4 258 126,54	2 354 828,99

Konserni

Tytäryritysten ja -yhteisöjen antamat pantit ja vastuusitoumukset

Omasta velasta		
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	104 256 849,00	99 750 889,00
Pantit	756 845,67	756 845,67
Tytäryrityksen omistaman yrityksen velasta		
Takaukset	672 751,71	672 751,71
Pantit	58 865,00	58 865,00

Kajaanin Elokuvakeskus Oy luovuttaa Kajaanin kaupungille vuokratontille rakennetun elokuvakeskuskiinteistön lainan vakuudeksi sekä antaa oikeuden hakea kiinnitys tonttiin ja tontilla sijaitseviin rakennuksiin.

Vakuutustalletukset

Kaupunki	2007 euro	2006 euro
Urakoitsijoiden luovuttamat vakuudet ja pankkitalletukset	2 179 704,00	1 471 973,00
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2 007	2 006
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	56 034 080,86	48 825 814,39
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	69 135,45	61 530,30

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Kajaanin kaupunki on noin 1600 työntekijän työnantaja. Henkilöstöstrategian mukaan koko henkilöstö vastaa hyvää laadusta ja tuloksellisesta toiminnasta. Toimintaa ohjaa yksilöllisyyden arvostaminen, erilaisuuden hyväksyminen ja yhdenvertaisuuden kunnioittaminen sekä mahdollisuus vaikuttaa omaa työtään koskevaan päätöksentekoon. Henkilöstöstrategian visio on, että kaupunki on hyvä ja arvostettu työnantaja ja että jokainen työntekijä tuntee olevansa arvokas.

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa tuli voimaan 1.9.2007. Yhteistoimintalain tarkoituksena on edistää työnantajan ja henkilöstön välistä yhteistoimintaa siten, että henkilöstölle annetaan mahdollisuus yhteisymmärryksessä työnantajansa kanssa osallistua toiminnan kehittämiseen ja vaikuttaa omaa työtään ja työyhteisöään koskevaan päätösten valmisteluun. Lain tarkoituksena on edistää kunnallisen palvelutuotannon tuloksellisuutta ja henkilöstön työelämän laatua. Näitä asioita on jo aiemmin korostettu henkilöstöstrategian johtamisosiossa.

Työyhteisöjen toimivuustutkimus toteutettiin vuoden 2007 loppupuolella ja sitä hyödynnetään vuonna 2008.

Vuoden 2007 alusta Vuolijoen kunta liitettiin Kajaanin kaupunkiin. Kuntaliitoksen henkilöstöasiat valmisteltiin työnantajan ja henkilöstöjärjestöjen edustajien välisissä neuvotteluissa. Henkilöstön siirto toteutettiin asiasta laaditun sopimuksen mukaisesti. Henkilöstöasioiden osalta kuntaliitos on onnistunut hyvin.

Henkilöstö 31.12.2007, htv Tilasto sisältää vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt ja projektihenkilöstön. Ei sisällä harjoittelijoita, oppisopimuksella olevia, sivutoimisia eikä palkattomalla vapaalla olevia henkilöitä.

Työajan mukaan	31.12.2007	31.12.2006
Kaupunginhallitus ja projektit	6,00	7,00
Palkkatuella työllistetty	11,95	5,10
Keskushallinto	62,71	60,56
Sivistyspalvelukeskus	7,60	6,70
Varhaiskasvatus	262,56	242,30
Perusopetus ja nuorisotyön)	364,07	368,51
Kajaanin Mamselli	170,57	180,08
Kulttuuripalvelut	105,72	104,63
Kaukametsä	55,93	58,55
Liikuntapalvelut	2,00	
Ympäristö ja maankäyttö	36,05	34,05
Kunnallistekniikka	74,85	78,40
Tilapalvelu	74,54	64,86
Kainuun pelastuslaitos	84,50	87,50
Yhteensä	1 319,05	1 298,24

Työajan mukaan	31.12.2007	31.12.2006
Kajaanin ammattikorkeakoulu	180,50	165,0
Kajaanin Vesi	21,55	20,5
Yhteensä	202,05	185,5

Henkilöstökulut

	2007	2006
Palkat ja palkkiot	42 154 618,81	38 308 574,58
Henkilösivukulut		
- Eläkekulut	11 356 465,31	9 445 300,87
- Muut henkilösivukulut	3 030 944,85	2 716 933,21
- Henkilöstökorvaukset	-659 601,87	-539 626,56
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	55 882 427,10	49 931 182,10
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	448 239,71	417 147,61
Henkilöstökulut yhteensä	56 330 666,81	50 348 329,71

Työnantajan investoinnit henkilöstön osaamiseen ja työkykyyn

	2007	2006
- Työkykyä ylläpitävä toiminta	27 605	13 040
- Henkilökuntakorttietuudet	34 236	26 183
- Koulutusapuraha	10 732	8 853
- Työyksikkökohtainen virkistysraha	<u>16 000</u>	<u>15 000</u>
	88 573	63 076
Työterveyshuollon kustannukset		
- KELA:n korvausluokka 1	228 225	167 711
- KELA:n korvausluokka 2	<u>263 542</u>	<u>178 773</u>
	491 767	346 484

Omistukset muissa yhteisöissä

	Kaupungin omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus		tilikauden tuloksesta
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	
Tytäryhteisöt					
Kajaanin Elokuvakeskus Oy	100,00	100,00	237 559,26	3 348 282,36	-93 068,37
Kajaanin Teknologiakeskus Oy	99,84	99,84	4 987 886,75	16 960 955,35	153 900,11
Kiint. Oy Kajaanin Lohtajan palvelukeskus	74,85	74,85	438 183,13	146 429,14	24,21
Kiinteistö Oy Kajaanin Pietari konserni	100,00	100,00	6 236 974,32	86 069 775,51	330 389,68
Vuolijoen Teollisuuskylä Oy	92,67	92,67	103 863,35	92 276,12	2 215,55
Ota-Vuo Oy	76,00	76,00	35 187,21	1 426,02	-802,70
Otanmäen Lämpö Oy	51,00	51,00	45 630,71	638 484,60	-30 390,67
Yhteensä			12 085 284,73	107 257 629,10	362 267,80
Kuntayhtymät					
Kainuun maakunta -kuntayhtymä	48,91	48,91	-527 546,47	21 935 776,15	-3 432 922,30
Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä	42,79	42,79	-54 294,02	791 053,06	-58 875,42
Yhteensä			-581 840,49	22 726 829,21	-3 491 797,71
Yhteis- ja omistusyhteisyyhteisöt					
Kainuun Etu Oy	45,41	45,41	70 088,64	680 506,11	226,92
Kainuun Voima Oy	50,00	50,00	73 106 573,97	25 426 316,31	-9 759,31
Kajaanin Linja-autoasemakiinteistö Oy	50,00	50,00	56 164,95	1 546,17	7,10
Kainuun Energia Oy	37,47	37,47	19 629 777,87	27 554 355,87	2 502 694,16
Kajaanin Lämpö Oy	50,00	50,00	5 668 444,26	617 307,22	822 187,26
Kiinteistö Oy Kajaanin Kিসatie	41,40	41,40	561 109,74	679,48	589,64
Kiinteistö Oy Teknologiaapuiston yhteishalli	30,38	30,38	313 068,00	9 818,00	0,00
Kiinteistö Oy Kauppakulma	22,46	22,46	44 898,57	410,43	6,80
Kajaanin Palvelutalosaatiö			338 218,45	993 584,66	98 053,29
Yhteensä			99 788 344,44	55 284 524,24	3 414 005,85

6 LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista 2007

Päiväkirja
 Pääkirja
 Tase-erittelykirjat
 Ostoreskontra
 Myyntireskontra
 Palkkakirjanpito
 Käyttöomaisuuskirjanpito
 Varastokirjanpito

Luettelo käytetyistä tositelajeista 2007

AA Käyttöomaisuushankinnat ja myynnit
 AF Poistokirjaukset
 AZ Investointien purkaminen
 BA Konekieliset tiliotetapahtumat
 BM Ostomaksut (automaattiset)
 DA Luottotappiot
 DG Asiakkaat-hyvitys
 DL Luottotappiot (manuaalinen syöttö)
 DR Myyntilaskut
 DT Asiakkaan tasaus (nollasuoritukset)
 DZ Myyntisuoritukset (manuaaliset)
 DV Myyntisuoritukset (viitteelliset)
 KR Ostolaskut/Rondo
 KG Toimittajat-hyvitys
 KT Toimittajan tasaus
 KZ Ostomaksut (manuaaliset)
 PR Nimikkeen hinnanmuutos
 RC Vivästyskorkolaskutus
 RE Ostolaskut (ostotilaukseen perustuvat)
 RV Myyntilaskut
 SA Muistiotositteet
 SB Muistiotositteet, sisäiset myyntilaskut
 SC Käteisalennusten kirjaus
 ST Pääkirjatilien tasaus
 WA Varastosta otto
 WE Nimikkeen vastaanotto
 WI Inventointierot
 WL Varastosta otto/toimitus
 L3 Liittymä tontinvuokrat
 L5 Liittymä Hellevi
 L8 Liittymä Mela
 L9 ProConsona sosiaalityö
 M1 Liittymä kassajärjestelmä
 M3 Liittymä ProExellenta
 M5 Excel liittymä(konelaskutus)

7 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

---

8 TILINTARKASTUSKERTOMUS

LIITTEET

Liikelaitokset

Kajaanin ammattikorkeakoulu

Strategian onnistuminen

Kajaanin ammattikorkeakoulu on toteuttanut koulutuksellaan sekä tutkimus- ja kehittämistyöllään Kajaanin kaupungin osaamisperusteista elinkeinopolitiikkaa. Ammattikorkeakoulun painopisteenä ovat nimenomaan kaupungin strategisista painopistealueista: ICT-, elektroniikka-, metalli-, matkailu- ja hyvinvointiteknologia.

Palvelustrategian toteutuminen

Kajaanin ammattikorkeakoulu on toteuttanut omaa strategiaansa pääosin hyvin. Tämä näkyy alla olevassa toiminnallisen tavoitteiden toteutumien selvityksissä. Myös mittariluvut ovat pääosin tavoitteiden mukaiset. Huolestuttavin asia oli, että vetovoima kehittyi vuonna 2007 alaspäin.

Olennaiset tapahtumat

Vuoden 2007 merkittävimmät tapahtumat olivat terveysalan kehittäminen ja johtaminen (ylempi amk) koulutusohjelman käynnistys, internet ja extranet uudistus sekä korkeakoulujen arviointineuvoston auditoinnin läpäisy hyväksytysti.

Vuonna 2007 kasvatettiin avoimen ammattikorkeakoulun suoritusten määrää erittäin merkittävästi.

Tekniikan alan vetovoima kasvoi eniten koko valtakunnassa, vaikka korkeakoulun kokonaisvetovoima pieneni, kuten keskimäärin ammattikorkeakouluissa. Osittain vetovoiman lasku on selitettävissä markkinointikampanjan ajoituksen epäonnistumisella. Vaihtoon tulijoiden määrä oli ennätysellinen mutta vaihtoon lähtijöissä ei päästy tavoitteen.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Korkeakoulustrategian toimenpiteitä jatketaan.	Toimenpiteitä jatkettiin. Rakenteellisen kehittämisen valmistelua varten asetettiin selvitysmies prof. Rantanen: Kainuun korkeakoulurakenteen selvitys. Johtokunta asetti skenaariotyöryhmän amk-yhteistyön selvittämiseksi.
Aikuiskoulutuksen kehittämistyö käynnistetään alueellisen elinkeinoelämän tarpeet huomioonottaen.	Panostettiin avoimen ammattikorkeakoulun toiminnan kehittämiseen (tavoite v. 2007 oli 480 op, toteutui 872 op, joista ulkopuolisten suorituksia 842 op), jatkettiin maakuntakorkeakoulu työtä sekä suunniteltiin merkittävää aikuiskoulutuksen kehittämishanketta yhteistyössä ammatillisen aikuiskoulutuksen kanssa. Käynnistettiin työvoimapoliittisena aikuiskoulutuksena kaivannaisteollisuuden insinöörikoulutus. Suunniteltiin käynnistettäväksi ESR-rahoituksella liikunnanohjaajakoulutus Kuusamossa. Puualan kehittäminen käynnistettiin yhdessä Woodpoliksen kanssa.

Yrittäjyysopintoja kehitetään.	Kehitettiin yhteistyötä Intotalon kanssa ja laajennettiin koskemaan vieraskielistä tutkintoon johtavaa koulutusta. Sosiaali- ja terveysalalla yrittäjyysopintoja toteutettiin yhteistyössä myös TE-keskuksen kanssa.
Englanninkielisiä koulutusohjelmia kehitetään ja kv-toimintaa tehostetaan.	Koulutusohjelmien koordinaatiota ja yhteistyötä lisättiin. Tehtiin partnerianalyysi kv-yhteistyökorkeakouluista. Aloitettiin kaksoistutkinto Heilbronin (Saksa) kanssa.
Ylempiä tutkintokoulutuksia laajennetaan: Terveysalan ylempi tutkintokoulutus käynnistetään 1. kerran, tekniikan alan ylempi tutkintokoulutus käynnistetään 4. kerran, ylempiä tutkintoja haetaan kaupan ja matkailun aloille.	Terveysalan ylempi tutkintokoulutus Sosiaali- ja terveys-alan kehittämisen ja johtamisen ko. käynnistyi 1. kerran. Tekniikan alan ylempi tutkintokoulutus Teknologiosaamisen johtamisen ko. käynnistyi 4. kerran. Ylempi tutkinto saatiin matkailualalle. Koulutus käynnistyy syksyllä 2008 yhteistyössä Savonia-amk:n ja Rovaniemen amk:n kanssa. Liiketalouden alalle ylempään tutkinnonanto-oikeutta haettiin, mutta ei saatu.
Englanninkielisen liikunnanohjaajakoulutuksen valmistelu aloitetaan.	Jätettiin ESR-hankehakemus englanninkielisen liikunnanohjaajakoulutuksen suunnittelemiseksi. Koulutusohjelman käynnistämistä syksyllä 2009 neuvotellaan kevään 2008 TASO neuvottelussa.
Liikunta-alan t&k toimintaa vahvistetaan.	Liikunta-alan t&k toimintaa varten toteutettiin uuden testaus- ja liikuntatilojen rakennushanke yhteistyössä KAO:n turvallisuusalan kanssa. Laitteistot hankittiin ESR-rahoituksella. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan käynnistämiseksi kartoitettiin Kainuun ja lähialueiden toimijoiden tarpeita.
Panostetaan vetovoiman säilymiseen ja luodaan uusia vetovoimaisia koulutuksia ja t&k -hankkeita työelämän kehittämiseksi.	Järjestettiin 2. kerran Kaksi kampusta – tapahtuma yhteistyössä KYK:n ja TOL:n kanssa. Ajoneuvotiejärjestelmien kehittämisohjelma käynnistettiin. Käynnistettiin turvallisuusjohtamisen erikoistumisopinnot. Suunniteltiin ja käynnistettiin uusia syventäviä ammattipintojen kokonaisuuksia kaikilla koulutusaloilla. Perustettiin matkailun tutkimus- ja kehitystiimi, suunniteltiin simulaatio- ja peliteknologian ja -liiketoiminnan kehittämisohjelma, suunniteltiin kaivannaisteollisuuden kehittämisohjelma.
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Täydennetään osaamiskartoitusta ja tarkistetaan osaamisen kehittämissuunnitelmat.	Asiantuntijarekisteri liitettiin perehdyttämisohjelmaan ja nettisivuille. Osaamisen kehittämissuunnitelmat päivitettiin kehityskeskustelujen yhteydessä. Sosiaali- ja terveysalalla on otettu käyttöön kompetenssianalyysi kehityskeskustelujen yhteyteen.

Aktivoidaan opettajia jatkotutkintoihin ja huomioidaan koulutustaso rekrytoinnissa.	Jatkokoulutukseen osallistuttiin aktiivisesti: triopinnoissa 11 opettajaa ja lisensiaattiopinnoissa 9, joista yksi valmistui.
Panostetaan tutkimushenkilöstön määrään (htv) suhteessa päätöisiin opettajiin.	Tutkimushenkilöstöä (htv) suhteessa päätöisiin opettajiin oli 42,3 % (OPM:n tavoite vuoteen 2009 mennessä on 25 %). Palkattiin ensimmäinen tutkimusyliopettaja palveluliiketoimintaan.
Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Laadunvarmistusjärjestelmä it-searvioidaan ja osallistutaan korkeakoulujen arviointineuvoston auditointiin. Uudistettu laadunvarmistusjärjestelmä otetaan käyttöön.	Kaikissa yksiköissä suoritettiin itsearviointi keväällä 2007 ja auditointi tapahtui syksyllä. Laadunvarmistusjärjestelmän auditointi läpäistiin hyväksytysti. Laadunvarmistusjärjestelmä on otettu käyttöön.
Varmistetaan ohjaus- ja tutorointijärjestelmän toimivuus.	Kajaanin ammattikorkeakoulu on opintojen ohjauksessa OPALA – kyselyn mukaan Suomen paras amk.
Sisäisen ja ulkoisen tiedottamisen tehostamiseksi uudistetaan internet/ekstranet -järjestelmä.	Uudistetut internet ja ekstranet –sivustot otettiin käyttöön.
Palautejärjestelmää kehitetään.	Palautejärjestelmiä kehitettiin osana laadunvarmistusjärjestelmää. Sähköinen palautejärjestelmä otettiin käyttöön.
Laboratorioiden ajantasaisuudesta ja alueellisesta palvelukyvyistä huolehditaan.	Prototyypilaboratorio otettiin käyttöön yhdessä KAO:n kanssa. Hyvinvointialalla rakennettiin Kunnon syke –laboratorio liikunta-alan ja matkailun kehittämiseen. Hyvinvointialan Kätevä koti –laboratorion varusteita lisättiin merkittävästi. Pelikehityslaboratorio rakennettiin. Health care –laboratorion suunnitelma laadittiin.
Maakuntakorkeakoulutoimintaa tehostetaan.	Maakuntakorkeakoulutoimintaa jatkettiin ja laajennettiin Pohjois-Suomen alueelle.
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Toteutunutta opiskelijamäärää, keskeyttämiä ja valmistumismääriä seurataan säännöllisesti ja poikkeamiin reagoidaan välittömästi; hallitaan menot suhteessa todelliseen valtiosuuteen.	Opiskelijamääriä, keskeyttämiä ja valmistuneiden määrää seurattiin ja poikkeamiin reagoitiin. Menot olivat hallinnassa. Tilinpäätös on ylijäämäinen.
Ulkopuolisen rahoituksen hankintaa ja palvelujen myyntiä tehostetaan.	Ulkopuolisen rahoituksen osuus T&k toiminnassa oli 10,4 % (OPM:n tavoite 2009 on 10 %). Uusia palvelutoimintamuotoja on käynnistetty kaikilla koulutusaloilla.
Uuden EU-rahoituskauden käyttöönottoa seurataan ja haetaan hankerahoitusta.	Hankerahoituksia haettiin, mutta ohjelmakauden alun viivästytyä uusia hankkeita ei saatu käynnistettyä.

	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, 31.12. määrä (pl.sivutoimiset)	155	169	155	188
Henkilöstö, 31.12. htv (pl.sivutoimiset)	-	164,8	-	180,5
Hakeneista aloittaneet, % (valtakunnan ka.)	> 60	34,3 (28,2)	uusi mittari	uusi mittari
Hakijat/ap (valtak. ka)	-	3,1(4)	> 2	2 (3,3)
Tutkinnon suorittaneet, kpl	> 300	271+21=292	> 300	326
T&K-hankkeiden määrä, kpl (yritysrahoitus mukana)	> 5	9	> 5	9
Henkilöstön osaaminen, % (valtakunnan ka.) 1) yliopettajista tohtoreita/lisensiaatteja 2) lehtoreista tri/lis/yl.kk-tutkintoja	> valtak. ka 75/95	1) 100 (78,7) 2)100 (93,7)	> valtak. ka (75/95)	1)10 0 2)10 0
Kehityskeskustelut ja kehityssuunnitelmat käyty/tehty, vakituinen henkilöstö, %	..	100	100	100
Keskimääräinen opiskeluaika, vuosia (valtakunnan ka.)	Keskimäärin > 4	Nuoret 4,0 (4,2), aikuiset 3,5 (3,3)	Keskimäärin < 4	Nuoret 4,0 (4,2) Aikuiset 3,5 (3,3)
Valtionosuuteen oikeutettuja opiskelijoita, kpl	Uusi rah.laki; ei määritetä	—	Uusi rah.laki ei määritetä	—
Laskennall.opisk.määrä (TASO-sopimus) Todellinen määrä (nuoret ja aikuiset)	1 820	1820 1951	1 815	1815 2082
Täyttöaste, %	105	104,8 (105,5)	105	110,2 (104)
Keskeyttämisaste, % (valtakunnan ka.)	< 10	8,89 (9,4)	< 10	10,1 (9,5)
Avoin amk: ulkopuolisten suoritukset, ov/op	270 op	312,25 op	300 op	842 op

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma, ulkoinen		2007	2006
Liikevaihto	+	11 273 382,05	10 559 808,75
Liiketoiminnan muut tuotot	+	60 246,39	63 276,45
Tuet ja avustukset kunnalta	+	600 000,00	600 000,00
Muut tuet ja avustukset	+	1 462 333,21	1 183 206,55
** Liikevaihto ja muut tuotot yhteensä	=	13 395 961,65	12 406 291,75
Materiaalit ja palvelut:			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-	-436 025,63	-382 764,47
Palvelujen ostot	-	-2 087 887,76	-1 708 699,31
** Materiaaliostot ja palvelut yhteensä	=	-2 523 913,39	-2 091 463,78
Henkilöstökulut:			
Palkat ja palkkiot yhteensä	-	-7 273 658,14	-6 316 689,62
Eläkekulut	-	-1 332 232,91	-1 101 017,93
Muut henkilösivukulut	-	-534 330,06	-464 953,94
Henkilöstökorvaukset	+	74 852,03	63 280,46
* Henkilösivukulut yhteensä	=	-1 791 710,94	-1 502 691,41
** Henkilöstökulut yhteensä	=	-9 065 369,08	-7 819 381,03
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-	-378 192,51	-380 062,90
Liiketoiminnan muut kulut	-	-956 136,08	-838 314,31
= Liikeylijäämä (-alijäämä)	=	472 350,59	1 277 069,73
Korkotuotot	+	74 260,35	0,00
Rahoitusavustus kunnalta	+	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	+	76,35	77,13
Kunnalle maksetut korkokulut	-	0,00	0,00
Muille maksetut korkokulut	-	0,00	0,00
Korvaus peruspääomasta	-	-14 193,16	-10 250,62
Muut rahoituskulut	-	-35,01	0,00
= Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	=	532 459,12	1 266 896,24
Satunnaiset tuotot ja kulut:			
Satunnaiset tuotot		0,00	0,00
Satunnaiset kulut		0,00	0,00
= Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	=	532 459,12	1 266 896,24
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys (+)		0,00	0,00
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		0,00	0,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-	-203 226,00	-875 412,00
= Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	=	329 233,12	391 484,24

Rahoituslaskelma

	2007	2006
Toiminnan rahavirta		
Liikeliijäämä (-alijäämä)	472 350,59	1 277 069,73
Poistot ja arvonalentumiset	-378 192,51	-380 062,90
Rahoitustuotot ja -kulut	60 108,53	-10 173,49
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Muut tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Toiminnan rahavirta yhteensä	910 651,63	1 646 959,14
Investointien rahavirta		
Investointimenot	833 926,40	435 947,30
Rahoitusosuudet inv. menoihin	-436 063,23	-158 225,28
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	-6 321,43
Investointien rahavirta yhteensä	397 863,17	271 400,59
Toiminnan ja investointien rahavirta	512 788,46	1 375 558,55
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset		
Peruspääoman muutos	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	29 883,12	19 378,17
Saamisten muutos muilta	-252 089,69	482 255,97
Korottomien velkojen muutos kunnalta	1 355,79	-73 631,40
Korottomien velkojen muutos muilta	553 153,90	-974 395,24
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	332 303,12	-546 392,50
Rahoituksen rahavirta	332 303,12	-546 392,50
*) Toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat yhteensä	845 091,58	829 166,05
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	2 312 080,93	1 466 989,35
Rahavarat 1.1.	1 466 989,35	637 823,30
*) Rahavarojen muutos yhteensä	845 091,58	829 166,05
*) erien erotus	0,00	0,00

Tase

VASTAAVAA	2007	2006
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	71 396,78	54 873,37
Muut pitkävaikutteiset menot	115 986,70	36 829,81
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 650,19	10 714,31
Koneet ja kalusto	680 080,71	723 456,90
Keskeneräiset hankinnat	4 796,00	36 365,33
Toimeksiantojen varat		
Toimeksiantojen varat (stipendirahasto)	38 386,83	18 652,98
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	271 707,04	207 801,02
Saamiset kunnalta	27 015,43	56 898,55
Muut saamiset	91 627,32	84 332,63
Siirtosaamiset	953 450,41	772 561,43
Rahat ja pankkisaamiset	2 312 080,93	1 466 989,35
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 576 178,34	3 469 475,68
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	335 535,78	335 535,78
Muut omat rahastot	1 312 501,00	1 109 275,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	693 085,52	301 601,28
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	329 233,12	391 484,24
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Toimeksiantojen pääomat (stipendirahasto)	38 386,83	18 652,98
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	151 523,96	179 640,96
Ostovelat	303 922,53	297 031,51
Korottomat velat kunnalta	15 242,35	13 886,56
Muut velat	245 706,57	195 827,14
Siirtovelat	1 151 040,68	626 540,23
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 576 178,34	3 469 475,68

Kajaanin Vesi

Strategian onnistuminen

Osaamisperusteinen elinkeinopolitiikka:

Kajaanin Vesi on tukenut elinkeinopolitiikkaa osallistumalla osaltaan vuonna 2001 alkaneen Petäisenniskan kehittämisprojektin läpivientiin. 2009 päättyvässä projektissa on yritysalueen tonttien kysyntää lisätty mm. uudistamalla vesihuoltoa.

Alueiden käyttö:

Kajaanin Vesi on tuottanut vesihuoltopalvelut valmistuneille asemakaava-alueille. Kajaanin Vesi päivitti esityksensä toimintaansa vastaavaa toiminta-alueidensa (poislukien liitosalueet) päivityksestä.

Kuntayhteistyö:

Vuolijoen vesi- ja viemärilaitos on sulautettu osaksi Kajaanin Vettä ja kuntaliitosalueen investointi- ja kehittämishankkeiden toteutus on aloitettu. Kajaanin Vesi on aloittanut verkkotietojärjestelmäyhteistyön Sotkamon vesi- ja viemärlaitoksen kanssa sekä selvittänyt maakunnallista jätevesilietejätehuoltoa yhdessä Kainuun ympäristökeskuksen vesihuoltolaitosten kanssa.

Omistajapolitiikka:

Kajaanin Vesi esitti omistajalleen sen tuloutuksen laskentatavan ja suuruuden tarkistamista saneerausinvestointien turvaamiseksi.

Talouden hallinta:

Kajaanin Vesi tuloutti omistajalle 1,6 M€. Kajaanin Vesi otti käyttöön uuden taksamallin, joka kohdistaa kulut aiheuttamisperiaatteella mahdollisimman tarkasti niiden aiheuttajille. Investointitasoa on nostettu yli poistojen. Investoinneista valtaosa käytettiin asemakaava-alueiden vesihuoltoverkostojen rakentamiseen, vaikka peruskorjausinvestointeihin on pyritty panostamaan entistä enemmän.

Palvelustrategian toteutuminen

Keskitytty edelleen ydintoimintoihin; käyttö ja kunnossapito, muuta (pääosin uudisrakentaminen) ”ulkoistettu” kaupunkikonsernin sisälle ja osittain ulkopuolelle. Efeko Oy:n syksyllä 2007 tekemän yhdyskuntateknisiä palveluja koskevan tutkimuksen mukaan ulkoisessa palvelukyvyssä on onnistuttu erittäin hyvin. Syksyllä 2007 henkilöstöhallinnon tekemän työryhmän toimivuuskyselyn mukaan työyksikön kehittämisessä, toimintatavoissa, tehtävien järjestämisessä, perehdyttämisessä ja tiedottamisessa on kehitettävää. Sen sijaan asiakkaat odotuksineen tunnetaan, työvälineet ovat asianmukaiset, kehityskeskustelut käydään, työtä halutaan kehittää ja työssä tuetaan.

Olennaiset tapahtumat

Vuolijoen vesi- ja viemärilaitos liitettiin Kajaanin Veteen 1.1.2007. Kajaanin Veden liittäjät lisääntyivät noin 12 %:lla, laskutettava vesi- ja jätevesimäärä noin 5 %:lla ja kunnossapidettävän vesihuoltoverkoston määrä noin 43 %:lla, mikä näkyy investointi-, kunnossapito- ja resurssitarpeen kasvuna.

Kajaanin Veden verkostoihin liitettiin kaikkiaan 83 uutta kiinteistöä, mikä on 11 % (10 kpl) edellistä vuotta vähemmän. Talousveden myynti kokonaisuutena kasvoi 0,7 % ja laskutetun jäteveden määrä kokonaisuutena kasvoi 0,9 % Kajaanin Veden ja Vuolijoen vesi- ja viemärlaitoksen edellisen vuoden yhteenlasketuista määristä (talousveden lisäys 7,7 % ja jäteveden 5,2 % Kajaanin Veden edelliseen vuoteen). Omalla toiminta-alueella talousveden myynti kasvoi 0,6 % ja laskutetun jäteveden määrä kasvoi 0,2 % Kajaanin Veden ja Vuolijoen vesi- ja viemärlaitoksen edellisen vuoden yhteenlasketuista määristä. Muille vesihuoltolaitoksille omakustannehintaan myydyn talousveden

määrä kasvoi 5,0 % ja laskutetun jäteveden määrä kasvoi yli 14-kertaisesti edellisestä vuodesta.

Kajaanin Vesi otti 1.4.2007 käyttöön uuden mahdollisuuksien aiheuttamisperiaatteella kustannusvastaavan taksamallin, joka sisältää käyttömaksujen lisäksi perus- ja liittymismaksut talous- ja jäteveden lisäksi myös hulevedelle. Kajaanin Veden liikevaihto kasvoi noin 16 % edellisestä vuodesta, josta noin 6 % on Vuolijoki-liitoksen ja noin 10 % taksamalliuudistuksen vaikutusta.

Vesihuoltoverkostoja saneerattiin noin 3,6 km eli 1,0 km edellistä vuotta enemmän ja uusia vesihuoltoverkostoja rakennettiin noin 8,6 km eli 6,0 km edellistä vuotta enemmän. Tällä saneerausvauhdilla Kajaanin Veden pikaisesti saneerausta vaativan vesihuoltoverkoston saneeraus kestää noin 30 vuotta, mikä tietää uusimmillekin valurauta-/betoniputkille saneeraushetkellä noin 60 vuoden ikää. 1980 luvulla muoviputkillekaan ei luvattu yli 50 vuoden käyttöikää.

Kajaanin Veden päätehtävän mukainen toiminta oli vuonna 2007 pääosin suunnitellun mukaista. Toimintahäiriöistä merkittävimmät olivat Peuraniemen jätevedenpuhdistamon esikäsitteilyn sähköviasta aiheutunut toimintahäiriö, joka aiheutti noin 3.000 m³:n jätevesiohituksen Kajaanijokeen, sekä Vuolijoen kirkonkylän jätevedenpuhdistamon biologisen toiminnan kesäinen häiriötila, jonka seurauksena puhdistamo toimi vajaateholla viikkoja. Peuraniemen jätevedenpuhdistamo täytti häiriöstä huolimatta lupaehdot mutta Vuolijoen puhdistamo ylitti lupaehdot kolmannella vuosineljänneksellä. Putkirikkoja oli tavanomainen suhteellisen runsas määrä. Pohjavesi täytti talousveden laatuvaatimukset Honkamäen vedenottamoalukuun ottamatta, joka laatu- ja riskisyiden perusteella suljettiin ja sen vedenhankinnan varassa oleville kiinteistöille rakennettiin korvaava vedenjakelujärjestelmä. Matinmäen pohjavedenottamon luontaisesti alhaista pH:ta ja alkaliniteettia korjattiin käyttöönötetulla Hepomäen alkalointilaitoksella.

Vuolijoen vesi- ja viemärlaitoksen liittäminen Kajaanin Veteen ja taksamallin uusiminen työllistivät erityisesti Kajaanin Veden hallintoa koko kuluneen vuoden. Sisäasianministeriö myönsi kuntajakolain 40 §:n mukaisina kehittämishankkeina asiakastieto- ja laskutusjärjestelmien yhdistämiseen, Otanmäki-Vuolijoki –siirtoviemärin-yhdysvesijohdon rakentamiseen sekä kaukokäyttöjärjestelmän laajentamiseen liitosalueelle yhteensä 656.600 euroa. Hankkeiden toteutus on käynnissä.

Kajaanin Veden toimisto siirtyi muun henkilöstön kanssa samoihin tiloihin Onnelantie 10:een.

Kajaanin veden investointeja toteutui yhteensä noin 1.830.000 euroa eli 87 % budjetoidusta ja 30 % edellistä vuotta enemmän. Investoinneista 62 % (1.131.000 €) käytettiin vesihuoltoverkostojen rakentamiseen ja saneeraamiseen, joista suurimpina Kätönlahden asemakaava-alueen vesihuoltoverkoston rakentaminen (240.000 €), Purolan alueen vesihuoltoverkoston saneeraus (179.000 €) ja Honkakadun vesihuoltoverkoston saneeraus (124.000 €). Rakennuksiin eli Onnelan tilojen saneeraukseen kului investoinneista 18 % (336.000 €). Laitossaneerausta ja –rakentamista oli 17 % investoinneista (304.000 €), joista suurimpina Peuraniemen jätevedenpuhdistamon kattilalaitoksen uusinta (106.000 €), kolmen uuden jätevedenpumppaamon rakentaminen (97.000 €) ja Peuraniemen jätevedenpuhdistamon ilmanvaihdon saneeraus (43.000 €). Kone- ja kalustoinvestointien osuus oli 3 % (56.000 €). Investointeihin saatiin avustuksia yhteensä 303.450 euroa.

Kajaanin Vesi myi vesihuoltoverkostoja osuuskunnille noin 33.000 euron arvosta.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Kajaanin Veden toimisto/hallinto siirtyy Kajaanin Veden varikolle (Onnelantie 10) saneerattaviin samoihin tiloihin työnjohdon kanssa. Muuton jälkeen Kajaanin Veden asiakkaat saavat kaikki palvelut yhdestä pisteestä ja Kajaanin Vedellä on varastoineen kaksi toimipistettä (varikko/toimisto ja Peuraniemen jätevedenpuhdistamo), joissa on vakituisia työpisteitä.	Toimisto avattu uudessa osoitteessa 1.10.2007.
Laaditaan vesihuollon valmiussuunnitelma huomioiden yhteistyökumppanien tarpeet (mm. Kainuun Prikaati).	Aloitettu osana Kajaanin kaupungin valmiussuunnitelmaa, valmis keväällä -08.
Toteutetaan Kätönlahden asemakaava-alueen II-vaiheen vesihuolto.	Toteutettu.
Aloitetaan Purolan alueen vesihuollon saneeraus.	Aloitettu.
Ylä-Lehtikankaan vesihuollon saneeraus jatkuu.	Jatkunut suunniteltua suppeampana.
Vedenottamoiden turvallisuusjärjestelmän ja aitausten parantamisen aloitus valmiussuunnitelman mukaisesti.	Siirtynyt valmiussuunnitelman valmistumisen viivästettyä.
Aloitetaan vesisäiliöiden saneeraus.	Suunnittelu aloitettu, toteutus alkaa keväällä -08.
Peuraniemen jätevedenpuhdistamon kattilalaitoksen uusinta.	Uusittu.
Siirtoviemärin ja yhdysvesijohdon Otanmäki-Vuolijoki suunnittelu.	Suunnittelu aloitettu, valmis 30.3.08. Toteutus -08.
Kaukokäyttöjärjestelmän laajentaminen Vuolijoen alueelle.	Suunniteltu. Toteutus aloitettu, I-vaihe valmis 15.2.08, kokonaan valmis 30.6.08 mennessä.
Asiakastieto- ja laskutusjärjestelmien yhdistäminen.	Yhdistetty.
Kuntaliitosalueen paikkatietohankkeen aloittaminen.	Aloitettu (Ympäristötekniinen), verkkotietojärjestelmä -08.
Vanhentuneiden vesimittareiden uusiminen.	30 % uusittu, 100 % uusittu -08 (liitosalue).

Uudistuminen ja henkilöstön työkyky	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Verkostojen kunnossapidon sujumisen varmistamiseksi rekrytoidaan verkostotulosyksikköön asentaja ”oppiin” ennen nykyisen henkilöstön eläköitymistä.	Rekrytoitu 5.2.07 alkaen 1 vakituinen ja 7.9.07 alkaen 1 oppisopimuskoulutuksessa oleva.			
Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Keskitytään edelleen ydintehtävien (käyttö, kunnossapito & asiakaspalvelu) yhä joustavampaan sujumiseen.	Muita kuin ydintehtäviä vähennetty / siirretty muulle kaupunkiorganisaatiolle ja yksityisille.			
Selvitetään vesijohtoverkoston uudisrakentamisen ja saneerauksen siirtäminen samalle yksikölle, joka vastaa jäte- ja hulevesiviemärien rakentamisesta.	Selvitetty yhdessä Kunnallistekniikka-tulosalueen kanssa, pyritään siirtämään mahdollisuuksien mukaan Kunnallistekniikka-tulosalueelle vuoden –08 aikana.			
Selvitetään korvauksetta Rakennusvalvontaan kuuluvat KVV-työnjohtajan hyväksyntään, -suunnitelmiin ja –tarkastuksiin liittyvien asioiden hoidon järjestäminen kustannuksineen.	Selvitetty, siirretty 1.1.08 alkaen Rakennusvalvonnan hoidettavaksi siten, että verkostopäällikön työpanos KVV-asioissa 60 % aiemmasta.			
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Taksamallinen uudistus (liittymismaksut, perusmaksu, tarkka kustannusvastaavuus, hulevesimaksut).	Uusittu. Tavoitteen mukainen taksamalli otettu käyttöön 1.4.2007.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	19,5	20,5	21,5	21,55
Laskutettu talousvesi, 1000 m ³	2 167	2 168	2 269	2 335
Laskutettu jätevesi, 1000 m ³	2 028	2 007	2 087	2 112
Asiakastyytyväisyys (1-4)			..	3,78
Työyhteisön toimivuus (1-4)			3,10	2,88
Kehityskeskustelut käyty (1-4)			4	3,86
Toimitilojen käyttöaste, %			95	100

Tuloslaskelma

	2007	2006
LIKEVAIHTO	6 227 407,62	5 338 318,13
Liiketoiminnan muut tuotot	3 300,42	3 195,83
Tuet ja avustukset	4 944,08	10 098,67
Materiaalit ja palvelut	-1 646 601,96	-1 267 761,50
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-821 231,85	-612 996,89
Palvelujen ostot	-825 370,11	-654 764,61
Henkilöstökulut	-1 031 928,85	-880 105,27
Palkat ja palkkiot	-750 101,55	-691 910,88
Henkilöstösivukulut	-281 827,30	-188 194,39
Eläkekulut	-266 556,61	-151 520,01
Muut henkilöstösivukulut	-53 788,90	-46 154,47
Henkilöstökorvaukset	38 518,21	9 480,09
Poistot ja arvonalentumiset	-1 502 723,48	-1 387 328,68
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 502 723,48	-1 387 328,68
Liiketoiminnan muut kulut	-49 677,73	-112 608,52
LIKEYLIJÄÄMÄ	2 004 720,10	1 703 808,66
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 541 526,46	-1 540 349,61
Korkotuotot	52 210,28	
Muut rahoitustuotot	6 761,65	9 376,44
Muille maksetut korkokulut	-489,09	
Korvaus peruspääomasta	-892 760,57	-623 460,05
Muut rahoituskulut	-707 248,73	-926 266,00
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	463 193,64	163 459,05
Ylijäämä ennen varauksia	463 193,64	163 459,05
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	463 193,64	163 459,05

Rahoituslaskelma

	2007	2006
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä	2 004 720,10	1 703 808,66
Poistot ja arvonalentumiset	1 502 723,48	1 387 328,68
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 541 526,46	-1 540 349,61
Tulorahoituksen korjaukset	4 905,47	
Toiminta yhteensä	1 970 822,59	1 550 787,73
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 522 769,33	-1 410 196,36
Rahoitusosuudet investointeihin	318 150,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot	33 790,80	
Investoinnit yhteensä	-2 170 828,53	-1 410 196,36
Toiminnan ja investointien rahavirta	-200 005,94	140 591,37
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Liittymismaksujen lisäykset muilta	-38 834,59	
Antolainauksen muutokset yhteensä	-38 834,59	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	17 659,62	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-58 447,10	-73 163,50
Lyhytaikaisen lainojen muutos muilta	-14 716,40	-38 121,10
Lainakannan muutokset yhteensä	-55 503,88	-111 284,60
Oman pääoman muutokset		
Peruspääoman muutos	697 593,13	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	11 625,76	12 568,46
Saamisten muutokset kunnalta	-277 495,27	18 241,16
Saamisten muutokset muilta	-1 874 435,33	40 708,58
Korottomien velkojen muutos kunnalta	1 433 088,80	
Korottomien velkojen muutos muilta	-844 070,95	662 117,12
Liittymismaksujen muutos muilta	427 383,40	
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-1 123 903,59	733 635,32
Rahoituksen rahavirta	-520 648,93	622 350,72
Rahavarojen muutos	-720 654,87	762 942,09
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 957 109,92	2 677 764,79
Rahavarat 01.01.	2 677 764,79	1 914 822,70
	-720 654,87	762 942,09

Tase

	2007	2006
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	19 926 531,47	19 224 497,30
Aineettomat hyödykkeet	128 715,31	161 578,80
Tietokoneohjelmistot	128 715,31	161 578,80
Aineelliset hyödykkeet	19 676 435,86	18 947 290,24
Maa-alueet	143 393,49	110 714,59
Rakennukset	3 092 192,06	2 747 803,31
Muut maa- ja vesirakenteet	42 906,42	
Johtoverkostot ja laitteet	14 936 973,25	14 826 680,29
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	146 832,32	164 146,83
Koneet ja kalusto	227 419,40	188 472,86
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 086 718,92	909 472,36
Sijoitukset	121 380,30	115 628,26
Muut saamiset	121 380,30	115 628,26
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 634 051,62	4 214 401,65
Vaihto-omaisuus	35 379,00	47 004,76
Aineet ja tarvikkeet	35 379,00	47 004,76
Saamiset	3 641 562,70	1 489 632,10
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	3 578 785,77	1 484 689,16
Siirtosaamiset	62 776,93	4 942,94
Rahat ja pankkisaamiset	1 957 109,92	2 677 764,79
Maksuliiketililit	1 957 109,92	2 677 764,79
VASTAAVAA YHTEENSÄ	25 560 583,09	23 438 898,95
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	21 919 214,72	20 758 427,95
Peruspääoma	21 105 450,81	20 407 857,68
Edellisen tilikauden ylijäämä	350 570,27	187 111,22
Tilikauden ylijäämä	463 193,64	163 459,05
VIERAS PÄÄOMA	3 641 368,37	2 680 471,00
Pitkäaikainen	523 239,73	136 643,81
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	55 921,80	76 735,28
Lainat julkisyhteisöiltä	39 934,53	59 908,53
Muut velat/Liitymismaksut ja muut velat	427 383,40	
Lyhytaikainen	3 118 128,64	2 543 827,19
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	38 473,10	53 189,50
Lainat julkisyhteisöiltä	19 974,00	19 974,00
Ostovelat	1 633 874,18	1 190 743,86
Muut velat/Liitymismaksut ja muut velat	537 854,77	189 119,52
Siirtovelat	887 952,59	1 090 800,31
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	25 560 583,09	23 438 898,95

Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitos

Kajaanin kaupungin omistama Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitos perustettiin 1.1.2004. Liikelaitoksen keskeisenä tehtävänä on pääomansa turvin kehittää, ylläpitää ja peruskorjata omistuksessaan olevia, valtiolta siirryneitä oppilaitoskiinteistöjä. Lisäksi liikelaitos hallinnoi perustamisaikanaan noin 3,7 milj. euron arvoista kehittämisrahastoa.

Liikelaitoksella ei ole palkattua henkilöstöä, vaan se ostaa kaikki hallinto-, talous-, hoito-, kunnossapito-, rakennuttamis- ja yms. palvelut pääasiassa Kajaanin kaupungilta, Kainuun maakunta –kuntayhtymältä ja Kainuun ammattiopistolta.

Strategian onnistuminen

Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitoksen hallinnassa olivat vuoden 2006 loppuun saakka vain Ketunpolulla olevat kiinteistöt: TIETO 1, TIETO 2 ja TIETO 4 (n. 12 200 m²). Vuonna 2006 liikelaitoksen johtokunnan esittämänä ja sekä kaupunginhallituksen, että kaupunginvaltuuston hyväksymänä liikelaitoksen hallintaan siirtyivät ammattikorkeakoulun (TAITO 1, 2 ja TIETO 3) ja Kainuun ammattiopiston (OPPI 1-11) n. 46 000 m²:n rakennukset vuoden 2007 alusta lukien. Liikelaitoksen laajenemisen tärkeimpinä perusteina olivat; Vimpelin kampusalueen kiinteistöjen riittävien ja tarpeellisten investointien toteuttamiseksi, nopean ja joustavan päätöksenteon aikaansaamiseksi, yhteistyön ja oppimisympäristön puitteiden kehittämiseksi sekä kehittämisrahaston käytölle liikelaitosmuotoinen toiminta on järkevintä. Laajenemisen myötä liikevaihto kasvoi yli kolminkertaiseksi noin 1,7 milj. euroon ja peruspääoma kasvoi 4 057 613 eurolla.

Olennaiset tapahtumat

Toiminnan laajentumisen lisäksi tilojen yhteiskäyttö KAO:n ja AMK:n kanssa on lisääntymässä ja edelleen kaikki liikelaitoksen tilat ovat vuokrattu, lukuun ottamatta peruskorjauksessa olevia tiloja.

Investoinnit vuonna 2007 olivat noin 1 344 400 euroa. Investoinnit olivat talousarviota (noin 2,5 milj. e) selvästi pienemmät, hankkeiden aloittaminen ja päättyminen ovat tapahtuneet eri tavalla kuin talousarviossa oli arvioitu. Turvallisuus- ja liikunta-alan rakennustekniset työt ja tilat valmistuivat vuoden lopussa, hanke on keskeneräinen tallitilan ja ulkopuolisten töiden osalta. Taito 2 –peruskorjaushanke oli suunnittelu- ja selvitysvaiheessa ja Oppi 6 –sähköalohanke käynnistyi marraskuussa. Turvallisuus- ja liikunta-alan hankkeeseen oli tarkoitus hakea työllisyysperusteista investointiavustusta. Liikelaitoksen johtajan vaihdokseen liittyvän vaiheen ja hankkeen purkutöiden kiirehtimisen vuoksi hakemus avustuksesta unohtui jättää ajoissa ennen hankkeen aloittamista. Avustusasiasta on tehty selvitykset kaupunginjohtajalle ja sisäiselle tarkastukselle. Hankkeen työllisyysvaikutukset (pysyvät työpaikat) ovat tiedossa ja sisäisen tarkastuksen selvityksen tulos oli, että riittämättömien työllisyysvaikutusten takia hankkeen avustuksen saanti olisi ollut epätodennäköistä. Lähes vastaavaan Oppi 6 -sähköalan 1,6 milj. euron hankkeeseen haettiin työllisyysperusteista investointiavustusta. Avustuspäätos oli kielteinen riittämättömien työllisyysvaikutusten vuoksi.

Liikelaitoksen kulujen rahoitus suoritettiin kiinteistöistä saaduilla vuokratuotoilla. Liikelaitos tuloutti sitovana tavoitteena kaupungille peruspääoman koron, joka vuonna 2007 oli 156 997,87 euroa. Tilikauden tulos on 67 350,99 euroa ylijäämäinen.

Tuleva kehitys

Liikelaitos tulee jatkamaan toimintaansa johtosäännössä määritellyllä tavalla eli kehittämällä, ylläpitämällä ja peruskorjaamalla omistuksessaan olevia oppilaitoskiinteistöjä sekä niiden oppimisympäristöä. Liikelaitoksen investointitarve näyttäisi olevan luokkaa 2-3 miljoonaa euroa vuosittain. Suurimmat investointitarpeet ovat seuraavaksi KAO:n Oppi –rakennuksissa, jotka on rakennettu 60- ja 80 -luvun alussa.

Jatkossa liikelaitoksen tulee kyetä ilman rahastoa perusteltuihin peruskorjausinvestointeihin, jotka mahdollistavat turvallisen, tarkoituksenmukaisen ja kilpailukykyisen oppimisympäristön. Investoinnit tehdään joko vieraalla pääomalla tai tilavuokrissa olevilla riittäväillä pääomavuokrilla (poistoilla).

Kaupungin tilapalvelu –tulosalueen liikelaitostamisesta päätetään vuonna 2008 ja mahdollinen liikelaitos aloittaa vuoden 2009 alusta. Näiden kahden kiinteistöjen hallintaan liittyvän liikelaitoksen yhdistäminen tarkastellaan ja on järkevää toteuttaa toisen liikelaitoksen muodostamisen yhteydessä.

Tuloslaskelma

	2007	2006
Liikevaihto	2 167 480,75	489 287,23
Liiketoiminnan muut tuotot	6 627,69	22 212,48
Tuet ja avustukset		0,00
Muut tuet ja avustukset valtiolta		750 386,00
Aktivoitujen tuet ja avustukset		750 386,00
Materiaalit ja palvelut	1 659 223,14	387 780,21
Aineet tarvikkeet ja tavarat	767 961,29	202 679,40
Palvelujen osot	891 261,85	185 100,81
Poistot ja arvonalentumiset	503 471,83	277 622,72
Suunnitelman mukaiset poistot	503 471,83	277 622,72
Liiketoiminnan muut kulut	3 612,23	471,22
Liikeliikitys (-) alijäämä)	7 801,24	-154 374,44
Rahoitustuotot ja -kulut	-152 859,62	-1 095,00
Korkotuotot	29 007,60	22 123,51
Korkokulut	24 869,35	17 968,33
Korvaus peruspääomasta	156 997,87	5 250,18
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-145 058,38	-155 469,44
Varausten ja rahastojen muutos	212 409,37	101 948,83
Poistoeron lisäys (-)		-1 969 093,77
Poistoeron vähennys (+)	212 409,37	101 948,83
Rahastojen vähennys (+)		1 969 093,77
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	67 350,99	-53 520,61

Rahoituslaskelma

	2007	2006
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä (-alijäämä)	7 801,24	-154 374,44
Poistot ja arvonalentumiset	503 471,83	277 622,72
Rahoitustuotot ja -kulut	-152 859,62	-1 095,00
	358 413,45	122 153,28
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 344 422,25	-2 208 364,58
Rahoitusosuuden investointimenoihin		750 386,00
	-1 344 422,25	-1 457 978,58
Toiminnan ja investointien rahavirta	-986 008,80	-1 335 825,30
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-141 242,53	-74 574,53
Lyhytaikaisten lainojen muutos	66 668,00	
	925 425,47	-74 574,53
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-51 607,93	2 202 000,00
Saamisten muutos muilta	-61 599,58	-622 788,00
Korottomien velkojen muutos kunnalta	230 688,23	
Korottomien velkojen muutos muilta	154 308,52	-92 363,55
	271 789,24	1 486 848,45
Rahoituksen rahavirta	1 197 214,71	1 412 273,92
Rahavarojen muutos	211 205,91	76 448,62
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	438 291,38	227 085,47
Rahavarat 1.1.	227 085,47	150 636,85
	211 205,91	76 448,62
EROTUS	0,00	0,00

Tase

VASTAAVAA	2007	2006
PYSYVÄT VASTAAVAT	8 892 256,37	3 993 692,82
Aineelliset hyödykkeet	8 888 186,20	3 989 622,65
Rakennukset	7 095 748,45	3 413 465,31
Kiinteät rakenteet ja laitteet	115 923,21	143 661,82
Koneet ja kalusto	328 709,95	429 113,18
Keskeneräiset hankinnat	1 347 804,59	3 382,34
Sijoitukset	4 070,17	4 070,17
Muut osakkeet ja osuudet	4 070,17	4 070,17
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 516 134,90	1 191 721,48
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	696 640,00	826 788,00
Lainasaamiset muilta	160 650,00	183 600,00
Valtionosuussaamiset	535 990,00	643 188,00
Lyhytaikaiset saamiset	381 203,52	137 848,01
Myyntisaamiset	108 067,48	4 230,81
Lainasaamiset muilta	22 950,00	20 400,00
Saamiset kunnalta	51 607,93	
Arvonlisäverosaamiset	71 682,47	5 969,70
Valtionosuussaamiset	107 198,00	107 198,00
Muut siirtosaamiset	19 697,64	49,50
Rahat ja pankkisaamiset	438 291,38	227 085,47
Maksuliiketililt	438 291,38	227 085,47
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 408 391,27	5 185 414,30
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	6 158 566,27	2 033 602,15
Peruspääoma	4 229 468,60	171 855,47
Kehittämisrahasto	1 739 862,01	1 739 862,01
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä	121 884,67	175 405,28
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	67 350,99	-53 520,61
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 258 183,68	2 470 593,05
Poistoero	2 258 183,68	2 470 593,05
VIERAS PÄÄOMA	1 991 641,32	681 219,10
Pitkäaikainen	1 378 989,28	520 231,81
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 378 989,28	520 231,81
Lyhytaikainen	612 652,04	160 987,29
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	141 242,53	74 574,53
Ostovelat	225 444,11	76 407,19
Korottomat velat kunnalta	230 688,23	
Siirtovelat	15 277,17	10 005,57
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	10 408 391,27	5 185 414,30

Tytäryhtiöt

Kajaanin Elokuvakeskus Oy

Tavoitteiden toteutuminen

Kajaanin Elokuvakeskus Oy tavoite on ollut tervehdyttää yhtiön taloutta ja saada vuokralaiset vapaisiin liikehuoneistoihin. Tilat ovat vuokrattu mutta yhtiön talous on edelleen tappiollinen.

Olennaiset tapahtumat

Kajaanin Elokuvakeskus Oy:n toimitusjohtajana toimii Juha Heikkinen (1.10.2006 alkaen). Kiinteistössä on havaittu takuuajan umpeutuessa rakennevirheitä, joista on aloitettu neuvottelut kohteen suunnitellun arkkitehdin ja rakentajan kesken. Rakenteet korjataan vuoden 2008 aikana. Katutason liikehuoneista, ravintola ja liikehuone, on ollut vuokrattuna 2007 alusta. Yrittäjät ovat olleet pääosin tyytyväisiä tiloihin ja tilojen sijaintiin kaupungissa.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Yhtiön tavoitteena on pitää tilat vuokrattuina ja varmistaa vuokrien saanti ajoissa.	Vuokrasuhteet alkoivat 1.1.2007. Vuoden 2007 lopussa yhtiöllä ei ollut vuokrarästejä.
Taloudelliset resurssit	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Yhtiön tavoitteena on pystyä maksamaan lainanantajalle Kajaanin kaupungille lainan korot ja mahdollisuuksien mukaan hieman lyhenystä.	Yhtiön on maksanut Kajaanin kaupungin lainan korot n. 90.000 euroa vuodessa ajallaan. Yhtiö ei ole kyennyt lyhentämään lainapääomaa. Yhtiö pystyy lyhentämään lainapääomaa vain myymällä liiketiloja tai nostamalla vuokria.
Yhtiö tulee tekemään vuonna 2008 tappiota noin 82 000 euroa.	Yhtiö teki tappiota 93.068,37, joka johtui Digital Cineman Matila&Röhr vuokran alennuksesta.
Yhtiö joutuu jatkossa pyytämään omistajaltaan, Kajaanin kaupungilta, taloudellista tukea toiminnan ylläpitämiseen.	Kajaanin kaupunki on vahvistanut yhtiön pääomaa 500.000 eurolla. Yhtiö on kirjannut 92.000 euroa osakepääoman korotukseen ja 408.000 euroa vapaan oman pääoman rahastoon.

Tuloslaskelma

	2007	2006
LIIVEVAIHTO		
Vuokrat	164 437,34	170 291,88
Käyttökorvaukset	9 799,30	7 035,17
Liikevaihto yhteensä	174 236,64	177 327,05
Muut liiketoiminnan tuotot		
Muut liiketoiminnan tuotot	0,00	16,80
Muut liiketoiminnan tuotot yhteensä	0,00	16,80
Poistot		
Suunnitelman mukaiset poistot	74 039,81	74 039,81
Muut kulut		
Kiinteistön muut hoitokulut		
Hallinto	6 468,13	8 726,98
Käyttö ja huolto	6 449,41	6 046,82
Ulkoalueiden huolto	307,78	640,17
Siivouspalvelut	0,00	274,79
Lämmitys	16 747,55	14 752,51
Vesi ja jätevesi	1 343,17	1 549,91
Sähkö	21 113,21	15 470,52
Jätehuolto	3 315,12	2 423,92
Kiinteistövakuutukset	3 225,33	2 996,15
Vuokrat	14 876,70	14 619,88
Kiinteistövero	29 613,46	29 047,25
Korjaukset	13 592,09	4 288,93
Muut hoitokulut	309,32	0,04
Luottotappiot	0,00	8 922,47
	117 361,27	109 760,34
LIIVEVOITTO (-TAPPIO)	-17 164,44	-6 456,30
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot	14 096,07	495,35
Korko ja rahoituskulut	-90 000,00	-90 000,00
	-75 903,93	-89 504,65
TILIKAUDEN VOITTO	-93 068,37	-95 960,95

Tase

Vastaavaa	2007	2006
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	46 467,54	46 467,54
Aineelliset hyödykkeet	2 806 722,23	2 880 762,04
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 853 189,77	2 927 229,58
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset	467 085,81	502 892,10
Rahat ja pankkisaamiset	28 006,78	7 236,43
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	495 092,59	510 128,53
	3 348 282,36	3 437 358,11
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	100 000,00	8 000,00
Osakeanti	0,00	500 000,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	408 000,00	0,00
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-177 372,37	-81 411,42
Tilikauden tulos	-93 068,37	-95 960,95
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	237 559,26	330 627,63
VIERAS PÄÄOMA		
Pääomalainat	100 000,00	100 000,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	3 000 000,00	3 000 000,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	10 723,10	6 730,48
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 110 723,10	3 106 730,48
	3 348 282,36	3 437 358,11

Kajaanin Teknologiakeskus Oy

Strategian onnistuminen

Yhtiö on luonut oman strategian joka on lähempänä toteuttamista kuin kaupungin elinkeinostrategia. Strategian painopistevalintojen mukaan on keskitytty alueellisen osaamisen tukemiseen (AKO ja OSKE) ja paikallisten yritysten kontaktointiin (Elinkeinotoimi ja TOT projekti). Koska kansallisella tasolla on käynnissä suuria uudistuksia (TEM uudistus ja Yritys Suomi toimintakonsepti) on elinkeinotoimen resursseja käytetty myös Kajaanin kaupungin ja alueen yritysten alueellisten etujen puolustamiseen. Yhtiön sidosryhmille ja henkilöstölle on järjestetty kysely 2007 alussa.

Olennaiset tapahtumat

Talvivaaran rakentamisvaihe on aiheuttanut asuntopulaa, johon myös elinkeinotoimi on joutunut etsimään ratkaisuja. Markkinat ovat kuitenkin itse ratkaisseet suurimmat ongelmat. Kaupungin palveluista koottiin esite, joka jaettiin Talvivaaraan ja alueen muille toimijoille.

Osaamisen kehittämiseen liittyvä ATJ (ajoneuvotietojärjestelmät) –hanke sai myönteisen rahoituspäätöksen maakunnalta. Hanketta tukee yhtiön ajama ajoneuvotautsympäristö –hanke, jonka valmisteluvaiheessa on käytetty Finpron verkostoja ja alueen muiden toimijoiden suhteita (esim. E.V. suhteet Saksaan).

Kajaanin matkailuneuvontapalveluiden kehittäminen päätettiin toteuttaa yhtiön sisällä. Uusyrittäshankinnan toimintakonseptia on tutkittu ja päätetty kehittää enemmän yritys-lähtöiseksi.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Toteutetaan hyväksyttyä elinkeinostrategiaa.	Elinkeinostrategia on laaja ja antaa mahdollisuuden valita painopistealueita. Painopistealueiksi on valikoitunut yritysysteistyö ja osaamisen kehittäminen			
Kehitetään Intotalo-hankkeen ja yrityshautomo Innovan palvelujen pohjalta uutta käynnistettyä Yrittäjyyden kehittämispalvelua.	Yrityshautomon toimintojen alasajo kysynnän puutteen takia ei ole näkynyt toimijakentässä. Intotalon panostus nuoriin yrittäjäpersooniin tuottaa tasaisesti hedelmää ja kasvattaa luottamusta Kajaaniin toimintaympäristönä.			
Generaattori-hanke päättyy 2006.	Toiminnan jälkeen on syntynyt G-voima ja intotalon taiteesta yrittäjäksi koulutus.			
Uudella vuoden 2007 alusta alkavalla ohjelmakaudella kehitetään osaamis- ja aluekeskusohjelmien sisältöä.	Osaamisen kehittämisen rakenteet ovat pysyneet pääosin entisellään. AKOssa on uudet painopisteet, joihin hankkeita suunnataan. Measurepolis (OSKE) toimintaa vahvistetaan henkilörekrytoinneilla ja ATJ hankkeen vetäjäksi etsitään henkilöä			
Mittalaitelaboratorion toiminta-avustuksella pyritään suuntaamaan mittalaitelaboratorion toimintaa yrityksiä enemmän palvelevaksi.	Rahoituksen suuntaaminen ohjelmien kautta antaa mahdollisuuden suunnata resursseja enemmän soveltavan tutkimuksen tekemiseen. Kansallisen tason päätökset nostavat omarahoitusvaatimuksia ja kansainvälistymisen painoarvoa hankkeiden arvioinneissa. Kilpailu kansallisesta rahasta on kiristynyt ja uusia yhteistyöavauksia toteutetaan.			
Prosessit ja rakenteet	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Elinkeinotoimi Kajaanin Teknologiakeskus Oyssä	Syksyllä keskusteltiin elinkeinotoimen asemasta kaupunkiorganisaatiossa. Työryhmä on antanut mietintönsä. Keväällä 2008 elinkeinostrategiaa miettii uusi ryhmä.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	26	25	21	20
Kaupungin netto-osuus, euroa	- 1 690 000	1 690 000	- 1 850 000	1 850 000

Kiinteistöyksikkö

Olellaiset tapahtumat

Lyhyt teksti merkittävistä tapahtumista yksikössä. Pituus 1 – 2 kappaletta

Lyhyt arvio palvelukyvyistä ja mahdollisesti vaikuttavuudesta vuoden aikana. Konkreettisia asioita. Kuvausta esim. asiakastyytyväisyyskyselyn tuloksista.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut
Linnan lukion yritystilat valmistuvat ja otetaan käyttöön huhtikuun alussa. Tiloihin tulee vuokralaisiksi pääasiassa it-alan yrityksiä.	Linnan yritystilojen muutostyöt valmistuivat vuoden 2007 alkupuolella ja kaikki valmistuneet tilat vuokrattiin. Vuoden 2007 loppupuolella käynnistettiin Linnan noin 200 m ² :n asunosiiven muuttaminen toimistotiloiksi. Loppuvuonna käynnistettiin myös pohjakerrokseen noin 125 m ² :n palvelutilojen rakentaminen Osuus-kunta Kirjokannen käyttöön. Yhdessä kaupungin kaavaosaston kanssa laadittiin luonnos Linnan yritystilojen laajentamisesta. Laajennus edellyttää kaavamuutosta, jonka kaupunki pyrkii tekemään vuoden 2008 aikana.
Vuokrausaste pyritään pitämään korkeana, noin 97 %:ssa. Lisäksi tavoitteena on saada vuokrattua keskustassa olevat pitkäaikaisella vuokrasopimuksella vuokratut va-paat 176 m ² .	Vuokrausaste on pysynyt koko vuoden tavoitteen yläpuolella.
Autojen testitunnelihanketta viedään eteenpäin selvittämällä hankkeen investoinnin rahoitusvaihtoehtoja ja tulorahoitusta.	Autojen testaustunnelin muotoa, sijaintia, investointi- ja käyttökustannuksia on selvitetty yhteistyössä Measurepoliksen atj-ohjelman kanssa. Samalla on tehty luonnoksia ja kustannuslaskelmia ns. ajoneuvojen ja työkoneiden kuuma-kylmätestaushalleista.
Tutkitaan mahdollisuutta, että yhtiö toteuttaisi Kajaanin uuden virkistysuimalan. Edellytyksenä on, että Kajaanin kaupunki sitoutuu antamaan yhtiölle lainatakauksen investointia ja vuotuisen avustuksen uimalatoiminnan pyörittämistä varten. Lisäksi edellytyksenä on, että Kajaanin Kuntokeskus ja Hotel Scandic takaavat uimalalle tietyn käytön.	Kajaanin Teknologiakeskus Oy on vienyt virkistysuimalan suunnittelua eteenpäin siten, että OPM:n avustushakemus jätettiin vuoden lopussa. Vuoden lopussa hanke siirtyi takaisin kaupungin hankkeeksi siten, että Teknologiakeskus hoitaa sen rakennuttajatyöt.

Muita rakennushankkeita varaudutaan toteuttamaan kysynnän ja kannattavuuden mukaan pikaisella aikataululla. Hankkeiden rahoitusta varten tarvitaan kaupungin ta-kausta.	Vuoden 2007 aikana Suomi-Soffa Tehdas Oy:lle tehtiin heidän noin 3000 m ² :n hallihankkeen rakennuttajatyöt. Kaluste-Valiot Oy:lle tehtiin 600 m ² :n laajennus vuokralle.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Tyhjät tilat	427	598	500	135
Investoinnit	1,35 milj.eur	1,75 milj.eur	3,0 milj. eur	2,24 milj.eur

Tuloslaskelma

	2007	2006
LIIVEVAIHTO		
Myynti	437 289,74	323 429,26
Vuokrat	1 747 145,59	1 535 626,19
Käyttökorvaukset	112 591,13	71 855,41
Myynnin oikaisuerät	-300 556,48	-238 131,54
Liikevaihto yhteensä	1 996 469,98	1 692 779,32
Liiketoiminnan muut tuotot	2 376 640,73	2 067 902,98
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	754 578,95	920 789,89
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	135 977,02	158 222,77
Muut henkilösivukulut	12 264,91	13 928,19
	902 820,88	1 092 940,85
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	765 137,68	706 447,76
	765 137,68	706 447,76
Muut kulut		
Kiinteistön muut hoitokulut		
Hallinto	31 576,91	50 636,00
Käyttö ja huolto	61 176,71	49 381,48
Ulkoalueiden huolto	21 980,94	31 967,11
Siivous	17 804,58	15 425,99
Lämmitys	113 844,24	86 173,41
Vesi ja jätevesi	8 616,32	7 168,70
Sähkö	125 868,16	70 695,40
Jätehuolto	9 654,27	7 728,01
Vahinkovakuutukset	12 334,07	11 487,57
Vuokrat	120 956,02	133 277,88
Kiinteistövero	105 732,95	87 251,30
Korjaukset	71 191,56	141 412,48
Muut hoitokulut	5 643,93	1 694,35
	706 380,66	694 299,68
Liiketoiminnan muut kulut	1 556 278,19	1 200 022,36
LIIKEVOITTO/-TAPPIO	442 493,30	66 971,65
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot	18 586,38	18 414,73
Korko- ja rahoituskulut	-306 932,94	-230 130,52
	-288 346,56	-211 715,79
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	154 146,74	-144 744,14

Rahoituslaskelma

	2007	2006
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto/tappio	442 493,30	66 971,65
Oikaisut liiketappioon	765 137,68	706 447,76
Käyttöpääoman muutos	579 980,04	443 727,06
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	18 586,38	18 414,73
Korot ja muut rahoituskulut	-306 932,94	-230 130,52
Liiketoiminnan rahavirta	1 499 264,46	1 005 430,68
Investointien rahavirta		
Investoinnit muihin sijoituksiin	0,00	-43 007,32
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 244 595,54	-1 748 650,31
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden avustukset	455 399,00	130 164,00
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	150 327,61	137 958,48
Investointien rahavirta	-1 638 868,93	-1 523 535,15
Kassavirta ennen rahoitusta	-139 604,47	-518 104,47
Rahavirta		
Maksullinen osakeanti	137 264,48	1 205 571,52
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,00	1 200 000,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-794 869,21	-756 173,99
Lyhytaikaisten lainojen nostot(+)/takaisinmaksut(-)	38 695,22	63 181,18
Rahoituksen rahavirta	-618 909,51	1 712 578,71
Rahavarojen muutos	-758 513,98	1 194 474,24
Rahavarat 1.1.	1 313 151,83	118 677,59
Rahavarat 31.12.	554 637,85	1 313 151,83
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys(-)/vähennys(+)	-94 405,59	269 956,40
Lyhytaikaisten velkojen lisäys(+)/vähennys(-)	674 385,63	173 770,66
	579 980,04	443 727,06

Tase

Vastaavaa	2007	2006
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	477 793,26	506 326,24
Aineelliset hyödykkeet	14 445 932,58	13 568 479,55
Sijoitukset		
Muut sijoitukset	410 419,93	410 419,93
Pääomalainasaaminen	27 093,96	27 093,96
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	15 361 239,73	14 512 319,68
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Pitkäaikaiset lainasaamiset	226 636,70	201 825,50
Lyhytaikaiset saamiset	845 622,09	751 216,50
Rahat ja pankkisaamiset	554 637,85	1 313 151,83
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 626 896,64	2 266 193,83
	16 988 136,37	16 778 513,51
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	5 459 624,00	5 322 435,20
Ylikurssirahasto	148 935,50	148 935,50
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	121,78	46,10
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-766 947,86	-622 203,72
Tilikauden tulos	154 146,74	-144 744,14
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 995 880,16	4 704 468,94
VIERAS PÄÄOMA		
Pääomalainat	2 450 067,20	2 450 067,20
Pitkäaikainen vieras pääoma	7 163 174,20	7 958 043,41
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 379 014,81	1 665 933,96
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	11 992 256,21	12 074 044,57
	16 988 136,37	16 778 513,51

Kiinteistö Oy Kajaanin Pietari

Tavoitteiden toteutuminen

Yhtiö on tehnyt hyvin perustehtävänsä ja saavuttanut kaikki vuodelle 2007 asetetut tavoitteet.

Olennaiset tapahtumat

Vuoden 2007 aikana yhtiö sai myytyä kaikki myyntiin laittamansa asunto-osakkeet ja niihin kohdistunut Kajaanin kaupungilta ollut velka maksettiin myyntituloilla pois. Saatiin ostettua Opela ry:ltä sen omistamat Kainuun Opiskelija-asunnot Oy:n 2 osaketta ja Kainuun opiskelija-asunnot Oy sai myönteisen päätöksen ostotarjoukselleen Kiinteistö O Kajaanin Eliaksen osakkeesta. Näiden osakekauppojen myötä on saatu valmius fuusiojärjestelylle, jossa Kainuun Opiskelija-asunnot Oy ja sen tytäryhtiö Kiinteistö Oy Kajaanin Elias sulautuisivat Kiinteistö Oy Kajaanin Pietariin. Tämä järjestely tulee tapahtumaan vuoden 2008 aikana.

Vaikuttavuus

Yhtiön tulospalkkiojärjestelmän perustuen tehdään vuosittain asiakastyytyväisyyskysely satunnaisotannalla (lukumäärä 200) ja sen lisäksi kyselyn piiriin kuuluu kaikki asukas-toimikuntien jäsenet. Kyselyssä vastaajat arvioivat yhtiön kaikkien palvelujen toimivuutta. Kyselyn vastausprosentti oli 46,7 % ja kokonaistyytyväisyys yhtiömme palveluihin oli 95,08 %.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelukyky ja vaikuttavuus	Toteutuma ja poikkeamien perustelut			
Vuoden 2006 asioiden lisäksi otetaan vastaan Vuolijoelta tuleva vuokra-asuntokanta Pietarin tytäryhtiöksi ja laitetaan kohteet vastaavaan kuntoon kuin Pietarin varsinainen kanta.	Vuolijoen vuokratulojen osalta on päädytty siihen, että kiinteistöt realisoidaan pois. Vuolijoen / Otanmäen asuntojen käyttöaste on ollut heikko ja sen vuoksi vuokratulot eivät tule kattamaan kiinteistöjen ylläpitokustannuksia.			
	TA 2006 Tavoite	TP 2006 Toteutuma	TA 2007 Tavoite	TP 2007 Toteutuma
Henkilöstö, htv 31.12.	29	27	29	27
Asuntojen tyhjäkäyntiaste	< 3 %	1,68 %	< 3 %	1,62 %
Peruskorjatut asunnot/kaikki asunnot	> v. 2005	v. 2006 >v. 2005	v. 2007 > v. 2006	v. 2007 > v. 2006
Vuokrasaatavat, % vuokratuotoista	≤2,8 %	3,14 %	2,8 %	2,77 %
Sijoitetun pääoman tuotto	<3,38 %	3,38 %	4,0 %	4,39 %

Tuloslaskelma

	2007	2006
LIIKEVAIHTO		
Vuokrat	14 537 437,45	13 550 721,83
Käyttökorvaukset	88 043,14	123 982,62
LIIKEVAIHTO YHTEENSÄ	14 625 480,59	13 674 704,45
MUUT KIINTEISTÖN TUOTOT	487 517,31	500 165,31
HENKILÖSTÖKULUT		
Palkat ja palkkiot	935 505,05	863 656,99
Henkilösivukulut	20 400,59	15 261,39
Eläkekulut	144 524,34	144 860,75
HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ	1 100 429,98	1 023 779,13
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Suunnitelman mukaiset poistot		
Poistot	3 296 968,47	3 363 678,99
Konserniaktiivan poisto	2 758,66	
Konsernireservin vähennys (purku)	-242 463,00	-131 365,31
POISTOT JA ARVONALEN.YHT.	-3 057 264,13	3 232 313,68
MUUT KULUT		
Kiinteistön muut hoitokulut		
Hallinto	407 860,13	442 694,82
Käyttö ja huolto	663 722,06	594 369,02
Ulkoalueiden huolto	409 282,73	440 748,12
Siivous	32 800,00	29 186,64
Lämmitys	1 659 167,25	1 506 217,17
Vesi ja jätevesi	901 303,90	797 160,17
Sähkö	605 561,38	590 732,46
Jätehuolto	393 932,76	337 625,89
Vahinkovakuutukset	84 442,54	67 178,13
Vuokrat	345 630,45	385 494,71
Kiinteistövero	253 506,31	241 983,89
Korjaukset	1 092 339,14	1 273 306,22
Muut hoitokulut	56 809,14	49 360,18
KIINTEISTÖN HOITOKULUT YHT.	6 906 357,79	6 756 057,42
Luottotappiot	78 935,54	41 231,93
Muut kiinteistön kulut	240 921,04	240 953,01
* LIIKEVOITTO / -TAPPIO	3 729 089,42	2 880 534,59
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT		
Muut korko- ja rahoitustuotot	212 143,40	142 090,90
Korko- ja muut rahoituskulut	-3 418 614,11	-2 772 260,14
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT YHTEENSÄ	-3 206 470,71	-2 630 169,24
Satunnaiset tuotot	364 056,37	53 851,95
SATUNNAISET TUOTOT YHTEENSÄ	364 056,37	53 851,95
* VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		
TILINPÄÄTÖSSIIRROT		
Laskennallisen verovelan muutos	-180 484,34	-64 014,04
Vähemmistöosuudet		-74,20
***TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	746 653,05	240 129,06

Rahoituslaskelma

	2007	2006
Liiketoiminnan rahavirta:		
Liikevoitto	6 928 389,47	6 112 848,27
Käyttöpääoman muutos	309 659,91	-263 696,86
Maksetut korot ja maksut	-3 418 614,11	-2 772 260,14
Saadut korot	212 143,40	142 090,90
Osakehuoneistojen luovutusvoitot	364 056,37	53 851,95
Liiketoiminnan rahavirta	4 395 635,04	3 272 834,12
Investointien rahavirta:		
Invest.ainell. ja aineett.hyödykkei	-3 083 609,25	-2 205 842,69
Investointien rahavirta	-3 083 609,25	-2 205 842,69
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	4 773 000,00	2 270 300,00
Pitkäaik.lainojen takaisinmaksut	-5 128 551,07	-3 918 500,81
Rahoituksen rahavirta	-355 551,07	-1 648 200,81
RAHAVAROJEN MUUTOS	956 474,72	-581 209,38
RAHAVARAT		
Rahavarat tilikauden alussa	3 774 483,68	4 234 734,76
Rahavarat tilikauden lopussa	4 730 958,40	3 653 525,38
RAHAVAROJEN MUUTOS	956 474,72	-581 209,38

Tase

V A S T A A V A A	2007	2006
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 405 221,68	1 382 635,14
Konserniliikearvo	11 034,66	
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 416 256,34	1 382 635,14
Aineelliset hyödykkeet		
Maa-alueet	836 717,39	815 435,37
Rakennukset ja rakennelmat	80 047 706,90	78 313 813,59
Koneet ja kalusto	288 060,82	300 208,52
Muut aineelliset hyödykkeet	1 583,13	2 108,13
Ennakkomaksut ja kesk.hankinnat	7 308 687,80	4 965 042,75
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	88 482 756,04	84 396 608,36
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	1 415 514,36	2 880 477,59
Sijoitukset yhteensä	1 415 514,36	2 880 477,59
Pysyvät vastaavat yhteensä	91 314 526,74	88 659 721,09
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset kiinteistön tuotoista	386 016,35	412 198,47
Muut saamiset	155 972,18	144 693,28
Siirtosaamiset	155 024,71	141 814,61
Lyhytaik. saamiset yht.	697 013,24	698 706,36
Saamiset yhteensä	697 013,24	698 706,36
Rahat ja pankkisaamiset	4 730 958,40	3 653 525,38
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	5 427 971,64	4 352 231,74
VASTAAVAA YHTEENSÄ	96 742 498,38	93 011 952,83

VASTATTAVAA	2007	2006
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	5 765 650,31	5 765 650,31
Muut rahastot		
Edellisten tilik. voitto/tappio	2 438 573,05	2 197 813,05
Tilikauden voitto/tappio	746 653,05	240 129,06
Oma pääoma yhteensä	8 950 876,41	8 203 592,42
VÄHEMMISTÖOSUUDET	904,70	1 711,30
KONSERNIRESERVI	595 272,16	394 095,92
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat Kajaanin kaupunki	389 399,79	1 749 203,20
Lainat rahoituslaitoksilta	34 680 711,33	33 219 333,87
Valtiokonttorilainat	35 826 088,93	36 780 162,31
Rakennusaikaiset lainat	7 770 250,00	4 971 250,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	78 666 450,05	76 719 949,38
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Kajaanin kaupunki	78 450,00	94 400,00
Lainat rahoituslaitoksilta	3 285 564,58	2 921 882,69
Valtiokonttorilainat	943 944,26	999 843,89
Saadut ennakot	324 682,82	305 341,24
Ostovelat	166 208,21	451 713,25
Muut velat	1 284 846,30	1 162 376,30
Siirtovelat	1 319 629,29	813 251,80
Lyhytaikainen vieras pääoma	7 403 325,46	6 748 809,17
LASKENNALLINEN VEROVELKA	1 125 669,60	943 794,64
Vieras pääoma yhteensä	87 195 445,11	84 412 553,19
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	96 742 498,38	93 011 952,83